

PO

SF bliv toporc

Efter SF's krisemøde vælger SF's politiske ordfører at trække sig fra sine poster for at undgå at stemme for Dong-aftalen.

SF- KRISE

DONG-SAGEN I RAMME

Blå vælger massivt i DONG-a

Tillidskløft. 76 procent af Venstr
vatives og Liberal Alliances vælg
Gallup-måling uenige eller overv
at aftalen med Goldman Sachs er

DANMARKS INTERNATIONALE AVIS

MORGE Jylland

Magtspillet i Ukraine fortsætter.
Viktor Janukovitj erkendte tirsdag, a
ikke var løsningen på hans problem
International 1. sektion, side 16-17

Drama om Dong true SF's post i regeringer

Krisemøde: Både i folketingsgr
og i SF's landsledelse vokser pres
for, at SF skal forlade regeringen.
SF er »truet på sin eksistens«, m
et folketingsmedlem.

Titelbladet

Humanistisk Informatik, Kommunikation
Aalborg Universitet København
10. semester
Forår 2014

Projekttitel:	DONG-sagen i ramme
Vejleder:	Annette Hoffskov
Gruppenummer:	13
Anslag:	239.086
Normalsider:	100
Afleveringsdato:	2. juni 2014

Johs Bech Jensen

Nicolaj Stage

Forordet

I dette speciale undersøges dagbladene Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens framing af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Alle involverede i nyhedsproduktionen på disse medier takkes for deres arbejde, som har skabt fundamentet for dette studie.

Derudover skyldes en påskønnelse til en række mennesker, som hver især har bidraget med mere eller mindre i udarbejdelsen af specialet. Specialet var antageligt stadig blevet realiseret, om end det kan have taget en anden form. Således takkes Peter Goll, Benjamin Hjorth Petersen, Jesper Toft Madsen, Hans-Peter Qvist, Matilde Jensen, Lisbeth Holm Jensen og Peter Damgaard Jensen. De ved alle, hvad de har bidraget med. Forhåbentligt ved de også, hvad deres bidrag har betydet.

Endvidere takkes Discus Communications og Kreab Gavin Anderson, da begge virksomheder har bidraget med materialer, faciliteter og arbejdsrum. En speciel tak for kaffe.

Aalborg Universitet København og vejledere Annette Hoffskov og Gro Inge Hansen fortjener naturligvis også en tak for at bistå i forløbet.

Slutteligt takkes mødre, fædre, brødre, venner og veninder for opbakning og tålmodighed gennem de seneste måneder. Det har ikke nødvendigvis været let.

God læselyst

Johs Bech Jensen og Nicolaj Stage

The abstract

The purpose of this study is to examine how the sale of 19 percent of the state-controlled power producer, DONG Energy's, stake to the American investment bank, Goldman Sachs, have been covered by the Danish media. The interest in this study is based on the high degree of attention given to the matter by the general public, the media and the politicians up to the final decision made by voting in the Danish Parliament on January 30th 2014.

This thesis is the first to study how the three largest Danish newspapers framed the case in their news coverage. Accordingly, the Danish media image is presented, based on Jürgen Habermas' concept of the public sphere along with Stig Hjarvard's concept of mediatization, to describe the interrelation between the Danish population, the media and the decision-makers. Thus, the setting of framing theory is discovered in preparation to prime the formulation of a methodology to answer the research question of the thesis. To shed light on this the thesis is based on a quantitative output derived from a qualitative content analysis of all the 227 news stories focusing on case published in the daily newspapers *Berlingske*, *Jyllands-Posten* and *Politiken* from January 1st up to and including January 31st 2014, the day after the final decision was made. The study in question is inspired by Claes de Vreese's take on framing theory and supplemented with elements of the rhetorical concept of topic.

The findings of the thesis demonstrate that the case created quite a stir among the Danish population, which seems to be caused by the involvement of former Prime Minister, Poul Nyrup Rasmussen. In a news article in *Politiken*, he criticizes his own party, the government party *Socialdemokraterne*, spurring the two other daily newspapers on with new perspectives on the case. From this point, the coverage in all three daily newspapers is intensified with a gradually changing focus from the actual deal to internal division among the government parties, in particular *Socialistisk Folkeparti*.

The theoretical and analytical parts of the thesis lead to a discussion on the applicability of framing theory in regards to this study. Here, the obtained knowledge of the analysis is discussed in relation to the scientific theoretical base of this thesis. On this basis, future studies on both this study's research question and new perspectives derived from the knowledge obtained through this thesis, for example how frames operate in public opinion formation, are reflected on in a concluding remark.

Indholdet

1. Indledningen	1
1.1 Problemfeltet	5
1.2 Problemformuleringen	6
2. Opgavedesignet	7
3. Hermeneutikken	9
3.1 Gadammers hermeneutiske forståelse af verden	10
3.2 Gadammers hermeneutiske cirkel	10
4. Placeringen i kommunikationsforskning	13
5. Teorivalgene	15
5.1 Mediebilledet	15
5.2 Kommunikationsteorierne	16
6. Medierne	17
6.1 Den borgerlige offentlighed	17
6.2 Medialisering	18
6.3 Politiske meningsdannere	22
6.4 Påvirkning	23
6.5 Delkonklusion	24
7. Det krakelerede billede af framing	26
7.1 Framing som kommunikationsdisciplin	27
7.2 Framing som analyseværktøj	29
7.3 Topik	33
7.4 Delkonklusion	36
8. Metoden	38
8.1 Empirivalg	38
8.2 Udedning og verificering af frames	41
8.3 Test af frames	43
8.3 Hypoteser	48
9. Analysen	50
9.1 Overblik	50

9.2 Berlingske	60
9.3 Jyllands-Posten.....	78
9.4 Politiken	91
9.5 Sammenligning	105
10. Diskussionen.....	117
10.1 Teorien.....	117
10.2 Metoden	120
10.3 Analysen.....	124
11. Konklusionen.....	126
12. Perspektivering.....	129
12.1 Alternativ forskning	129
12.2 Fremtidig forskning.....	131
12.3 Framingeffekt	132
13. Litteraturen.....	134
13.1 Webkilder	135
14. Bilagsoversigten.....	137

1. Indledningen

"Hvis man foretog en meningsmåling af, hvor vigtig danskerne anså DONG for at være inden sagen med Goldman Sachs, ville interessen formentlig være i bund. Nu ser danskerne nærmest DONG som et symbol på danskhed." (Kommunikatøren 2014)

I 2004 indgik den daværende VK-regering sammen med Dansk Folkeparti, De Radikale, Socialdemokraterne og SF en bred politisk aftale om en børsnotering af det statsjede energiselskab, DONG Energy. Børsnoteringen blev sat i bero på grund af den globale økonomiske krise, men ni år senere i begyndelsen af 2013 genbekræftede samtlige forligspartier aftalen. (Hansen 2014b) Dengang nød sagen begrænset bevågenhed blandt den brede offentlighed. Men da Enhedslisten i december samme år råbte vagt i gevær som en reaktion på, at den amerikanske investeringsbank Goldman Sachs tidligere på året havde meldt sit kandidatur som køber, eksploderede sagen og fik danskerne på barrikaderne. De større danske dagblade dækkede sagens udvikling intenst, imens mange danskere selv tog affære gennem en underskriftindsamling imod salget til *"... en kynisk amerikansk investeringsbank, som var hoveddrivkraften bag finanskrisen."*, som det blev beskrevet. (skrivunder.dk 2014) I alt blev der indsamlet op imod 200.000 underskrifter imod salget, og sagen kørte på højtryk i medierne frem til 31. januar 2014, dagen efter Folketinget ved afstemning vedtog at gennemføre salget. (Ibid.) Men hvorfor blev lige netop denne sag pludselig så interessant for medierne? Var der noget specielt i forløbet, der gjorde, at så mange mennesker engagerede sig?

For at søge inspiration til besvarelsen af disse indledende spørgsmål er der foretaget et interview med politisk kommentator og professionel kommunikatør, Peter Goll,¹ som inkluderes i kraft af sit virke som ekspert i politisk kommunikation. Interviewet skal betragtes som et kvalitativt interview med fokus på interviewpersonens fortolkning af sagen. Formen er derfor mere løsslubben end i et struktureret forskningsinterview, da der her ønskes muligheden for, at interviewpersonen kan "flakke omkring" og give indsigt i præcist det, han finder interessant og relevant ved sagen.

¹ Peter Goll har mere end mange års erfaring med strategisk kommunikation, herunder PR, public affairs, sociale medier, ledelse og intern kommunikation samt betalt reklame. Peter Goll har både været særlig rådgiver for justitsminister Morten Bødskov og Holger K. Nielsen som formand for SF. Derudover optræder Peter Goll som politisk kommentator, oftest på DR2 (Wikipedia 2014b)

Denne form kan desuden bidrage til overvejelserne om den videre udformning af specialet, som Alan Bryman (2008) beskriver nedenfor:

"As a result, qualitative interviewing tends to be flexible, responding to the direction which the interviewees take the interview and perhaps adjusting the emphases in the research as a result of significant issues that emerge in the course of the interviews." (Bryman 2008: 437)

Således vil det kvalitative interview med Peter Goll primært bruges til at opnå dybere indsigt i sagen, som muligvis kan bidrage til nye vinkler i løbet af studiet.

I interviewet fortæller Goll, at Enhedslisten i hans optik bør tildeles en stor del af ansvaret for sagens opblusning. Det forklarer han med, at partiet formåede at fokusere på sagens symbolik. Således gik den fra at være en teknisk sag omkring et salg af 19 procent af aktierne i et delvist statsejet energiselskab til *"... at være et salg af et stykke af Danmark til et amerikansk kapitalmonster"* – et skræmmebillede dagbladene, ifølge Goll, havde en interesse i at male op i deres jagt på at sælge aviser. (Bilag 8) I tråd med denne påstand beskrives der i en artikel på Journalisten, at medierne er mere pressede end nogensinde (Frandsen 2013). Tal fra TNS Gallup viser desuden, at læsertallene har været nedadgående i flere år (TNS Gallup 2014). I den sammenhæng mener Goll, at medierne kan være mere tilbøjelige til at søge dramaer, fordi dramaer sælger. Et aktuelt eksempel er den amerikanske 24 timers tv-kanal CNN, som fra marts 2014 og flere uger frem dækkede det forsvundne malaysiske fly intensivt. Det har, ifølge en artikel på New York Times, medført en stigning i seertal på op imod 100 procent, fordi sagen fungerede som et godt drama. (Carter 2014)

Men tilbage til Danmark og DONG-sagen. Pointen omkring, at Goldman Sachs vil blive en mindretalsejer ved et køb, og staten således ikke vil miste kontrollen med DONG, overskygges af Enhedslistens retorik, fortæller Goll. Herefter skifter Dansk Folkeparti holdning og tilslutter sig Enhedslistens symbolretorik, hvilket, ifølge Goll, skabte en giftig cocktail:

"Hvis man ikke er overbevist om, at symbolik kan have så stor magt over fakta, skal man blot spørge sig selv: Hvad karakteriserede Muhammed-krisen, som må betegnes Danmarks største udenrigspolitiske krise siden 2. Verdenskrig? Karikaturtegninger." (Bilag 8)

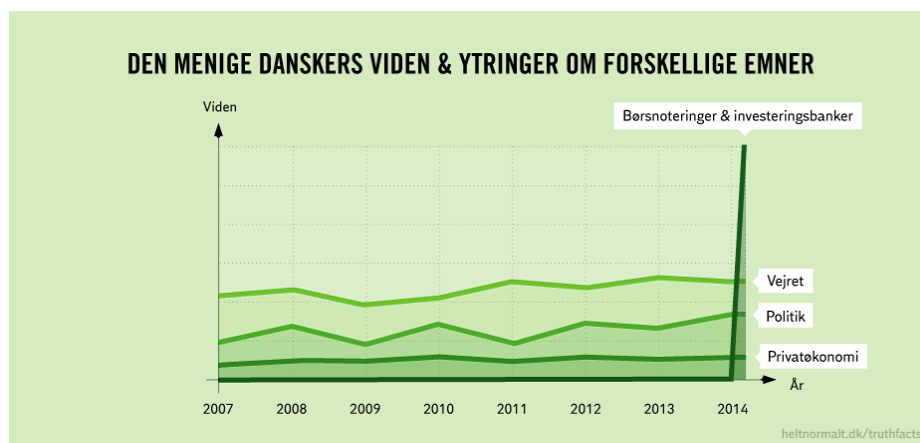
Denne eksplosive symbolik får, ifølge Goll, befolkningen til at reagere voldsomt, hvorfra der opstår dialektiske svingninger mellem befolkningen, medierne og politikerne:

”Sagen får hurtigt det, der skal til for et godt drama: En uafklarethed. Sagen skulle være lukket inden årsskiftet, men det lykkedes Enhedslisten og DF at holde sagen i live politisk, så der blev tid til, at andre aktører kunne melde sig på banen med nye vinkler på sagen, som kommer til at fungere som brænde på bålet.” (Bilag 8)

I den forbindelse bemærker Goll, at de sociale medier ser ud til at have en betydelig indflydelse, da de kommer til at agere som befolkningens stemme. Indbyrdes mellem de mere traditionelle medier foregår der desuden en positioneringskamp, som, ifølge Goll, især kommer til udtryk i de store dagblades spalter. Han beskriver forskellen på dagbladenes dækning således:

”Politiken har en meget politisk ideologisk tilgang til sagen, Berlingske ser en mulighed for at vise, at den kan noget med erhvervsliv og politik sammen, men Jyllands-Posten har ikke et gennemgående tema, som de to andre.” (Bilag 8)

På trods af al virakken blandt borgere, medier og politikere blev salget af aktierne endeligt vedtaget af et flertal i Folketinget den 30. januar 2014. Præcist som det blev initieret i 2004. Den satiriske humorportal *Helt Normalt* skitserer i nedenstående figur, hvordan den oplevede udviklingen af danskernes viden og ytringer om emnet:

(Helt Normalt 2014)

Sat på spidsen eller ej, vidner indsamlingen af op imod 200.000 underskrifter imod salget om utilfredshed i befolkningen. Utilfredsheden lader til at bygge på usikkerhed i forhold til Goldman Sachs. Der bliver stillet spørgsmålstejn ved investeringsbankens rolle i forbindelse med finanskrisen, dens påståede skuffeselskaber i skattely samt pro-

blematikken ved at sælge en del af "... *Danmarks sølvtøj til amerikanske guldspindere.*" (skrivunder.dk 2014) Men hvorfra stammer denne opstand? Er det en konsekvens af de førømtalte begivenheder i Folketinget, eller blev den formet i forbindelse med medier-
nes tiltagende dækning af sagen? William Shakespeare skrev i sit stykke Henry IV: "*Don't shoot the messenger*" med henvisning til, at budbringeren ingen skyld har i de
nyheder, han bringer med sig og har til opgave at videreformidle. Måske, måske ikke.
Hvorom alting er, forekommer det interessant at spørge, hvordan budbringeren over-
leverede nyhederne? Altså, hvordan fortalte de danske medier historien om Folketin-
gets forestående salg af DONG-aktier til Goldman Sachs? For nyheder er vel blot, hvad
budbringeren gør dem til – eller er de?

Som Goll nævner, må medierne antages at have stået for en stor del af formid-
lingen til den brede offentlighed i forbindelse med denne sag, hvorfor det forekommer
interessant at se nærmere på, hvordan disse medier har formidlet sagen. Ifølge kom-
munikationsprofessor Stig Hjarvard (2008) er både samfund og kultur i dag gennemsy-
ret af medierne. (Hjarvard 2008: 13) Hjarvard ser ikke kun medierne som formidlere af
information – han mener også, at de "... *konstituerer et fællesskab og en erfaringshori-
sont for de, som læser, lytter og ser.*" (Hjarvard 2008: 14) Men hvorfor er det overhove-
det interessant at undersøge, hvordan medierne har dækket sagen, hvis de lever op til
samfundets forventninger til dem som den fjerde statsmagt, der er formidler af kritisk
og objektiv journalistik? Hvis mediernes formidling er ufarvet, må den vel give befolk-
ningen de bedste betingelser for at vurdere sagen uden påvirkning fra budbringeren?
Ifølge den amerikanske kommunikationsprofessor Timothy E. Cook (1995) er det dog
ikke længere muligt for journalisten at leve op til sådanne forventninger. Cook mener,
at nyhedsmediernes adskillelse fra de politiske institutioner paradoksalt nok har med-
ført, at journalisterne er endt som politiske aktører. Ifølge Cook skyldes det, at journa-
listernes dækning i dag skal være så objektiv og faktuel, at der ikke tages hensyn til
hverken politiske eller sociale konsekvenser af deres videreformidling af nyhedsstof,
som det var tilfældet i tiden med partipressen. (Cook 1995: 85) Det vil sige, at medierne
i dag agerer på lige fod med andre aktører, som for eksempel politikerne, i det politiske
spil. Disse betragtninger og spørgsmål skaber en nysgerrighed, som vil forfølges og sø-
ges svar på i dette speciale.

1.1 Problemfeltet

Således forekommer det interessant at undersøge, hvordan medierne har formidlet sagen om statens salg af DONG-aktier til Goldman Sachs. I den sammenhæng findes det relevant at søge viden om det danske mediebillede med henblik på at opnå en forståelse af, hvordan medier, beslutningstagere og befolkning påvirker hinanden indbyrdes. Hertil vurderes Jürgen Habermas' (2009) offentlighedsteori at kunne bidrage til at belyse magtforholdet i dagens postmoderne samfund, mens Stig Hjarvards (2008) medialiseringsteori kan bidrage til vurdering af mediernes position og betydning i samfundet.

Herfra synes det oplagt at søge teoretisk hjælp blandt medieeffektteoriene i besvarelsen af, hvordan sagen om DONG og Goldman Sachs er blevet fortalt af medierne. Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at det findes mest relevant, *hvordan* mediernes dækning har været, og ikke *hvad* den har været. Med det in mente foretrækkes det at søge teoretisk indsigt i framing frem for eksempelvis agenda-setting, fordi framing, ifølge kommunikationsforsker Dietram A. Scheufele (2000), kan have indflydelse på, *hvad* befolkningen tænker om et emnet, mens agenda-setting kan have indflydelse på, *hvilket* emne befolkningen tænker på. På baggrund af ovenstående betragtninger ønskes et metodisk design med inspiration fra Claes de Vreese (2005) framingteori om *generic* og *issue-specific* frames i dette speciale. Dette inkluderer en afgrænsning af undersøgelsen til de tre største danske dagblade, hvorfra der i alt er udgivet 227 nyhedshistorier, som fokuserer på DONG-sagen. Herfra må samtlige 227 nyhedshistorier analyseres med det formål at identificere én dominerende frame i hver. Det skal lede frem til en samlet analyse af de identificerede frames. Med ovenstående betragtninger om det postmoderne samfund og mediernes udvikling in mente findes det nødvendigt at vurdere og diskutere analysens resultater, inden der på baggrund af disse konkluderes. Afslutningsvis i specialet må studiets resultater videreføres i en perspektivering, som kan belyse, hvordan dette studie kan bidrage til videnskaben og den fremtidige forskning på området.

Således vil dette speciale undersøge, hvordan Danmarks største dagblade, Politiken, Berlingske og Jyllands-Posten, har dækket DONG-sagen. Disse betragtninger leder frem til specialets problemformulering og undersøgelsesspørgsmål.

1.2 Problemformuleringen

Hvordan har dagbladene Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken framet sagen om den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs?

1.2.1 Undersøgelsesspørgsmålene

1. Hvilke typer af nyhedshistorier dominerer i de tre dagblades dækning af sagen?
2. Hvilke frames dominerer i de tre dagblades dækning af sagen?
3. Hvordan udvikler dagbladenes framing af nyhedshistorierne sig i takt med sagens forløb?
4. Hvilke forskelle og ligheder er der i dagbladenes dækning af sagen?

2. Opgavedesignet

Som beskrevet i indledningen undersøger dette speciale de største danske dagblades dækning af sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Specialets opbygning er inspireret af en timeglasform. Der indledes således med et bredt perspektiv på videnskabsteori og forskning i kommunikation, hvorfra studiet bevæger sig ned i en tragt af konkrete kommunikationsteorier og -metoder til udforskning af specialets problemstilling og slutteligt besvarelse af specialets problemformulering. På baggrund af undersøgelsens konklusioner åbnes specialet igen for nye, brede perspektiver med henblik på at diskutere undersøgelsens resultater og vurdere, hvordan disse kan bidrage til den fremtidige forskning på området.

Videnskabsteorien

I specialets følgende kapitel introduceres og diskuteres den videnskabsteoretiske ramme, som vil præge fremgangsmåden og behandlingen af empiri igennem undersøgelsen. Formålet med dette er at forklare det hermeneutiske verdenssyn, specialet betragtes igennem, og hvilken betydning det har for undersøgelsens udformning og resultater.

Kommunikations- og medieteorierne

Herfra placeres specialet i eksisterende kommunikationsforskning og indsnævres løbende i forhold til specialets case. Hensigten med kapitlet er at præsentere udvalgt medieteorier, framingteori og topik samt at argumentere for, hvorfor disse foretrækkes frem for andre i besvarelsen af specialets problemformulering. I kapitlet om mediebilledet præsenteres det danske medie billede og den indbyrdes påvirkning imellem medier, beslutningstagere og befolkning. Herefter introduceres framing som begreb samt dets anvendelse efterfulgt af en teoridiskussion. Dette er med henblik på at nå frem til en konkret metode, som passer til undersøgelsen i dette speciale. Kapitlet afrundes af en introduktion til teori om topik efterfulgt af en diskussion af, hvordan teorien kan supplere framing.

Metoden

På baggrund af det førnævnte kapitel om specialets kommunikations- og medieteorier præsenteres data og empiri inklusiv undersøgelsens afgrænsning. Herefter tilrettelæg-

ges analysens arbejdsmetode, og der udarbejdes en handlingsanvisende analysemodel på baggrund af framingteori og topik. Formålet med kapitlet er at forberede analysen, som vil blive påbegyndt i kapitlet efter.

Analysen

For overskuelighedens skyld deles analysen op i fem afsnit; et indledende overblik over fordelingen af nyhedshistorier og frames i alle tre dagblade, en dybdegående analyse af framingen i henholdsvis Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken og et komparativt afsnit, hvori analysens samlede resultater sammenfattes og sammenlignes på tværs af dagblade og nyhedshistorier. Inden der konkluderes på studiet, vil analysens resultater samt anvendeligheden af framing og topik til besvarelse af undersøgelsesspørgsmålene og problemformuleringen blive diskuteret med udgangspunkt i specialets hermeneutiske verdenssyn.

Perspektivering

Afslutningsvist i specialet åbnes der for alternative perspektiver på, hvordan problemformuleringen kunne være besvaret anderledes. Derfra vil der i kapitlet fokuseres på, hvordan specialets erfaringer og opnåede viden kan bidrage til fremtidig forskning på området.

3. Hermeneutikken

I dette kapitel introduceres specialets videnskabsteoretiske ramme. Denne skaber fundamentet for den overordnede fremgangsmåde, forståelse og anvendelse af teorier samt behandling af undersøgelsens empiri. Formålet med kapitlet er at forklare det hermeneutiske verdenssyn, specialet forstås igennem, og hvilken betydning det har for undersøgelsen. Kapitlet indledes med en definition af hermeneutikken efterfulgt af et kort historisk oprids, hvori Hans-Georg Gadamer (2007) filosofiske hermeneutik placeres med henblik på at præsentere den livsverden, specialet befinder sig i. Således vil Gadamer's filosofisk hermeneutiske opfattelse af verden herunder hans version af den hermeneutiske cirkel blive præsenteret og forholdt til specialet.

Hermeneutik stammer, ifølge Søren Kjørup i *Medie- og kommunikationsleksikon*, fra græsk og betyder 'fortolke' eller 'læren om fortolkning'. (Kolstrup et al. 2010: 196f) Så længe mennesket har eksisteret, har der været behov for at kunne fortolke for at kunne forstå. Jo længere tid der går fra, at en given tekst bliver skrevet, til den bliver læst, jo større vil dette behov være. Dette skyldes, at en gammel tekst, der læses i dag, nødvendigvis vil tage udgangspunkt i en anden kontekst. Den klassiske forståelse af tolkning var, ifølge Kjørup, allegorisk forstået på den måde, at når der i en tekst stod én ting, kunne der menes en anden. Begrebet hermeneutik opstod i lærebøger til læsning af Biblen efter Reformationen, hvor målet for præsten var at overbevise menigheden om Biblens sandheder. (Ibid.) I 1700-tallet og op gennem 1800-tallet begyndte man dog at fortolke andre tekster end de bibelske, hvilket åbnede for, at ikke alle tekster – bortset fra de bibelske – nødvendigvis var sande. Dette medførte et skifte i forståelsen af hermeneutikken, hvor målet i stedet blev at kunne formulere en sand tolkning. (Ibid.)

I nyere tid er det dialektiske spil mellem tekst og læser blevet en del af det hermeneutiske begreb. Den tyske filosof Martin Heidegger² mener, at det ikke er muligt at møde en tekst forudsætningsløst. Han mener altså, at læseren altid vil gå til en tekst med en *forforståelse*. Dette må dog ikke ses som en fejlkilde, da forforståelsen, ifølge Heidegger, er en forudsætning for forståelse af teksten. I forlængelse af ovenstående mener Heidegger desuden, at betydningen af en tekst først kan findes, når læser møder teksten. (Ibid.)

² Martin Heidegger (26. september 1889 – 26. maj 1976) var en af det 20. århundredes største tyske filosoffer og eksistentielle fænomenologer. Hans mest berømte værk er *Væren og tid*, der blev oversat til dansk i 2007. (Wikipedia 2014a)

Hans-Georg Gadamer (2007) var en tysk filosof, der med inspiration fra sin tid som elev under Heidegger, udgav sit hovedværk *Sandhed og Metode (Wahrheit und Methode)* i 1960. Gadamer overtog en lang hermeneutisk tradition, der var formidlet til ham tilbage fra middelalderen gennem Friedrich Schleiermacher, Wilhelm Dilthey, Edmund Husserl og altså Martin Heidegger. Herfra omformede Gadamer den så radikalt, at hermeneutikken siden da uløseligt har været knyttet til hans navn. Gadamers tanker vil på denne baggrund fungere som primær inspiration i arbejdet med dette speciale. (Kolstrup et al. 2010: 196f)

3.1 Gadamers hermeneutiske forståelse af verden

Gadamers filosofiske hermeneutik er ingen videnskabsteori eller metodelære for humanvidenskaberne - den skal snarere forstås som et forsøg på ”... overalt at opsøge den sandhedserfaring, der forsøger at overskride den videnskabelige metodelæres kontrolområde, og spørge til dennes legitimitet.” (Gadamer 2007: 1) For Gadamer er det ikke afgørende, hvad vi gør, eller hvad vi vil gøre. Han lægger derimod vægt på, hvad der sker med os ud over det, vi bevidst gør eller vil (Gadamer 2007: 174).

Således anser Gadamer altså *forståelse* for at være en hændelse, som hverken kan kontrolleres metodisk eller erkendelsesteoretisk. Det der sker i forståelsens øjeblik er, at noget pludseligt ses i et nyt og uventet, ”forklaret” lys. Noget, som hidtil har været skjult, afdækkes, og vi får en ny forståelse – ikke blot af fænomenet, men vi opdager pludselig, at vi individer kan være mere og andet end det, vi tror, vi er. I denne sammenhæng er det vigtigt at understrege brugen af ordet ”forklaret”, som beskriver noget, der er mindre tilsløret nu, end det var før. Gadamer mener nemlig ikke, at fortolkninger karakteriseres som sande eller falske – de skal i stedet ses som mere eller mindre indsigtfulde (Gadamer 2007: 420). Således er det vigtigt at fremhæve, at undersøgelsens resultater i dette speciale ikke nødvendigvis betragtes som endelige sandheder, men snarere som ”forklaringer” af DONG-sagen, hvori ny forståelse af emnet opnås.

3.2 Gadamers hermeneutiske cirkel

Som nævnt ovenfor lader Gadamer sig inspirere af Heidegger. Det er også tilfældet i hans egen version af den hermeneutiske cirkel. For at forstå Gadamers teori er det derfor nødvendigt at forstå Heidegger. Heidegger siger, at vi lever forstående i alt, hvad vi foretager os, hvilket betyder, at vi som individer forholder os til vores eksistens og

konstant foretager valg og afprøver nye muligheder. Men disse muligheder er på forhånd bestemt af det, vi allerede har gjort og er blevet til. (Gadamer 2007: 262f) Med udgangspunkt i disse betragtninger af Heidegger, beskriver Gadamer sine begreber *tradition* og *fordom*:

"Længe før vi gennem selvbesindelse forstår os selv, forstår vi os selv på selvfølgelig måde i den familie, det samfund og den stat, vi lever i. Subjektiviteten som fokus er et troldspejl. Individets selvbesindelse er kun en flagren i det historiske livs lukkede kredsløb. Derfor udgør den enkeltes fordomme, langt mere end hans domme, hans værens historiske virkelighed." (Gadamer 2007: 263)

Gadamers begreb *tradition* erstatter Heideggers *fakticitet* – som dækker over de givne vilkår, vi er kastet ind i og forsøger at forstå verden ud fra. Begrebet *fordom* skal til gengæld forstås i ordets egentlige forstand – nemlig at fælde dom på forhånd. Fordomme udgør vores forforståelse, da vi altid fortolker det, vi ikke kender eller ikke forstår ud fra det, vi kender. Forforståelsen baseres på vores *erfaringshorisont*. Denne ligger dog ikke fast, men flyttes hver gang, vi opnår ny forståelse af noget, som hidtil var os ukendt. Den nye forståelse udgør således nye fordomme, der igen ændres og revideres og således fortsætter cirklen. Således betragter Gadamer den hermeneutiske cirkels vekslen mellem forståelse af helhed og forståelse af del (Gadamer 2007: 253f). Denne vekslen mellem helhed og del, og del og helhed præger dette speciale fra start til slut. Det kommer blandt andet til udtryk i fremgangsmåden, hvor der efter udarbejdelse af dele af specialet opnås nye forforståelser, hvorfor andre dele af specialet er blevet revideret på ny med udgangspunkt i den nye forforståelse. Et eksempel på dette er udarbejdelsen af specialets metodedesign, som er udarbejdet induktivt og revideret undervejs i takt med, at nye forforståelser er opnået. Samme tilgang er der til analysen, hvor der hersker bevidsthed om, at forforståelse er uundgåeligt. Såvel metodedesignet som analysen er således produkter af disse cirkulære bevægelser mellem del og helhed, hvor der gentagne gange undervejs i arbejdet med empirien opnås nye forforståelser og dermed en udvidet erfaringshorisont.

Et anden vigtigt forhold at bemærke er bevidstheden om, at egne forforståelser ikke kan tilsidesættes. Således betragtes det ikke som muligt at gå til en så medieeksponeret sag, som DONG-sagen, uden på forhånd at have en forståelse af den. Netop derfor hersker der en bevidsthed om, at forforståelsen af mediernes dækning muligvis er påvirket af selvsamme medier. Denne proces medvirker, som tidligere beskrevet, til at erfaringshorisonten flyttes, men undersøgelsens resultater betragtes ikke som ende-

lige sandheder – snarere som en udvidelse af erfaringshorisonten, som ved hjælp af nye bevægelser rundt i den hermeneutiske cirkel kan udvides på ny. (Gadamer 2007: 420)

4. Placeringen i kommunikationsforskning

Efter at have præsenteret specialets videnskabsteoretiske ramme, har det følgende kapitel til formål at placere specialet i eksisterende kommunikationsforskning. Det vil ske ved indledningsvist at søge en indsnævring af, hvad kommunikation kan være, efterfulgt af en konkretisering af begrebet i forhold til det fokus, der anlægges i specialets analyse. Kapitlet vil således fungere som oplæg til det efterfølgende kapitel om specialets valg af kommunikationsteorier.

Dette speciale ønsker at bidrage til forskningen i kommunikation. Men hvad er kommunikation egentlig? Den oprindelige betydning af kommunikation kommer af det latinske *communicatio*, som betyder meddelelse og er afledt af *communicare*, som betyder at udveksle meddelelser, gøre fælles eller at dele med nogen. (Kolstrup et al. 2010: 248f) Kommunikation handler altså om udveksling af information. Det være sig menneske til menneske, menneske til maskine, maskine til menneske, maskine til maskine. Kommunikation kan foregå ansigt til ansigt eller medieret, som eksempelvis en telefonsamtale. Den medierede kommunikation kan foregå ansigt til ansigt gennem videosamtaler. Kommunikation kan foregå fra institution til institution, fra individ til individ, fra institution til individ og fra individ til institution. Kommunikation foregår overalt, og begrebet er et flittigt anvendt ord i hverdagssproget. Ifølge den østrigske psykolog Paul Watzlawick kan man ikke ikke-kommunikere, og denne påstand er udbredt i kommunikationsverdenen (Ibid.). Derfor findes det nødvendigt med såvel en begrebsafklaring som en begrebsindsnævring i dette speciale.

I indledningen til specialet lægges der op til en undersøgelse af danske dagblades dækning af sagen om salget af DONG-aktier. Således lægger specialet sig inden for kommunikation i medierne. Med kommunikation i medierne forstås mediers kommunikation til befolkningen, men også befolkningens reaktion på denne kommunikation. Moderne kommunikationsteorier, som eksempelvis Roman Jakobsons kommunikationsmodel (Jakobson 1999), arbejder med en afsender af et budskab til en modtager. Men denne modtager fortolker selv budskabet, hvorfor budskabet ikke nødvendigvis forbliver i dets oprindelige form. I Jakobsons model findes der også plads til medier, da afsenderen ofte skal bruge en kanal til at formidle sit budskab til modtageren. Denne kanal skal ikke nødvendigvis forstås som en avis, et tv eller en radio – det kan også være en computer eller en telefon. Claude Shannon og Warren Weavers (1949) kommunikationsmodel bidrager med en betragtning om, at mediet i sig selv kan være med til at skabe støj på linjen og dermed påvirke afsenderens budskab. Hvis mediet er en tele-

fon, kan der for eksempel opstå skratten i røret, som kan betyde, at budskabet ikke går klart igennem. Hvis mediet er en avis, kan der være endnu flere faktorer, der kan påvirke budskabet, idet avisen i sig selv er et medie, hvor der for eksempel kan forekomme fejl i trykningen. Derudover kan mediernes dagsorden påvirkes af faktorer som politik, økonomi, strategi, netværk og kilder. (Shannon & Weaver 1949) Den danske lektor i kommunikation ved CBS Henrik Merkelsen (2007) mener ligeledes, at medierne i dag en betydelig magt, som påvirkes af strukturelle forhold, kilder og journalisten selv (Merkelsen 2007: 53). Budskabet skal altså videreformidles af en journalist, som i en eller anden grad vil komme til at påvirke budskabet fra afsender til modtager – på trods af et ideal om journalistisk objektivitet. Kommunikationsforskeren Timothy E. Cook (1997) skriver for eksempel, at journalister på trods af deres tætte tilknytning til objektivitet og udtrykkelige ekskludering af værdier, ender med implicit at blive påvirket af andre iboende værdier, der relaterer sig til daglige rutiner og definitioner af, hvad der kendetegner ”den gode historie”:

”The taken-for-granted aspect of news, newsmaking and newsworthiness (...) all contribute to journalists’ nonconsciously biased accounts even (or especially) while they apply disinterested and apparently content-neutral criteria of objectivity and quality.” (Cook 1997: 90)

Dette aspekt af den eksterne mediekommunikation findes interessant at undersøge i indværende speciale, fordi mediebilledet i det postmoderne samfund er under konstant forandring, dels i kraft af teknologiens udvikling, dels i kraft af politikeres og professionelle kommunikørers stigende interesse for den magtposition, medierne har indtaget i samfundet. Ifølge politisk kommentator Peter Goll udfordres medierne og journalisterne i en hidtil uset grad (Kommunikatøren 2013), hvorfor netop deres formidling af virkeligheden findes interessant – som Shakespeares budbringer.

Dette speciale vil således undersøge, hvordan sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs er blevet dækket blandt de danske medier. Et sådan studie er det første af sin slags, hvorfor det vurderes at være nødvendigt med en grundlæggende forståelse af sagens perspektiver. Dette skal opnås gennem en udforskning af det danske mediebillede med henblik på at grunde en efterfølgende undersøgelse af mediernes dækning af sagen. Desuden vil denne forståelse af det indbyrdes forhold mellem offentlighed, medier og beslutningstagere bidrage til at sætte undersøgelsens fund i perspektiv, inden der foretages en konklusion på studiet.

5. Teorivalgene

I forlængelse af ovenstående kapitel om specialets placering i kommunikationsforskningen vil relevante teorier til besvarelse af specialets problemformulering blive præsenteret i det følgende kapitel. Der vil undervejs blive argumenteret for valget af kommunikationsteorier samt fravalget af andre. Hensigten med kapitlet er altså at give et overblik over, hvilke kommunikationsteorier der har været overvejet i forhold til at kunne besvare specialets problemformulering, og hvorfor netop disse er foretrukket.

I den forbindelse er der udvalgt enkelte hovedteorier, som vurderes at kunne bidrage til besvarelsen af problemformuleringen. Disse vil blive akkompagneret af andre teorier, som kan supplere besvarelsen. Derudover vil der efter specialets analyse præsenteres nye teorier, som den afsluttende perspektivering vil tage udgangspunkt i. Fælles for teorierne er, at de lægger sig inden for kommunikationsforskningen, hvor flere af disse er deciderede medieteorier. Den røde tråd i specialets teorivalg er et fokus på medier, idet såvel sociologi- som kommunikationsteorier alle vil blive anvendt i en mediekontekst, ligesom der lægges op til i problemformuleringen.

5.1 Mediebilledet

For at danne overblik over relevante metoder til at undersøge de danske dagblades dækning af specialets case vurderes det, at det indledningsvist vil være gavnligt at tilægge sig viden om og forståelse af det danske mediebillede med fokus på mediernes rolle i samfundet.

Først og fremmest synes det relevant at præsentere Jürgen Habermas' (2009) offentlighedsteori, da denne kan bidrage med et syn på massemediernes betydning for opbygningen af og magtfordelingen i vores moderne samfund. Derudover forekommer Stig Hjarvards (2008) medialiseringsteorier at være interessante, da de kan bidrage med viden om mediernes øgede og ændrede betydning i samfundet. Herfra vil diffusionsteorien blive præsenteret for at belyse andre former for udbredelse af information end nyhedsmedier. I den forbindelse mener Everett M. Rogers (1995), at sociale kredse spiller en vigtig rolle. Timothy E. Cook (1995) skal med sine tanker om betydningen af mediernes løsrivelse fra de politiske institutioner hjælpe med at forstå, hvorfor og hvordan journalister kan ende med at få reel politisk indflydelse.

Slutteligt vil der blive præsenteret teori om agenda-setting, da disse dagsordensteorier kan ses som grundstenene for teorierne om framing. James W. Dearing og Eve-

rett M. Rogers' (1996) tredelte model over indbyrdes påvirkning mellem medier, befolkning og politikere vil fungere som oplæg til teoriafsnittet om framing, da en for forståelse af teoriernes sammenhæng vurderes at være nyttig. Den amerikanske kommunikationsforsker Dietram A. Scheufele (2000) diskussioner om forskellen på agenda-setting og framing vil desuden blive præsenteret for at argumentere for valget af framingteori som udgangspunkt for analysen.

5.1 Kommunikationsteoriene

Med afsæt i kapitlet om det danske mediebillede udforskes her forskellige teorier, som vurderes relevante i undersøgelsen af, hvordan mediedækningen af DONG-sagen har været. I den forbindelse vil framing og topik blive præsenteret med henblik på udarbejdelse af specialets analyse.

Der hersker en generel enighed blandt teoretikere om, at der er begrænset konsensus i teorierne om framing, hvilket gør det svært at sætte en ramme om begrebet – så at sige. I dette speciale er det derfor nødvendigt at diskutere toneangivende teorier og forskningstilgange på området i forhold til hinanden for at nå frem til en konkret analysemodel, som kan gøre det muligt at besvare, hvilke frames der dominerer mediedækningen af den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs. Topikbegrebet vil grundet sine mange ligheder med framing blive inddraget for at undersøge, hvorvidt denne teori kan bruges som supplerende værktøj til at undersøge vinklingen af emnet. Inddragelsen af topik skal ses som et led i specialets hermeneutiske proces, hvor forskellige teorier og metoder undersøges for at nå frem til en passende tilgang. I denne proces vil det blive vurderet, om topikkens generiske lister med mulighed for at tilføje emnespecifikke punkter vil kunne inspirere analysens metode-design. Derudover indeholder topik teorier om strategiske skift i forhold til argumentation, hvilket senere vurderes at blive relevant i forhold til specialets hypoteser, som vil blive præsenteret i kapitel 8.

6. Medierne

Dette afsnit har til formål at undersøge det danske mediebillede og nogle af de mekanismer, der findes mellem medier, befolkning og politikere. Kapitlet vil fokusere på medierne i forhold til Jürgen Habermas' (2009) offentlighedsteori, og hvordan massemedierne, ifølge Habermas, har påvirket samfundet med strukturforandringer. Samtidig vil afsnittet omhandle det danske mediebillede med udgangspunkt i Stig Hjarvards (2008) teorier om medialisering, herunder mediernes øgede og ændrede betydning for samfundet. Undervejs vil der desuden blive inddraget teori fra Everett M. Rogers' (1995) *Diffusion of Innovations* med henblik på at belyse alternative måder, hvorpå oplysninger kan sprede sig. Med afsæt i Timothy E. Cook (1995) argumenteres der for, hvordan nyhedsmedierne i deres afstandtagen til de politiske institutioner har udviklet sig til at blive politiske meningsdannere. Afsnittet rundes af med en kort gennemgang af Dearing og Rogers' (1996) teori om agenda-setting, da denne fungerer som fundament for de nyere medieeffektteorier om framing, som vil blive præsenteret i kapitel 7.

6.1 Den borgerlige offentlighed

Den tyske filosof og sociolog Jürgen Habermas har siden 1960'erne bidraget med viden til medie- og kommunikationsforskningen med sine teorier om offentlighed og kommunikation. Følgende afsnit vil præsentere Habermas' teorier om den borgerlige offentlighed og offentlighedens forfald med henblik på at kunne forstå samspillet mellem medier og mennesker. Dette afsnit er relevant for besvarelsen af specialets problemformulering, da Habermas' teorier bidrager med at forklare det samfund og de medier, framingteorien senere placeres i.

I *Borgerlig offentlighed* (2009) fra 1962 beskriver Habermas grundlæggelsen af det moderne, borgerlige samfund. Det opstod, ifølge Habermas, ud fra idealer om blandt andet fri meningsudveksling, som vandt frem i løbet af oplysningstiden. Habermas mener dog ikke, at disse idealer har fået lov til at lade sig realisere, da særinteresser og magtforhold på den politiske scene har stået i vejen for den frie debat. Borgerne hæmmes derfor i den aktive, kritisk ræsonnerende rolle, som de, ifølge Habermas, bør indtage i demokratiet. (Habermas 2009: 80) Habermas argumenterer desuden for, at medierne er blevet underlagt markedskræfterne, hvorfor de ofte vil producere underholdning til fordel for kritiske ræsonnementer. Denne medierolle medfører,

ifølge Habermas, at offentligheden bliver *kulturkonsumerende* frem for *kulturræsonnerende*. (Ibid.)

Et eksempel på denne tendens er den danske gratisavis MetroXpress, hvis erklærede målsætning er at levere *newstainment* i form af hurtige og korte nyhedshistorier (MetroXpress 2014). Dette er eksemplificeret i en artikel bragt på MetroXpress' netavis den 30. januar 2014, som handler om SF's krise op til afstemningen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs (Hansen 2014a). Artiklen med rubrikken *Özlem afslører: Helle truer med at smide os ud* lever på mange måder op til målsætningen om at levere newstainment med sin korte tekst, overskuelige opsætning og simple sætninger. Med udviklingen hen imod medier som gratisavisen MetroXpress forsvinder grundlaget for de kritiske medier, og dermed forsvinder, ifølge Habermas, også grundlaget for det liberale demokrati. (Habermas 2009: 252f)

Ifølge Habermas' offentlighedsteori vil sådanne medier hæmme borgernes frie meningsdannelse, da der må være en risiko for, at de ikke bliver tilstrækkeligt oplyste. Dette er interessant for indeværende speciales problemformulering, da det ikke nødvendigvis kan antages, at de tre undersøgte dagblade har interesse i at oplyse borgerne frem for at underholde dem. Ovenstående betragtninger genoptages senere i afsnittet om empirivalg, hvor der argumenteres for valget af Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken samt fravalget af eksempelvis MetroXpress som empiriske kilder.

6.2 Medialisering

I forlængelse af ovenstående afsnit om den borgerlige offentlighed med fokus på mediernes udvikling vil det næste afsnit omhandle mediernes betydning for det postmoderne, danske samfund.

Professor og medieforsker ved Københavns Universitet Stig Hjarvard (2008) mener, at samfundet i dag i højere grad bliver præget af det mellemlid, medierne udgør. Ifølge Hjarvard kan medierne ikke længere adskilles fra samfundets øvrige institutioner, hvorfor der, ifølge ham, er behov for en ny forståelse af mediernes indflydelsesevne. Hjarvard beskriver i øvrigt, hvordan de klassiske mediesociologer tænkte medierne som adskilt fra resten af samfundets institutioner, og hvorfor de derfor ønskede at undersøge efter effekten af enkeltstående mediebudskaber i forhold til individer og institutioner. (Hjarvard 2008: 29)

Hvor det moderne, borgerlige samfund, ifølge Habermas, blev dannet ud fra oplysningstidens idealer om fri meningsudveksling, er medialiseringen et nyere fæno-

men, som, ifølge Hjarvard, først ses tydeligt i slutningen af det 20. århundrede og hovedsageligt i den vestlige verden. En anden væsentlig forskel mellem Habermas' teorier og Hjarvards teorier er forståelsen af medialisering som et ikke-normativt begreb. (Ibid.) Det er derfor ikke muligt at sammenligne teorierne direkte, hvilket dog heller ikke er formålet, da Hjarvards medialiseringsteori i dette speciale i stedet bruges som en videreudvikling af Habermas' tanker om offentlighedens forfald. Hjarvard viderefører Habermas' teori, men han anser i modsætning til Habermas ikke medialiseringen som en udelukkende negativ udvikling. (Hjarvard 2008: 29f)

Stig Hjarvard forstår medialisering som *"... mediernes øgede og ændrede betydning i kultur og samfund."* (Hjarvard 2008: 28) Og han ser mediernes indflydelse i det moderne samfund således:

"Det aktuelle samfund er gennemsyret af medier i en sådan grad, at medierne ikke længere kan tænkes adskilt fra kulturen og samfundets øvrige institutioner. (Hjarvard 2008: 13)

Derfor skal fokus, ifølge Hjarvard, ligge på, hvordan samfundets institutioner *"... har ændret karakter, funktion og struktur som følge af mediernes allestedsnærværende karakter."* (Hjarvard 2008: 13) Hjarvard understreger dog, at det ikke betyder, at de klassiske mediesociologiske spørgsmål om, hvordan medierne kan påvirke publikum, ikke længere er relevante. Hvordan modtagerne bruger medier, og hvordan de bliver påvirket af dem, skal blot betragtes i en ny kontekst. Medierne har udviklet sig fra at være en teknologi, som samfundets virksomheder, partier og individer kan vælge til eller fra, til at være en integreret del af selvsamme institutioner. Samtidig med dette har medierne opnået en selvstændig logik, som samfundets øvrige institutioner er nødsagede til at rette sig efter. (Hjarvard 2008: 13) Hjarvard beskriver mediernes dobbeltrolle således:

"Medierne er på en og samme tid inden i kulturen og samfundet og en selvstændig institution, der står imellem de øvrige kultur- og samfundsinstitutioner og koordinerer disse institutioners indbyrdes interaktion." (Hjarvard 2008: 14)

Denne dobbelthed har indflydelse på, hvordan mediernes budskaber opfattes af både afsender og modtager. (Hjarvard, 2008: 14) I forhold til politikens medialisering ses dette fænomen, ifølge Hjarvard, ved, at den politiske institution i højere og højere grad bliver afhængig af mediernes logik. Dette betyder, at medierne og deres logikker bliver integreret i politiske organisationers interne og eksterne kommunikation og dermed

kan påvirke politikken. Mediernes store udbredelse gør det desuden muligt for politikere at nå ud til en stor gruppe vælgere på kort tid og uden et stort forarbejde. Men denne kontakt til befolkningen vil foregå på mediernes præmisser, hvorfor der opstår en afhængighed af mediernes logik. (Hjarvard 2008: 43f) Disse forhold om mediernes centrale position i samfundet er med til at gøre framingundersøgelsen i dette speciale relevant, da de understøtter vigtigheden af mediernes videreformidling af DONG-sagen. Hjarvard mener desuden, at mediernes selvstændighed betyder, at de er i stand til at etablere et samtykke i offentligheden og påvirke den politiske dagsorden:

"Konkret betyder det, at politikken må tage hensyn til journalistiske normer for nyhedsværdi og mediernes specifikke udtryksformer, ligesom politikken påvirkes af de relationer, som medierne etablerer til deres publikum og andre institutioner i samfundet." (Hjarvard 2008: 65)

Hjarvard mener altså, at politikerne er afhængige af medierne for at kunne komme i kontakt med befolkningen, hvilket understreger mediernes centrale placering i samfundet.

6.2.1 Medierne som opinionsindustri og politisk platform

Som nævnt indledningsvist i indeværende kapitel begyndte medialiseringen i den vestlige verden, ifølge Hjarvard, i slutningen af det 20. århundrede. I Danmark skete det i sidste halvdel af 1980'erne, hvor monopolet blev brudt, og en række nye danske tv-kanaler kom til samtidig med, at der opstod mulighed for at modtage udenlandske kanaler. Kort tid efter brød internettet igennem, hvilket revolutionerede kommunikationsformen i det meste af samfundet. Sammen med indtoget af mobile enheder i kommunikationen betød dette en øget interaktivitet samt et større brugerfokus. De traditionelle massemedier fulgte, ifølge Hjarvard, med, og de fokuserede i højere grad end tidligere på modtageren. Mediernes modtagere blev nu snarere anset for at være kunder, der skulle serviceres end for at være borgere, der skulle oplyses. (Hjarvard, 2008: 67ff) Hjarvards udlægning af det ændrede syn på mediernes modtagere kan sammenlignes med Habermas' teori om borgernes overgang fra kulturræsonnerende til kulturkonsumerende. Udgangspunktet for betragtningerne kan dog argumenteres for at være forskellige, da Hjarvard arbejder med et afsenderperspektiv og Habermas med et modtagerperspektiv. I relation til dette speciale betyder det blandt andet, at der i analysen skal være bevidsthed om, at dagbladenes dækning kan være forskellige grundet

det større fokus på modtageren. Denne udvikling mod øget interaktivitet og større brugerfokus har, ifølge Hjarvard, ligeledes haft betydning for den stigende påvirkning af politikken fra medierne. (Hjarvard 2008: 71) Men udviklingen har ikke kun konsekvenser for formidlingen af politikken, som beskrevet tidligere i dette afsnit. Forandringen af medierne får nemlig også indflydelse på politikken udformning, hvilket for eksempel ses ved de mange særlige politiske rådgivere, som ikke er bundet af de samme regler, som embedsmændene er. Partierne i Danmark adopterer, ifølge Hjarvard, mange af de samme metoder, som kommercielle virksomheder bruger, hvor al ekstern kommunikation bliver strategisk. Samtidig opstår der større opmærksomhed om opinionsdannelse gennem medierne, hvilket medfører, at partierne nu ikke kun forsøger at påvirke befolkningen aktivt før og under valg. (Hjarvard 2008: 65f) I kølvandet på ovenstående udvikling opstår der, ifølge Hjarvard, en såkaldt *opinionsindustri* for medierne, som han forklarer således:

"... mediernes bidrag til meningsdannelsen industrialiseres som følge af professionalisering, kommercialisering, masseproduktion, øget arbejdsdeling, teknologisk innovation af opinion m.m." (Hjarvard, 2008: 68)

Etableringen af opinionsindustrien betyder, ifølge Hjarvard, at medierne bliver systematiske producenter af opinion, som grundet medialiseringen er underlagt andre styringslogikker end den politiske institutions. Afgørende faktorer for politikken, som for eksempel den politiske dagsorden og samtykke fra offentligheden, påvirkes derfor nu af denne nye styringslogik. Politikernes dagsorden får heraf stor konkurrence fra mediernes dagsorden, da det er gennem medierne, at politikkerne kan sikre vælgerens samtykke. En anden konsekvens af, at medierne bliver en opinionsindustri er, at forskellige medieaktører får en platform for *politisk intervention*, som er uafhængig af partipolitik.

I relation til ovenstående er det interessant at inddrage kommunikationsforskeren Everett M. Rogers (1995), da han bidrager med relevante synspunkter i forbindelse med sin diffusionsteori. Han præsenterer i hovedværket *Diffusion of Innovations* studier af, hvordan såkaldte innovationer spredte sig gennem kommunikationskanaler i sociale kredse. (Rogers 1995: 6f) Innovationer skal i denne sammenhæng forstås i bredere forstand som idéer genstande eller fremgangsmåder. Rogers søger her at svare på, *hvem, hvordan, hvor mange og hvorfor* mennesker accepterer og spredte innovationer. Han opdeler diffusionsteorien i fire hovedelementer, som er en del af diffusionsprocessen:

"... (1) an innovation (2) is communicated through certain channels (3) over time (4) among the members of a social system." (Rogers 1995: 11)

Da den sociale interaktion spiller en stor rolle, er det ud fra Rogers' diffusionsteori ikke tilstrækkeligt blot at se på mediernes påvirkning for at få et indtryk af en idé's spredning. Diffusionsteorien fungerer således som et eksempel på, hvordan en række andre kilder end medierne kan være med til at påvirke befolkningens holdning til en bestemt sag.

Efter præsentation af mediernes udvikling mod at blive producenter af selvstændig meningsdannelse vil det følgende afsnit præsentere, hvordan journalister kan anses som politiske aktører.

6.3 Politiske meningsdannere

Den amerikanske kommunikationsprofessor Timothy E. Cook (1998) beskriver i bogen *Governing With The News*, hvordan nyhedsmedierne er blevet uafhængige af politiske institutioner. (Cook 1995: 85) Cook ser dog ikke denne udvikling som en afpolitisering af nyhedsmedierne, men snarere som en udvikling til en ny og anden politisk rolle:

"The news media should be thought of not only as an institution but as political; in other words, journalists are political actors." (Cook 1995: 85)

Journalisterne bliver til politiske aktører, da de, ifølge Cook, spiller en form for dobbeltrolle i de moderne medier. Journalister er nemlig ikke længere kun med til at formidle politiske nyheder – de er også med til at sætte politiske emner på dagsordenen:

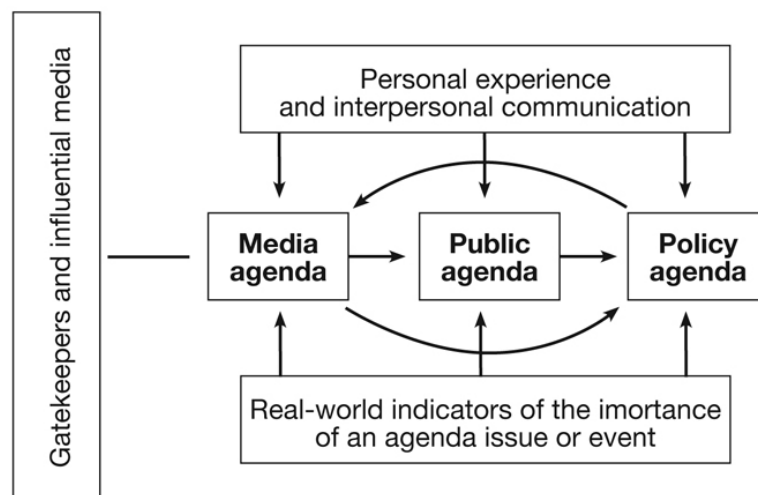
"... political influence may emerge not in spite of, but because of, their principled adherence to norms of objectivity, deference to factuality and authority, and a let-the-chips-fall-where-they-may distance from the political and social consequences of their coverage." (Cook 1995: 85)

På denne måde sker det paradoksale, at nyhedsmedierne, ifølge Cook, bliver mere politiske i forbindelse med deres stigende afstand til de politiske institutioner. Dette underbygger, hvorfor der i dette speciale undersøges Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens framing af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs, da journalisterne på disse dagblade, ifølge Cooks teori, derfor ikke kan betragtes som apolitiske.

6.4 Påvirkning

Ovenstående afsnit beskriver, hvordan Cook ser nyhedsmedierne som en politisk institution, der har en reel politisk indflydelse og blandt andet kan sætte nye politiske emner på dagsordenen. Netop dagsordenen er i dette speciale interessant, da der arbejdes med en case, der over flere uger har været på mediernes dagsorden.

Teorierne om agenda-setting beskæftiger sig med sammenhængen mellem medieeksponering af et bestemt emne og befolkningens vurdering af emnets vigtighed. Agenda-setting handler altså om at undersøge, hvordan medierne har indflydelse på, hvilke emner befolkningen finder vigtige. James W. Dearing og Everett M. Rogers (1996) har i den forbindelse udarbejdet en model, der illustrerer, hvordan medier, befolkning og politikere påvirker hinanden indbyrdes:

(Dearing og Rogers 1996: 5)

Som det ses i modellen, er der, ifølge Dearing & Rogers, mange faktorer, der spiller ind på, hvilken agenda, befolkningen anser som den vigtigste. Det fremgår eksempelvis, at *Personal experience and interpersonal communication* påvirker dagsordenen på lige fod med medierne. Dette er i øvrigt i tråd med Rogers' egen diffusionsteori, hvori han fokuserer på vigtigheden af individers sociale omgangskreds i forhold til udbredelsen af ny viden. I dette speciale fokuseres der imidlertid ikke på at undersøge, hvilke emner, der har nået den offentlige dagsorden, men snarere hvordan disse emner formidles af medierne. Denne forskel diskuterer den amerikanske kommunikationsforsker Dietram

A. Scheufele (2000) med henblik på at opnå en klar skildring mellem anvendeligheden af medieeffektteorier:

"Agenda-setting effects assume that the locus of effect lies with the heightened accessibility an issue receives from its treatment in the news. Thus, it is not information about the issue that has the effect; it is the fact that the issue has received a certain amount of processing time and attention that carries the effect. In contrast, the basic framing approach assumes that the locus of effect lies within the description of an issue or the label used in news coverage about the issue. It is the underlying interpretive schemas that have been made applicable to the issue that are the central effect of a frame." (Scheufele 2000: 14)

Ifølge Scheufele fokuserer agenda-setting altså på, hvilke emner der er på den offentlige dagsorden, mens framing fokuserer på, hvordan disse emner formidles. Således forekommer det i dette speciale mere relevant at undersøge DONG-sagen med udgangspunkt i framing end agenda-setting.

6.5 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående præsentation og diskussion af teori om mediebilledet følger nu en opsummering af de vigtigste pointer.

Jürgen Habermas ser offentlighedens forfald, som en hindring for borgernes aktive kritisk ræsonnerende deltagelse i demokratiet, hvilket medfører, at grundlaget for det liberale demokrati forsvinder. Forfaldet ses blandt andet, idet medierne underlægges markedskræfterne, og i stedet for at levere kritiske ræsonnementer leverer underholdning. Dermed skifter offentligheden, ifølge Habermas, fra at være kulturræsonnerende til at være kulturkonsumerende, hvilket som nævnt kan være med til at påvirke modtagerne. (Habermas 2009: 80) Stig Hjarvard mener desuden, at samfundet i dag i højere grad end tidligere påvirkes af det mellemlid, medierne udgør. (Hjarvard 2008: 29) Medierne kan i øvrigt ikke længere adskilles fra samfundets øvrige institutioner, hvilket, ifølge Hjarvard, medfører et behov for en ny forståelse af mediernes evne til at yde indflydelse. Hjarvard mener nemlig ikke, at medierne i dag blot kan ses som en teknologi, som virksomheder, partier og individer kan vælge til eller fra. Medierne fremstår i stedet som en integreret del af disse institutioner, hvilket sammen med mediernes nye, selvstændige logik medvirker, at ekstern kommunikation må tilpasse sig efter medierne. (Hjarvard 2008: 43f) Hertil beskriver Hjarvard, hvordan den øgede interaktivitet og det større brugerfokus fra medierne har påvirket politikken, samt hvordan

udgifterne til medierådgivning i mange af samfundets virksomheder og institutioner, som følge heraf, er steget. Sammen med dette er der, ifølge Hjarvard, opstået en opinionsindustri, hvor medierne bliver holdningsproducenter. (Hjarvard 2008: 65ff) Denne opinionsindustri kommer blandt andet til syne i dagbladenes ledere og analyser, der senere i dette speciale vil blive undersøgt som en del af analysen af de tre dagblade. I forbindelse med mediernes rolle som holdningsproducenter søger Everett M. Rogers i sin diffusionsteori at svare på, hvem, hvordan, hvor mange og hvorfor mennesker opdager og spreder ny viden. Hans teori bidrager med viden om, hvordan det ikke kun er medierne, der kan sprede budskaber, men at det i høj grad også foregår i sociale kredse. (Rogers 1995: 6f) Timothy E. Cook beskriver, hvordan nyhedsmediernes løsrivelse fra politiske institutioner paradoksalt nok har medført, at journalister er blevet politiske aktører. Der er altså ikke sket en afpolitisering, som det umiddelbart kunne tænkes, men medierne spiller nu i stedet en dobbeltrolle i samfundet, hvor de både er inden i kulturen og samfundet samtidig med, at de er en selvstændig institution, som er mellemlid mellem andre kultur- og samfundsinstitutioner og fungerer som kommunikationskanal mellem disse. (Cook 1995: 85)

I den afsluttende del af dette teorigennemgang gennemgås agenda-setting-teorier, som, ifølge Dearing & Rogers, fortæller, hvordan forskellige issues ender på henholdsvis medierne, befolkningen og beslutningstagernes dagsorden. (Dearing og Rogers 1996: 5) Agenda-setting siger dog ikke noget om, *hvordan* dagsordenen formidles, hvorfor det findes nødvendigt at anvende framingteori til at besvare dette speciales problemformulering. (Scheufele 2000: 14)

7. Det krakelerede billede af framing

"A literature review suggests that framing is often defined casually, with much left to an assumed tacit understanding of reader and researcher. After all, the words frame, framing, and framework are common outside of formal scholarly discourse, and their connotation there is roughly the same." (Entman 1993: 52)

Med afsæt i det foregående kapitel om det danske mediebillede og medieteoriernes stigende fokus på, *hvordan* den offentlige dagsorden kommunikeres frem for, *hvilken* dagsorden der kommunikeres, vil der i indeværende kapitel redegøres for en af de nyeste teorier om effekten af massemedier på befolkningens meningsdannelse eller opfattelse af virkeligheden; *framing*. Som kommunikationsforskeren Robert M. Entman (1993) udtrykker det i ovenstående citat, fremkommer det svært at sætte begreberne *framing* og *frames* i "ramme". Begreberne bruges i mange forskellige kontekster, hvorfor en klar afgrænsning og uddybning af begrebernes anvendelse vil blive prioriteret i dette speciale. Således vil der i det følgende afsnit blive præsenteret et historisk oprids af begrebernes oprindelse og anvendelse i forskellige forskningsområder med henblik på at opnå en forståelse af, hvilke egenskaber der berettiger framingens eksistens i kommunikationsforskningen. På den baggrund vil toneangivende teorier og forskningstilgange blive præsenteret og diskuteret i forhold til hinanden med det formål at nå frem til en analysemodel, som gør det muligt at redegøre for, hvilke frames der dominerer i mediernes dækning af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs.

Framingens oprindelse kan dateres mange årtier tilbage, men i forskningen vandt begrebet først indpas, da sociologen Erving Goffman (1974) i værket *Frame Analysis* argumenterer for, at individet ikke er i stand til at forstå den komplekse verden, det er en del af, og derfor har individet svært ved at fortolke de livserfaringer, det gør sig:

"In sum, then, we tend to perceive events in terms of primary frameworks, and the type of framework we employ provides a way of describing the event to which it is applied." (Goffman 1974: 24)

Inden for psykologien har framing rødder tilbage til Daniel Kahnemann og Amos Tversky (1984), som undersøgte, hvordan forskellige præsentationer af en og samme valgmulighed påvirker respondenteres beslutning. Kahnemann & Tversky spurgte to grupper af respondenter, hvad de ville vælge, hvis de blev stillet over for følgende scenarie:

En dødelig sygdom truer med at slå 600 mennesker ihjel, men der foreligger to muligheder for at minimere tabene. Gruppe 1 blev præsenteret for følgende to valgmuligheder: a) 200 mennesker bliver reddet eller b) Der er $1/3$ chance for, at 600 mennesker vil kunne reddes og $2/3$ risiko for, at ingen mennesker vil kunne reddes. 72 procent i gruppe 1 svarede, at mulighed a) var den bedste løsning, mens kun 28 procent svarede mulighed b). Herefter spurgte forskerne den anden gruppe af respondenter, men framede de to svarmuligheder anderledes: a) 400 mennesker vil dø b) $1/3$ chance for, at ingen vil dø, og $2/3$ risiko for, at 600 mennesker vil dø. Svarmulighederne a) og b) er i essensen identiske i begge grupper, men svarene fordelte sig alligevel forskelligt. I gruppe 2 valgte 72 procent mulighed b), mens 28 procent valgte mulighed a). Den ændrede frame af problemstillingen havde altså vendt forsøgspersonernes svar på hovedet, selvom problemstillingen i sin essens forblev uændret. (Entman 1993: 53) I en forskningsartikel diskuterer Scheufele & Tewksbury (2007) forholdet mellem Goffman og Kahnemann & Tverskys framingperspektiver. Ifølge Scheufele & Tewksbury betragter Kahnemann & Tverskys således framing fra et afsenderperspektiv som en form for overtalelsesstrategi:

"As a macroconstruct, the term "framing" refers to modes of presentation that journalists and other communicators use to present information in a way that resonates with existing underlying schemas among their audience." (Scheufele & Tewksbury 2007: 2)

Kahnemann & Tversky anerkender ganske vist Goffmans fokus på frames som forståelsesrammer for individer, men anlægger selv et andet perspektiv, hvori de betragter frames som et værktøj for afsenderen til at påvirke individer gennem disse forståelsesrammer.

7.1 Framing som kommunikationsdisciplin

Mange kommunikationsteoretikere har forsøgt sig med definitioner af framing, men det er bredt anerkendt, at ingen er lykkedes med det lige så godt som Robert M. Entman. I sit værk *Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm* (1993) understreger Entman da også, at der er brug for konsensus, hvis teorien skal kunne udvikle sig. (Entman 1993: 51) Sociologerne William Gamson og Andre Modigliani (1989) beskriver frames som *fortolkningspakker*, der kan give mening til relevante begivenheder ved at fremhæve nogle elementer frem for andre og på den måde antyde, hvad pro-

blemstillingen er. (Gamson & Modigliani 1989: 3) I tråd med Gamson & Modigliani foreslår kommunikationsforskerne Joseph N. Cappella og Kathleen H. Jamieson (1997), at frames aktiverer viden, stimulerer iboende værdier og moral og skaber en kontekst (Cappella & Jamieson: 47). Essensen er over en bred kam ens i fortolkningerne, men det vurderes, at hverken Gamson & Modigliani eller Cappella & Jamieson formår på samme enkle og håndgribelige vis at definere grundprincippet i framing, som Entman gør:

"Framing essentially involves selection and salience. To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text..." (Entman 1993: 52)

Ifølge Entman og i tråd med både Gamson & Modigliani og Cappella & Jamieson handler framing altså grundlæggende om mediers udvælgelse og synliggørelse af et bestemt syn på virkeligheden gennem nyhedshistorier. Ifølge Entman tjener frames følgende fire forskellige funktioner i nyhedshistorier: 1) at definere problemer, 2) at diagnosticere årsager til problemerne, 3) at præsentere moralsk dom eller 4) at præsentere mulige løsninger:

"An example is the "cold war" frame that dominated U.S. news of foreign affairs until recently. The cold war frame highlighted certain foreign events say, civil wars as problems, identified their source (communist rebels), offered moral judgments (atheistic aggression), and commended particular solutions (U.S. support for the other side)." (Entman 1993: 52)

Entman understreger dog samtidigt, at en frame ikke nødvendigvis inkluderer samtlige fire funktioner. Desuden lægger han vægt på, at frames som minimum kan have fire forskellige lokationer i en kommunikationsproces: *kommunikatøren, teksten, modtageren og kulturen*. (Ibid.) I dette speciale undersøges frames primært i dagbladenes nyhedshistorier – altså i "teksten", men der stræbes også efter at opnå viden om og forståelse af medierne – altså "kommunikatøren".

Entman og de øvrige teoretikere beskriver framing på et udpræget teoretisk og grundlæggende plan, som sætter rammen for, hvilke muligheder framingbegrebet indeholder. I det følgende afsnit vil disse teorier blive fulgt op af mere handlingsanvisende teorier, som skal bidrage til at fastsætte, hvilke specifikke frames, det er relevant at arbejde med i dette speciale.

7.2 Framing som analyseværktøj

Den danske kommunikationsforsker Claes de Vreese (2005) ser, ligesom Entman, framingkonceptet som en kommunikativ proces bestående af *frame-building*, *frame-setting* og *individual and societal level consequences of framing* (De Vreese 2005: 51). Frame-building beskriver de strukturelle karaktertræk ved nyhedsframes, som påvirkes af interne og eksterne faktorer. De Vreese argumenterer for, at frame-building-processen foregår i interaktionen mellem "... *journalists and elites and social movements*." (De Vreese 2005: 52) Resultatet af denne proces er, ifølge de Vreese, de frames, vi kan identificere i nyhedshistorier (Ibid.). Dette niveau af framingprocessen svarer til to af Entmans lokationer for frames; kommunikatøren og teksten. Entmans to øvrige lokationer for frames – modtageren og kulturen – kan sammenlignes med de Vreeses frame-setting. Frame-setting dækker over interaktionen mellem media frames og individers forforståelse af et givent emne, som er skabt gennem tidligere påvirkning af andre frames. (Ibid.) Det sidste led i de Vreeses bud på kommunikationsprocessen, hvori frames optræder, *individual and societal level consequences of framing*, er inspireret af Entmans teori om, at frames optræder i førnævnte fire lokationer. Her forklarer de Vreese, at man kan betragte framingkonsekvenser i forhold til individ og i forhold til samfund:

"An individual level consequence may be altered attitudes about an issue based on exposure to certain frames. On the societal level, frames may contribute to shaping social level processes such as political socialization, decision making, and collective actions." (De Vreese 2005: 52)

Nedenstående model af de Vreese skitserer framingprocessen som helhed (Ibid.):

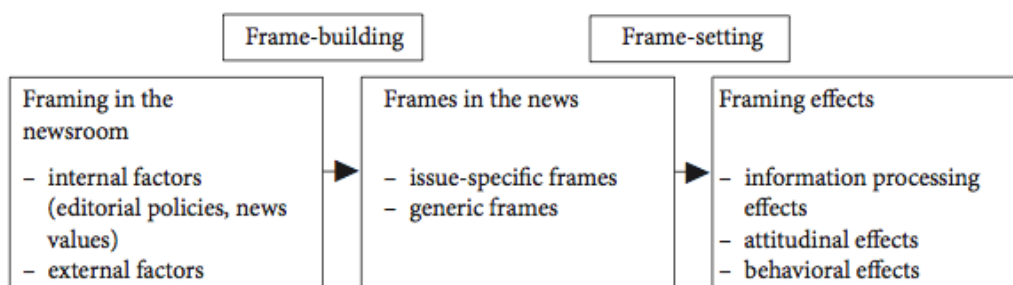

Figure 1. An integrated process model of framing

Med udgangspunkt i ovenstående model forklarer de Vreese, hvordan man i framing-studier kan betragte frames som enten en *afhængig variabel* eller en *uafhængig varia-*

bel. Det vil sige, at man kan studere frames som resultatet af en produktionsproces, der påvirkes af organisatorisk pres, journalistiske rutiner og elitediskurser, eller som forudsætningen for modtagernes fortolkning og forståelse. (De Vreese 2005: 53) I dette speciale lægges der op til at kortlægge det danske mediebillede, som en ramme for produktionen af nyhedsartikler, hvilket skal lægge et fundament for identifikationen og analysen af frames i nyhedsartikler i de toneangivende danske dagblade i forbindelse med salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Dermed placerer specialet sig i spændet mellem *frame-building* og *frame-setting* og må altså ifølge de Vreese betragte frames som en afhængig variabel:

"Drawing on the integrated process model of framing, future research would benefit from linking features of the production of news with the content (frame-building) and/or content with studies of uses and effects (frame-setting)." (De Vreese 2005: 53)

De Vreese mener altså, at studier af framing med fordel kan undersøge flere eller alle stadier af framingprocessen i forhold til hinanden. I dette speciale er fokus dog ikke på framingeffekt, hvorfor hele framingprocessen ikke dækkes. Dette vil i stedet blive uddybet afslutningsvis, hvor specialets konklusioner diskuteres, hvilken effekt *frame-building* i forbindelse med salget af DONG-aktier til Goldman Sachs kan have haft på *frame-setting*en, og hvordan det eventuelt kan undersøges i fremtidige studier. I stedet fokuseres der på *Frames in the newsroom* igennem kapitlet om medie billedet og *Frames in the news* gennem analysen. Med udgangspunkt i denne afgrænsning af specialets analysefokus vil det følgende afsnit koncentrere sig om *Frames in the news*. (De Vreese 2005: 54)

7.2.1 Issue-specific frames og generic frames

Ligesom at Entman mener, at forskningen af framing er et krakeleret billede, mener de Vreese, at der mangler konsensus i forhold til, hvordan man identificerer eller udleder frames:

"Previous research on frames in the news shares little conceptual ground and most studies draw on tentative working definitions or operational definitions of frames designed for the purpose of the specific study." (De Vreese 2005: 53)

I et forsøg på at skabe overblik opdeler de Vreese identifikationen af frames i en induktiv og en deduktiv fremgangsmåde. I den induktive tilgang opstår frames fra teksten i løbet af analysen, og således skræddersyer man en undersøgelsesmetode udelukkende til den givne forskning. Med en deduktiv tilgang ledes der derimod efter prædefinerede frames, som tidligere er blevet identificeret og afprøvet i anden forskning.

Dette leder frem til to forskellige former for frames; issue-specific frames og generic frames. Som betegnelserne antyder, er issue-specific frames karakteriseret ved at være tæt relateret til specifikke emner eller begivenheder, mens generic frames er af mere generel karakter og kan identificeres i relation til forskellige, uafhængige emner på tværs af kulturelle kontekster og tid (Ibid.). Ifølge de Vreese bruges de to typer frames til forskellige formål alt afhængig af, hvad der ønskes undersøgt. Det vil sige, at det ønskede udbytte afgør fremgangsmåden. Er formålet at undersøge særegenheder i en konkret sag, kan man med fordel arbejde med issue-specific frames, hvor man går induktivt til værks og lader frames opstå i takt med bearbejdningen af data. Ifølge de Vreese er styrken ved denne undersøgelsesmetode muligheden for en høj detaljegrade i analysen. Han nævner dog også, at styrken bliver metodens svaghed, idet den specifikke undersøgelse kan være svær at sammenligne og dermed generalisere i forhold til anden forskning. (De Vreese 2005: 55) Formålet med dette speciale er at undersøge, hvordan medierne dækkede salget af DONG-aktier til Goldman Sachs, det vil sige, hvilke særegenheder karakteriserer mediernes dækning af sagen. Således vurderes det i dette speciale at være hensigtsmæssigt at lede efter issue-specific frames for at besvare problemformuleringen. Det betyder imidlertid ikke, at en præsentation og udforskning af generic frames findes irrelevant. Tværtimod. Specialets hermeneutiske arbejdsmetode betyder, at den induktive udledning af frames ikke kan foregå uden en vis form for for forståelse, hvorfor det findes relevant at søge viden om, hvordan andre forskere på området har udledt frames, som senere er blevet kategoriseret som generic frames. Ifølge de Vreese er styrken ved at arbejde med generic frames, at de har været testet og er fundet valide. (Ibid.) I den sammenhæng vurderes det, at viden om generic frames kan styrke identifikationen og verificeringen af nye frames i dette speciale.

I sin kategorisering af generic frames arbejder de Vreese med en opdeling i to grupper; nyhedsframes og politiske frames. Den første gruppe omfatter frames, der fokuserer på journalistiske konventioner, normer og nyhedsværdier. På baggrund af årelange studier af denne type frames samlede og udviklede medie- og kommunikationsforskerne Holli A. Semetko og Patti M. Valkenburg, ifølge de Vreese, et sæt nyheds-

frames, som er så konstante, at de over længere tid optræder på tværs af emner og begivenheder. Heraf definerede de i alt fem generiske nyhedsframes (De Vreese 2005: 56):

- 1) **Conflict:** Fokuserer på konflikter imellem personer, grupper, institutioner eller lande
- 2) **Human interest:** Personificerer et emne eller en problemstilling gennem en individuel historie eller en følelsesmæssig vinkel på en begivenhed
- 3) **Attribution of responsibility:** Præsenterer et emne eller en problemstilling med fokus på, hvem der har ansvar for at udrede situationen
- 4) **Morality:** Fortolker en begivenhed eller en problemstilling ud fra et moralsk perspektiv
- 5) **Economic consequences:** Anlægger et økonomisk ansvarligt perspektiv, hvor det undersøges, hvilke økonomiske konsekvenser en begivenhed kan have for enkeltpersoner, institutioner, områder eller lande

Semetko & Valkenburg definerede, som skrevet, disse nyhedsframes på baggrund af alle tænkelige nyhedshistorier, hvorfor de må betegnes som vidtfavnende i forhold til journalistisk framing af nyheder. Derfor findes det relevant at søge en mere dybdegående og specificeret viden om udledningen af frames i forbindelse med en politisk sag, som det er tilfældet i dette speciale. De danske medieforskere Anne Binderkrantz og Christoffer Green-Pedersen (2009) har i et dybdegående studie undersøgt politiske frames i danske medier gennem de seneste 20 år. Studiet viste, at danske radiomedier i højere grad fokuserer på politisk proces frem for reelt politisk indhold, når en valgperiode nærmer sig – faktisk optræder der fire gange så mange *process frames* som *policy frames* i valgperioder sammenlignet med mellemliggende perioder. (Binderkrantz & Green-Pedersen 2009: 180) På baggrund af studiet har Binderkrantz & Green-Pedersen opstillet følgende fem frames til analyse af politiske nyheder (Binderkrantz & Green-Pedersen 2009: 175ff):

1. **Politisk frame:** Artikler med primært fokus på politiske emner og indhold
2. **Vælgerframe:** Artikler med primært fokus på politiske strategier for at vinde valgkampe
3. **Intern partiframe:** Artikler med primært fokus på interne forhold i et politisk parti

4. **Partirelationsframe:** Artikler med primært fokus på relationer partierne imellem
5. **Andre procesframes:** Artikler med primært fokus på kontrol og sanktioner over for politikere og partier samt artikler med primært fokus på reglerne for det politiske spil

Selvom hverken Semetko & Valkenburgs eller Binderkrantz & Green-Pedersens generic frames anvendes i den endelige analysemodel i dette speciale, kan de bidrage til at optimere udledningen og verificeringen af issue-specific frames. Ydermere foreligger nu en mulighed for at sammenligne og vurdere de frames, som opstår i løbet af specialets analyse med relaterede generic frames.

7.3 Topik

På baggrund af den gennemgået framingteori findes det interessant at undersøge det gamle topikbegreb, da det på mange måder minder om det mere moderne framingbegreb. Det følgende afsnit har derfor til formål at præsentere topik som et supplement til framing. Anvendeligheden af topik vil løbende i det følgende afsnit samt i det efterfølgende kapitel om specialets metode.

Ordet topik stammer fra det græske ord topos, som betyder sted, men som her skal forstås som vinkel. Jonas Gabrielsen og Christina Pontoppidan (2009) beskriver begrebet topik i artiklen *Topik – debattens skjulte niveau*:

"Den tanke at man gennem den vinkel man anlægger på en sag, kan præge publikums forståelse af sagen, er kernen i den 2500 år gamle lære om topik." (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 21)

Ifølge Gabrielsen og Pontoppidan vil tilhængere og modstandere af en given sag levere argumenter for og imod, hvilket tilhørerne således kan forholde sig til, hvis de vil tage et standpunkt i sagen. (Ibid.) Men disse argumenter er ikke det eneste, tilhørerne skal forholde sig til. Det er nemlig ifølge artiklen mindst lige så vigtigt at forholde sig til den vinkling, tilhængere og modstander lægger på sagen:

"Debattører dyster tilsyneladende på argumenter når de søger vores tilslutning i verserende sager. Bag argumenterne gemmer der sig dog et andet niveau hvor der

kæmpes om at bestemme vinklen på sagen. Med en topikliste kan man afvinkle dette skjulte niveau i debatten.” (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 20)

Topikken indeholder, ligesom flere framingteorier, en række lister med vinkler, som enhver given sag kan betragtes gennem. Listerne kan ses som et form for generisk værktøj – i stil med de netop omtalte generic frames i afsnittet om framingteori. I gammel tid kunne en retor tage udgangspunkt i en liste og finde ud af, på hvilket område han var stærkest. Herefter kunne han så forme sine argumenter ud fra listens forskellige vinkler. På denne måde har topiklister fungeret som praktiske redskaber for retor til at sikre, at han fik dækket en given sag fra ethvert tænkeligt sted – eller på moderne dansk – fra enhver tænkelig vinkel. Uden dette redskab risikerede retor, at afgørende argumenter blev overset. Ifølge Gabrielsen & Pontoppidan er de fleste af disse gamle topiklister dog forældede i dag, da de blev skabt i en tid med et andet samfund og et andet menneskesyn. (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 21) I det foregående kapitel om mediebilledet blev det med udgangspunkt i blandt andre Habermas og Hjarvard beskrevet, hvordan forholdet mellem medier og samfund er i konstant forandring. Dette betyder, at der hele tiden er behov for nye lister, der tager højde for ændringer. Denne betragtning deler Gabrielsen & Pontoppidan. De har derfor udarbejdet en ny topikliste med udgangspunkt i et mere tidsvarende billede af verden og Danmark (Ibid.):

- *Økonomi*
- *Miljø*
- *Etik*
- *Æstetik*
- *Kultur*
- *Religion*
- *Individ*
- *Samfund*

Mens de klassiske topiklister blev brugt som redskab for retor, kan denne moderne liste også bruges modsat forstået på den måde, at den kan afsløre de vinkler, der bliver tillagt en bestemt sag:

“Vi skal bruge listen til at vise hvordan man som modtager af retoriske budskaber kan bruge den topiske tankegang til at afkode – eller afvinkle – hvordan debattører forsøger at trække den samme sag i forskellige retninger, alt afhængigt

af hvad der bedst tjener deres interesse i sagen.” (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 21)

Listen kan altså, ifølge Gabrielsen & Pontoppidan, bruges til at afsløre forskellige debattørers forsøg på at vinkle en sag. Dette betyder, at en debattør kan vinkle en sag til sin egen fordel ved at lede fokus hen på de dele af en given sag, som lige netop denne debattør har størst fordel af at diskutere.

7.3.1 Strategiske skift

Et andet interessant felt inden for topik er, hvordan debattører, ifølge Gabrielsen & Pontoppidan, kan skifte vinkel i løbet af en debat:

“Somme tider kan man også iagttage, hvordan en enkelt debattør strategisk udskifter en vinkel på sagen med en anden i et forsøg på at tilpasse sig omstændighederne.” (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 22)

Topiklisten kan på denne måde også bruges til at afsløre, om en debattør skifter holdning i løbet af en sag. I relation til dækningen af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs er det interessant at vurdere, om der forekommer sådanne skift fra nogle blandt dagbladene. Det er dog vigtigt at understrege, at fokus må ligge på Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens eventuelle strategiske skift i dækningen af sagen og ikke på holdningsændringer fra politikere eller andre involverede aktører. Der kan, ifølge Gabrielsen & Pontoppidan, være mange forskellige årsager til et holdningsskifte, og topikken fortæller ikke noget om baggrundene for disse. Den kan til gengæld være med til at bekræfte, at en debattør har ændret kurs. (Ibid.)

7.3.2 Flere sider af samme sag

Gabrielsen & Pontoppidan refererer desuden til tidlige tiders filosoffer, hvor sofisten Protagoras blandt andet mente, at hver sag som minimum har to sider. Dette bevidner, at en sag ikke kan anskues som værende entydigt objektiv, hvilket er i tråd med dette speciales hermeneutiske ramme. De skal nærmere forstås som noget, der ser forskelligt ud, alt efter hvordan og hvorfra de ses:

“Det afgørende er imidlertid ikke så meget præcis hvordan listen er konstrueret, som at man har et redskab til systematisk at trænge bag om debattens argumen-

ter til det niveau hvor selve præmissen for debatten fastsættes.” (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 23)

Den tidligere præsenterede topikliste er dog, ifølge Gabrielsen & Pontoppidan, ikke fuldstændig. Som før nævnt er den tilpasset de vinkler, som oftest ses i det moderne Danmark, men der kan være behov for flere punkter på listen. Det er derfor, ifølge forfatterne, muligt selv at tilføje flere punkter, da det er vigtigt, at topiklisten passer til den givne sag:

“Med topiklisten får man et redskab til at forholde sig kritisk til dette underliggende ofte skjulte niveau i debatten hvor debattørerne ikke strider om argumenter, men om at definere sagen.” (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 23)

På denne måde kan topiklisterne bruges til at gennemskue debattørernes forskellige vinklinger og dermed finde debattens egentlige præmis. Denne mulighed for at tage udgangspunkt i en generisk topikliste for derefter selv løbende at tilføje nye punkter, som undersøgelsen skrider frem, passer til den hermeneutiske forståelsesramme i udarbejdelsen af dette speciale.

Efter presentationen af såvel framing som topik vurderes det hermed, at metodedesignet i dette speciales analyse skal udvikles på baggrund af framingteorien. Dette betyder dog ikke, at topik ikke er anvendelig, da den har bidraget til nye forståelser, som sætter framingteorien i et nyt perspektiv. Desuden vil flere af topikbegreberne blive inddraget i den forestående analyse af de tre dagblades dækning af sagen, hvor blandt andet de strategiske skifte vil blive anvendt.

7.4 Delkonklusion

På baggrund af det gennemgåede kapitel om framing og topik kan det således sammenfattes, at begrebet framing er vidt udbredt i forskningsgenrer og ikke kun optræder i kommunikationsstudier. Fælles for opfattelsen af framing er, at det i studier er vigtigt med et klart fokus og en afgrænsning af, i hvilke sammenhænge, framingen ønskes undersøgt. Goffman (1974) betragter i sine sociologiske studier framing som en forståelsesramme for individet, mens Kahnemann & Tversky (1984) i deres psykologiske studier arbejder med framing som et værktøj for afsenderen til at påvirke modtageren. I kommunikationsforskningen mener Entman (1993), at framing består i af at udvælge bestemte dele af en virkelighed frem for andre og gøre dem mere synlige på en

måde, som en bestemt problemstilling, kausal fortolkning, moralsk bedømmelse eller løsning. Han inddeler desuden studier af framing i fire lokationer, hvoraf der i dette speciale argumenteres for, at studiet fokuserer på *teksten*, da frames undersøges i dagbladernes nyhedshistorier.

For at nå frem til en konkret analysemodel til undersøgelse af dette speciales problemstilling, suppleres Entmans overordnede teori med de Vreeses (2005) mere handlingsanvisende teori, hvor der argumenteres for, at studiet placerer sig i mellem frame-building og frame-setting i de Vreeses model for framingprocessen. Herefter argumenteres der for at arbejde induktivt og dermed selv identificere og udlede frames fra mediedækningen af sagen frem for at tage udgangspunkt i generiske frames, som ikke er tilpasset sagen. I udarbejdelse af issue-specific frames kan der dog med fordel trækkes på erfaringer fra generic frames, for at øge validiteten af de udledte frames. Ifølge de Vreese kritiseres studier af issue-specific frames nemlig for at være subjektive og for afhængige af undersøgeren. I dette speciale er det dog vigtigt at være opmærksom på, at forforståelse forekommer uundgåeligt, hvorfor der accepteres en vis grad af subjektivitet. (De Vreese 2005: 53)

For at supplere framingteorien i undersøgelsen af mediernes dækning af DONG-sagen argumenteres der løbende gennem analysen for at inddrage elementer fra topik. (Gabrielsen & Pontoppidan 2009) Da analysens metodedesign bygges på framingteori, kommer topik ikke direkte i spil i denne udformning. Introduktionen har dog bidraget med en ny forforståelse af forskningsfeltet, ligesom topik vil blive inddraget flere steder i analysen, hvor det findes relevant.

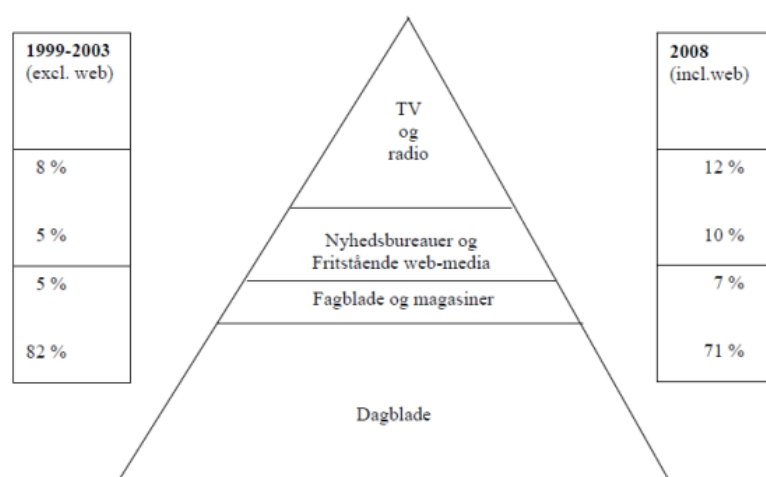
8. Metoden

I det foregående kapitel blev der argumenteret for at gå induktivt til værks i framinganalysen af de danske dagblades dækning af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Der ledes altså efter issue-specific frames, men hvad karakteriserer helt præcist disse, og hvordan sikrer man sig som undersøger, at en frame er valid? I det følgende afsnit vil disse spørgsmål blive besvaret med henblik på at præsentere det metodiske design af specialets framinganalyse. Desuden vil topikbegrebet sammenlignes med framingteoriens metodiske tilgang med henblik på at undersøge, hvorvidt en eventuel kombination af de to i et metodedesign vil være anvendelig i dette speciale.

8.1 Empirivalg

Dette speciales problemformulering fokuserer på tre danske dagblades dækning af DONG-sagen og ikke andre fremtrædende medier som radio, tv eller internet. Belægget for denne selektering findes i et udredningsnotat om nyheder fra 2013 udarbejdet af Kulturministeriet. Heri argumenteres der for, at de største nationale dagblade er de medier med størst indflydelse på den offentlige dagsorden i Danmark. (Kulturministeriet 2013) Det bunder i, at de nationale dagblade udgør toppen af *den journalistiske fødekæde*, som det er skitseret i nedenstående figur (Kulturministeriet 2013):

Nyhedsproducenter 1999-2008

Heraf fremgår det, at dagbladene er de primære producenter af originale idéer og redaktionelt indhold med 71 procent af den samlede originalproduktion. Yderligere fore-

tages en afgrænsning af de danske dagblade til de tre største af slagsen målt på aktuelle oplags- og læsertal:

Dagblad	Oplag	Læsertal
MetroXpress	268.695	381.000
Politiken	88.597	426.000
Jyllands-Posten	83.848	493.000
Berlingske Tidende	76.837	200.000
Børsen	57.144	158.000
BT	51.031	177.000
Ekstra Bladet	50.508	182.000

Oplag (Dansk Oplagskontrol 2014)
Læsertal (TNS Gallup 2014)

Ifølge Dansk Oplagskontrols seneste opgørelse fra 2013 er landets tre største dagblade målt på læsertal MetroXpress, Politiken og Jyllands-Posten. (Dansk Oplagskontrol 2014) MetroXpress fravælges dog i dette speciale, da avisens redaktionelle linje passer dårligt overens med casens karakter. Som tidligere nævnt i afsnittet om medie billedet, har MetroXpress en målsætning om at levere *newstainment* i form af hurtige og korte historier. (MetroXpress 2014) Desuden refereres mange nyhedshistorier fra de øvrige medier frem for at producere dem selv, hvilket gør, at påvirkningen af den offentlige dagsorden er begrænset sammenlignet med de øvrige originalproducerende dagblade. Derfor inddrages nummer fire på listen, Berlingske, hvis redaktionelle profil altså passer bedre til specialets case end MetroXpress'. Samtidig producerer Berlingske, som tidligere nævnt, i højere grad originale nyheder selv. Hertil kan der suppleres med viden fra Stig Hjarvards (2007) artikel *Den politiske presse. En analyse af danske avisers politiske orientering*, hvor forholdet mellem de betalte aviser og gratisavisernes egenproducerede indhold skitseres:

"Betalingsaviserne har generelt et større udvalg af egenproducerede nyhedshistorier og kvalitetsjournalistik i form af interviews, analyser, baggrund mm. sammenlignet med hovedparten af gratisaviserne..." (Hjarvard 2007: 49)

Denne pointe understøtter således pointen med en overvægt at refererende nyhedshistorier i gratisaviserne. Derudover er der, ifølge Hjarvard, en lav tilstedeværelse af holdningsindlæg i gratisaviserne:

"I gratisavisernes tilfælde ser vi en type nyhedsmedier, der satser på nyheder og forbrugerstof. Opinionsstoffet er særledes begrænset: Der er enten ingen ledere eller også er holdningsindlæg skrevet af enkeltpersoner udefra, ofte kendisser. Læserbreve har lav prioritet, og selvom nogle gratisaviser har blogs på nettet, er der kun få meningstilkendegivelser i den trykte udgave." (Hjarvard 2007: 46)

På baggrund af ovenstående gennemgang af den typiske gratisavis fravælges MetroXpress dermed som empiri i dette speciale.

Selvom de partipolitiske bånd til dagbladene blev klippet for et halvt århundrede siden på grund af et stigende kommercielt fokus, er det, ifølge Hjarvard, ikke nødvendigvis ensbetydende med, at aviserne i dag er blottet for politiske værdier: *"Partipressen er død, men rygterne om den politiske presses død er stærkt overdrevne."* (Hjarvard 2007: 51) Dette synspunkt understøttes desuden af Timothy E. Cook, der som tidligere nævnt mener, at nyhedsmediernes løsrivelse fra de politiske institutioner paradoksalt nok har medført, at journalisterne er blevet politiske aktører. Med valget af Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken som undersøgelsesmedier i dette speciale indrages således medier, hvis redaktionelle linjer, ifølge Hjarvard, dækker fra venstrefløjen over midten til højrefløjen, idet både Jyllands-Posten og Berlingske betegnes som mere eller mindre borgerlige og Politiken som centrum-venstre. (Hjarvard 2007: 37)

Undersøgelsens tidsperiode strækker sig naturligt fra sagens opblusning i medierne fra begyndelsen af 2014 til og med den 31. januar 2014, som er dagen efter, at aftalen fik den endelige politiske godkendelse af regeringen med støtte fra Venstre og De Konservative (Jyllands-Posten 2014).

Den samlede betegnelse for publikationerne i de tre dagblade er *nyhedshistorier*. Denne betegnelse er inspireret af Hjarvard, mens de Vreeses også bruger den engelske udgave, *news stories*. Da nyhedsdækningen er præget af stor forskellighed i typer, opdeles nyhedshistorierne i analysen i typerne *analyser*, *nyhedsartikler*, *baggrundsartikler*, *ledere*, *debatindlæg* og *læserbreve*. Disse vil her blive præsenteret. Underviser og forsker på DMJX, Kirsten Sparre, og lektor og fagmedarbejder ligeledes på DMJX, Lars Kabel, (1999) beskriver i artiklen *Grundlæggende definitioner på nyheder*, hvordan journalistikken råder over en række forskellige formidlingsformer, og inddelingen af typerne er således inspireret heraf. Derudover er typerne naturligt udledt af eksisterende forforståelse samt fra de tre dagblades dækning, hvorfor der givetvis findes andre journalistiske formidlingsformer, end de i dette speciale anvendte. Typeinddelingen er dog vurderet som tilstrækkelig, da den dækker samtlige 227 nyhedshistorier. *Nyhedsartiklen* betragtes som en objektiv genfortælling af en nyhed, ofte med citerede

kilder. *Baggrundsartiklen* betragtes som en dybdegående og perspektiverende artikel, som ofte er længere end nyhedsartiklen. *Analysen* ses som en meningstilkendegivende og kommenterende artikel, som forsøger at sætte den givne nyhed i et større perspektiv. *Lederen* vurderes som en artikel, der fremstiller redaktionens holdning. *Debatindlæg* er korte indlæg skrevet af dagbladenes læsere, som stiller spørgsmål til eller udtrykker kritik af givne sager, mens *Læserbrevet* kan sammenlignes med debatindlægget, idet det heller ikke er produceret på redaktionen selv. Læserbrevet er dog ofte længere og mere komplekst end debatindlægget, mens det som regel forfattes af personer med relationer direkte til det givne emne.

Alle nyhedshistorier i den undersøgte tidsperiode med hovedfokus på salget af DONG-aktier til Goldman Sachs fra de tre udvalgte mediers trykte aviser medtages således. I alt drejer det sig om 227 nyhedshistorier. Nyhedshistorierne er indsamlet ved hjælp af det elektroniske informationssystem Infomedia, hvor der i den afgrænsede periode er blevet søgt efter nøgleordene "DONG" og "Goldman Sachs" kombineret. Dette har betydet, at det undervejs i databehandlingen har været nødvendigt at udskille nyhedshistorier, som på trods af omtaler af DONG og Goldman Sachs i samme artikel ikke har haft primært fokus på sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs.

8.2 Udledning og verificering af frames

Med de i alt 227 nyhedshistorier fra de tre udvalgte dagblade samlet kan selve identifikationen af frames påbegyndes. Kommunikationsprofessorerne Jörg Matthes og Matthias Kohring (2008), skelner i deres arbejde med framing mellem seks forskellige metoder til denne udledning af frames. De fire første metoder tager udgangspunkt i en induktiv tilgang, mens den femte, som navnet antyder, er en deduktiv metode. Den sjette metode er en kombination af to metoder, som Matthes & Kohring selv har benyttet sig af i deres studier (Matthes & Kohring 2008: 259ff):

1. *Hermeneutisk tilgang*

Hele teksten tolkes for at identificere framen. De forskellige frames beskrives efterfølgende i dybden og kvantificeres ikke.

2. *Lingvistisk tilgang*

Framen identificeres ud fra bestemte ord og sætninger i forhold til deres placering i teksten. Til forskel fra den hermeneutiske metode beskriver den metode tydeligt de karakteristika, der kendetegner en frame. Ofte fokuseres der blot på rubrikken, mens resten af teksten ikke analyseres.

3. *Manuel holistisk tilgang*
Ved hjælp af en kvalitativ gennemgang af en del af teksterne opstilles en række frames, der herefter kodes i indholdsanalyse.
4. *Computerhjulpen tilgang*
Denne metode kaldes også frame-mapping, fordi man tester, om en frame er til stede ved at identificere bestemte ord i teksten. Metoden sikrer objektivitet, men reducerer frames til klynger af ord.
5. *Deduktiv tilgang*
Modsat de førnævnte tilgange opstilles der i denne metode en række frames på forhånd, der ønskes undersøgt. Dette målretter undersøgelsen, men begrænser den også til allerede etablerede frames ved at udelukke muligheden for identifikation af nye, unikke frames.
6. *Den opsplittede tilgang*
Matthes og Kohring kalder selv denne metode for *frames som klynger af frameelementer*, fordi de splitter framen op i del-elementer, identificerer deres karakteristika og vurderer, hvordan de forskellige elementer fordeler sig – hvor der opstår klynger, er der tale om en frame.

Med den sjette og sidste opsplittede tilgang forsøger Matthes & Kohring at udvikle en metode til identifikation af frames, som kan imødekomme de svagheder, de øvrige metoder har. For eksempel kritiseres den hermeneutiske tilgang for at være for mekanisk, den deduktive tilgang for at være fastlåst og den manuel holistiske tilgang for at være afhængig af undersøgeren. Problemet med Matthes & Kohrings opsplittede tilgang i forhold til dette speciale er, at den bedst egner sig til at identificere generic frames og ikke issue-specific frames, som det ønskes i dette speciale. For at opnå størst indsigt i, hvordan de danske medier dækker salget af DONG-aktier til Goldman Sachs udvælges i alt 227 nyhedshistorier til analyse, hvorfor den hermeneutiske og den lingvistiske tilgang vurderes at være for mekaniske, mens den computerhjulpne tilgang bliver for overfladisk i forhold til emnets relative kompleksitet og særegenhed. Dertil egner den manuel holistiske tilgang sig umiddelbart bedre til dette speciale, da metoden lægger op til en induktiv tilgang med fokus på teksten som helhed.

Som tidligere nævnt i forbindelse med beskrivelsen af framing som et analyseværktøj er det imidlertid nødvendigt at være opmærksom på, at undersøgelsen ikke bliver for afhængig af undersøgeren. Risikoen for dette kan for eksempel minimeres ved at teste samtlige frames ud fra Joseph Cappella og Kathleen Hall Jamiesons (1997) frame-

kriterier. Ifølge Cappella & Jamieson vil frameforskningen have gavn af, at der opstilles kortfattede og præcise kriterier for issue-specific frames forud for identifikationen af disse. Cappella & Jamieson har således opstillet følgende fire kriterier for frames. De vil i dette speciale fungere som en tjekliste til at sikre validiteten af de frames, der udledes af de undersøgte nyhedshistorier (Cappella & Jamieson 1997: 47):

- En frame skal have identificerbare konceptuelle og lingvistiske karakteristika
- En frame skal være almindeligt observeret i journalistisk praksis
- En frame skal kunne adskilles pålideligt fra andre frames
- En frame skal beviseligt være valid, således den ikke blot er et produkt af undersøgerens fantasi

8.3 Test af frames

På baggrund af ovenstående iagttagelser foretages selve udledningen af frames i nyhedshistorierne med udgangspunkt i en sample på i alt 35 nyhedshistorier fordelt over de tre dagblade (Bilag 1). Historierne er udvalgt på tirsdage i perioden og fordeler sig jævnt over de tre medier. Valget af tirsdage i perioden er tilfældigt. Argumentet for denne udvælgelsesmetode er, at der således kan opnås et overblik over dagbladenes dækning i hele forløbet. Rent praktisk er historierne gennemgået kvalitativt og efterfølgende kategoriseret efter den overordnede frame, som Matthes & Kohrings manuel holistiske metode foreskriver (Matthes & Kohring 2008: 259ff). Som tidligere nævnt kritiseres denne metode for dens åbne kodning og manglende dokumentation for, hvordan framen konkret er udledt. Den indbyggede subjektivitet i den hermeneutiske tilgang til forskningen i dette speciale bidrager yderligere til bias i udvælgelsen. Det bør, ifølge Matthes & Kohring, håndteres ved grundig forklaring og gennemgang af fremgangsmetoden for at belyse processen mest muligt og dermed sikre framens validitet. (Ibid.) Dette gøres i det ovenstående afsnit, hvor udledningen og verificeringen af frames forklares i dybden.

Den induktive gennemgang af samplen har resulteret i opstillingen af i alt ni underframes. Disse ni underframes er sidenhen blev kategoriseret og samlet under tilhørende hovedframes. Inddelingen af de ni underframes er foretaget ud fra overordnede emner og fællestræk. Således bliver det i analysen muligt at undersøge dagbladenes framing af DONG-sagen på to forskellige niveauer.

Samtlige hovedframes og underframes er kategoriseret og beskrevet med tilhørende eksempel i de nedenstående skemaer. Det første af nedenstående skemaer præsenterer de fire hovedframes med tilhørende beskrivelser og eksempler. Under dette skema findes et lignende for underframes, hvor opdelingen i hovedframes kan ses i den venstre kolonne:

Hovedframe	Beskrivelse	Eksempel
<i>Politisk spil</i>	Fokuserer på politiske forhandlinger, konflikter eller ansvarlighed mellem partier eller politikere	<i>“Det skulle have været en formsag at få vedtaget den kapitalindsprøjtning i milliardklassen, som DONG har udsigt til. Men nu stiller Dansk Folkeparti sig på bagbenene og sætter forliget bag aftalen under pres.” (Bilag 2: B5)</i>
<i>Handlen</i>	Fokuserer på handlens økonomi, tekniske detaljer eller andre bydere end Goldman Sachs	<i>“ATP, PFA og Goldman Sachs satte prisskiltet på Dong. Først derefter bad Finansministeriet Danske Bank regne på værdien af energigiganten.” (Bilag 3: JP17)</i>
<i>Befolkningen</i>	Fokuserer på befolkningens holdning og handlens konsekvenser for den	<i>“Men hvorfor skal skatteyderne dele ud af Dong på tærsklen til det, der øjensynligt kan blive en rigtig god forretning...” (Bilag 3: JP7)</i>
<i>Trussel mod Danmark</i>	Fokuserer på køberen, Goldman Sachs, som en trussel mod Danmark i kraft af virksomhedens ry	<i>“Her er historien om, hvordan Goldman Sachs ifølge kritikerne knuste en softwareingeniør. Den fortæller, hvorfor øjeblikkets mest omstridte selskab i Danmark er så omstridt.” (Bilag 2: B54)</i>

Hovedframe	Underframe	Beskrivelse	Eksempel
Politisk spil	Konflikt	Fokuserer på konflikter mellem politikere eller partier	"Opgøret mellem finansministeren og DF er spidset til, efter at Bjarne Corydon i firkantede vendinger har slået fast offentligt, at nok er DF en del af forligskredsen om Dong-salget, men..." (Bilag 3: JP9)
	Partisplittelse	Fokuserer på splittelse internt i politiske partier	"Modstanderne til salget i DONG dukker op stadig flere steder. Nu også helt tæt på regeringen selv. Flere medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe er nemlig i tvivl..." (Bilag 2: B30)
Handlen	Tekniske detaljer	Fokuserer på tekniske detaljer i handlen, som ikke omhandler økonomi	"End ikke medlemmerne af Folketingets Finansudvalg har skyggen af indblik i, hvordan regeringens kontroversielle aftale med Goldman Sachs adskiller sig fra konkurrerende tilbud..." (Bilag 4: P17)
	Konkurrerende bydere	Fokuserer på alternative købere til Goldman Sachs	"Flere fagforeningers pensionskasser stiller sig parate med et bedre Dongtilbud..." (Bilag 3: JP18)
	Økonomi	Fokuserer på handlens økonomiske detaljer herunder købspris og økonomiske fremtidsperspektiver	"Den omdiskuterede, amerikanske storbank lægger da heller ikke skjul på, at investeringen i DONG ventes at blive en endog meget god forretning" (Bilag 2: B58)
Befolkningen	Danskernes holdning	Fokuserer på, hvad den danske befolkning mener om salget til Goldman Sachs	"Tæt ved 82 pct. af danskerne mener, at regeringen bør sætte beslutningsprocessen på pause for at undersøge andre muligheder..." (Bilag 3: JP47)
	Husholdninger	Fokuserer på, hvad salget til Goldman Sachs betyder for de danske husholdninger	"Bliver det dyrere at tænde for stikkontakten eller skrue op for radiatoren? Det er de to helt jordnære spørgsmål" (Bilag 4: P16)
Trussel mod Danmark	Goldman Sachs	Fokuserer på virksomheden Goldman Sachs og dens verdensomspændende ry	"Investeringsbanken Goldman Sachs tjente først på at rådgive den britiske regering om privatisering af postvæsenet. Bagefter scorede den en stor gevinst på at spekulere i aktierne, der var sat billigt til salg" (Bilag 4: P42)
	Ukendte købere	Fokuserer på folkene og virksomhederne, som ejer Goldman Sachs	"Goldman Sachs sætter sig oven i købet på DONG ved hjælp af skuffeselskaber i skatteparadiserne Luxembourg og Cayman Island" (Bilag 2: B26)
Andet		Nyhedshistoriens fokus er ikke på den aktuelle sag, eller der kan ikke identificeres en dominerende frame pålideligt	"Efter ni år forlader Fritz Schur formandsposten i DONG Energy. En ny formand skal tage selskabet på børsen - men jobbet kræver både elefanthud og masser af tid, advarer Schur." (Bilag 2: B59)

I forbindelse med ovenstående frameskema skal det bemærkes, at framen *Andet* først er blevet tilføjet efter den fulde identifikation af frames i samtlige nyhedshistorier, hvilket skyldes, at den blev identificeret senere i analyseprocessen. Alle andre hoved- og underframes blev således fundet i samplen (Bilag 1). *Andet* dækker over nyhedshistorier, hvis dominerende frame ikke kan identificeres pålideligt ud fra Cappella & Jamiesons fire kriterier, eller nyhedshistorier, der omtaler den akutte sag, men i sidste ende viser sig at have et andet fokus. Denne proces ses som en inhærent del af den induktive tilgang til analysen samt en naturlig konsekvens af den hermeneutiske arbejdsmetode, hvor der undervejs opnås nye for forståelser.

Efter udledningen af ovenstående frames vil det nu blive præsenteret, hvordan Cappella & Jamiesons fire kriterier for issue-specific frames anvendes til at sikre validiteten af de udledte frames. Det første af Cappella & Jamiesons fire kriterier bebuder, at en frame skal have klare identificerbare, konceptuelle og lingvistiske karakteristika. Et eksempel på dette er følgende citat fra artiklen *Kampen om nye DONG-ejere synger på sidste vers* i Jyllands-Posten:

"Opgøret mellem finansministeren og DF er spidset til, efter at Bjarne Corydon i firkantede vendinger har slået fast offentligt, at nok er DF en del af forligskredsen om Dong-salget, men det betyder ifølge ministeren ikke, at DF kan nedlægge veto mod milliardhandlen med først og fremmest Goldman Sachs" (Bilag 3: JP9)

Det overskyggende tema i dette eksempel er, ligesom i resten af artiklen, opgøret mellem finansminister Bjarne Corydon og Dansk Folkeparti, hvilket kommer til udtryk gennem sproget ved brug af ord og udtryk som *opgøret*, *firkantede vendinger*, *spidset til* og *nedlægge veto*. Således domineres historien af hovedrammen *Politisk spil* og mere specifikt underrammen *Konflikt*. Det næste kriterium af Cappella & Jamieson går på, at framen er almindeligt observeret i journalistisk praksis i dækningen af denne sag. Dette vurderes bekræftet gennem den indledningsvist udførte sample, hvor et dækkende udsnit af alle nyhedshistorier blev gennemgået i identifikationen af frames. Herefter understreger Cappella & Jamieson, at en frame skal kunne adskilles pålideligt fra andre frames. Denne adskillelse fandt naturligt sted igennem udledningen af de udvalgte frames, hvor der i løbet af processen både blev sammenlagt og adskilt frames i takt med, at der opstod nye vinkler på sagen. For eksempel blev der tidligt i samplen udledt en hovedframe, som fokuserer på konkurrerende bydere, og hvilke fordele disse har i forhold til Goldman Sachs. Det er blandt andet tilfældet i Jyllands-Postens historie, *Køen af købere til Dong var lang*:

”Ifølge Morgenavisen Jyllands-Postens oplysninger erklærede mere end 100 investorer sig parat til at se nærmere på Dong, mens 30 selskaber var med i opløbsfasen” (Bilag 3: JP42).

Denne historie viste sig dog at være en af få med klart fokus på konkurrerende bydere til Goldman Sachs, imens flere historier kobledes konkurrerende bydere til selve handlen, som det ses i Berlingskes historie, *PensionDanmark ønskede ingen DONG-risiko*:

”Det var PensionDanmarks manglende vilje til at påtage sig risiko i DONG Energy, der gjorde, at pensionskassens bud var uspiseligt for regeringen og finansminister Bjarne Corydon (S) (...) I stedet for PensionDanmark valgte regeringen at indgå en aftale med den amerikanske investeringsbank Goldman Sachs om en kapitalindsprøjtning på otte milliarder kroner” (Bilag 3: JP18)

Således blev det vanskeligt at adskille de to frames, hvorfor framen *Konkurrerende bydere* kom ind under hovedframen *Handlen* som en underframe.

Cappella & Jamiesons tredje kriterium førte dog ikke kun til sammensmeltning af frames, men også opsplitning af frames. For eksempel arbejdedes der indledningsvist med én politisk frame, *Politisk spil*, der dækkede over historier med fokus på det politiske spil omkring selve sagen. Det er eksemplificeret i Berlingskes artikel *DF kræver nye DONG-forhandlinger*:

“Det skulle have været en formsag at få vedtaget den kapitalindsprøjtning i milliardklassen, som DONG har udsigt til. Men nu stiller Dansk Folkeparti sig på bagbenene og sætter forliget bag aftalen under pres. DF-formand Kristian Thulesen Dahl kræver ny diskussion...” (Bilag 2: B5)

Som udledningen af frames skred frem opstod der imidlertid flere og flere historier, hvori der i højere grad blev fokuseret på det politiske spil, der udsprang af sagens stridspunkter og udspillede sig parallelt med sagens egentlige kerne. Det ses blandt andet i en anden Berlingske-historie, *Dråben i SF’s bæger*, udgivet et par uger senere:

“Et tilbageblik på regeringens kurs og resultater vidner da også tydeligt om, at SF gang på gang har måttet sluge kameler: Vækstpakken og selskabsskattelettelser. Det faldt langt fra i god jord hos SF-baglandet, da regeringen sammen med de borgerlige partier sidste år vedtog vækstpakken, der bl.a. letter selskabsskatten” (Bilag 2: B53)

Derfor vurderedes det, at det var nødvendigt at opdele hovedrammen *Politisk spil* i to underframes; *Konflikt* og *Partisplittelse*.

Cappella & Jamiesons fjerde kriterium går på, at en frame skal være beviseligt valid, således den ikke blot er et produkt af undersøgerens fantasi. Dette sikres i dette speciale ved at de ni identificerede frames er blevet identificeret af begge specialets undersøgere uafhængigt af hinanden.

Opstillingen og verificeringen af de fire hovedframes og ni underframes ud fra samplet gør det nu muligt at foretage en fuldstændig identifikation af, hvilke frames der dominerer i samtlige nyhedshistorier i perioden. Ifølge de Vreese er det dog vigtigt fortsat at være åben over for, at der undervejs kan opstå nye frames, som ikke er blevet identificeret i samplet (De Vreese 2005:53). Dette er eksempelvis tilfældet med rammen *Andet*, som først blev identificeret senere i analyseprocessen. I så fald må gennemgangen og analysen af nyhedshistorierne påbegyndes forfra med den nye viden in mente, hvilke forekommer som en naturlig del af specialets hermeneutiske erfaringsgrundlag.

8.3 Hypoteser

På baggrund af den behandlede teori og metode opstilles i dette afsnit hypoteser, som søges be- eller afkræftet i specialets analyse. Hypoteserne er produkter af forforståelser af dagbladene Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken i al almindelighed og i særdeleshed i forbindelse med DONG-sagen og tager udgangspunkt i specialets undersøgelsesspørgsmål:

Undersøgelsesspørgsmålene

1. Hvilke typer af nyhedshistorier dominerer i de tre dagblades samlede dækning af sagen?
2. Hvilke frames dominerer i de tre dagblades samlede dækning af sagen?
3. Hvordan udvikler dagbladenes framing af nyhedshistorierne sig i takt med sagens forløb?
4. Hvilke forskelle og ligheder er der i dagbladenes dækning af sagen?

Der opstilles i alt fem hypoteser, hvoraf de to første omhandler dagbladenes samlede dækning, mens de tre sidste omhandler hvert enkelt dagblads dækning af sagen. Hypoteserne om den samlede dækning fokuserer på hovedframes, da disse giver et over-

ordnet billede af sagen. Hypoteserne om hvert enkelt dagblads dækning fokuserer til gengæld på underframes, da disse kan bidrage til et mere nuanceret billede af sagen. Således opstilles følgende hypoteser:

- A. Dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*
- B. Dagbladenes dækning af sagen går fra en overvægt i hovedrammen *Handlen* til en overvægt i hovedrammen *Politisk spil*
- C. Berlingskes dækning af sagen domineres af underrammen *Økonomi*
- D. Politikens dækning af sagen domineres af underrammen *Partisplittelse*
- E. Jyllands-Posten dækning af sagen domineres af underrammen *Goldman Sachs*

9. Analysen

I dette kapitel behandles den indsamlede empiri analytisk i forhold til den gennemgængede framingteori. Analysen deles op i fire dele. Et afsnit om hvert dagblad og et samlende afsnit, hvori der foretages en komparativ analyse af de tre dagblade. Kapitlet skal således bidrage med viden om, hvordan sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs blev fremet i de største danske dagblade med henblik på at besvare specialets problemformulering:

"Hvordan har dagbladene Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken fremet sagen om den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs?"

For overskuelighedens skyld er undersøgelsesperioden inddelt i fem uger:

- Uge 1: 01/01/2014 - 07/01/2014
- Uge 2: 08/01/2014 - 14/01/2014
- Uge 3: 15/01/2014 - 21/01/2014
- Uge 4: 22/01/2014 - 28/01/2014
- Uge 5: 29/01/2014 - 31/01/2014

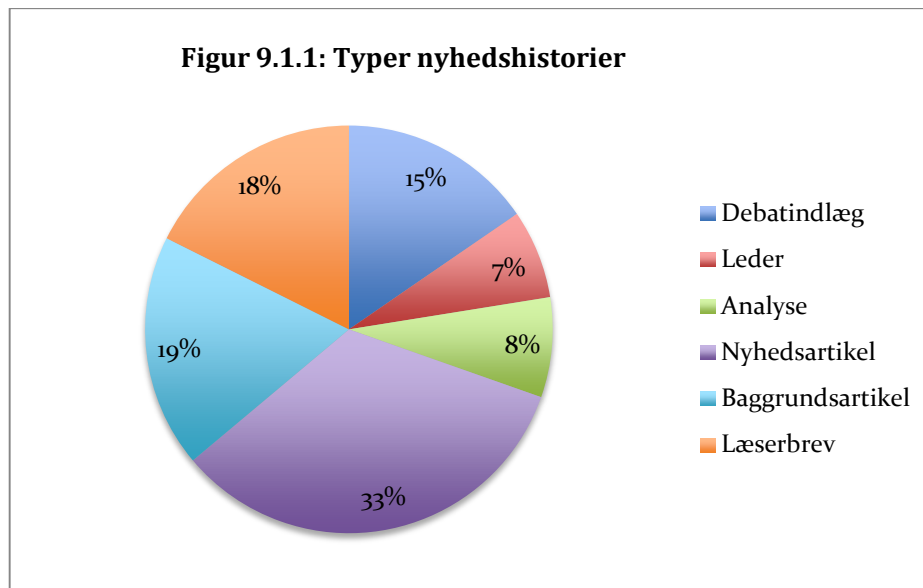
Som det fremgår af inddelingen, er den femte og sidste uge kortere end de fire første, idet den kun består af tre dage. Senere i analysen bliver det klart, at antallet af nyhedshistorier ikke er mindre af den årsag. Periodens begyndelse er modsat afslutningen præget af forholdsvist få nyhedshistorier. Begrundelsen for alligevel at begynde analyseperioden den 1. januar skal findes ved, at andre dagblade har dækket emnet tidligere, hvor eksempelvis Politiken bragte en historie om det delvise salg af DONG på årets første dag.

9.1 Overblik

Inden der dykkes ned i hver enkelt dagblads framing af sagen, indledes analysen med at danne overblik over fordelingen af typer af nyhedshistorier og frames i de tre dagblade. Disse vil efterfølgende blive krydset i en sammenfletning.

9.1.1 Nyhedshistorier

Den hyppigst forekommende type nyhedshistorie i den samlede dækning af DONG-sagen er nyhedsartikler, som er repræsenteret 76 gange svarende til 33 procent. Herefter kommer baggrundsartikler med 42 svarende til 19 procent, mens læserbreve med 40 noterer sig for 18 procent af totalen. De resterende typer nyhedshistorier kan ses i nedenstående figur:

9.1.2 Frames

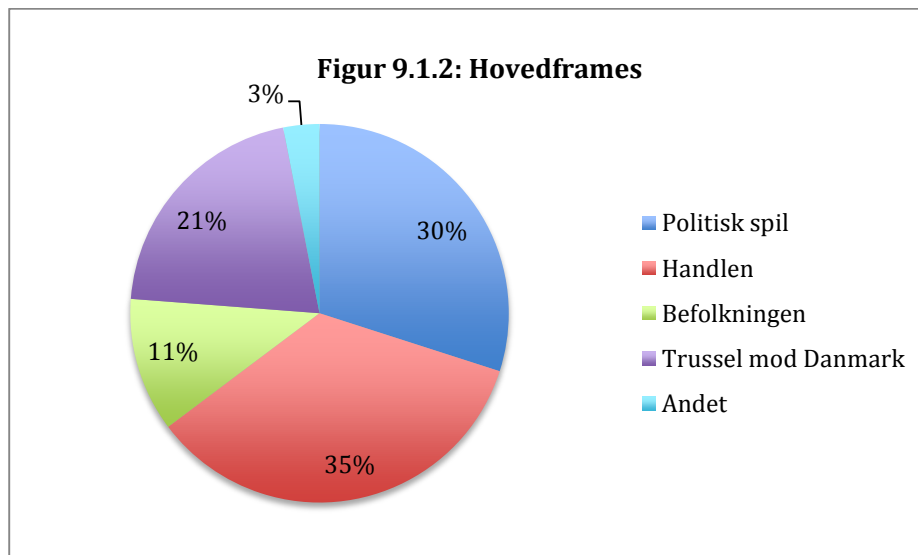
I forhold til framefordelingen bemærkes det overordnet set, at hovedrammen *Handlen* dominerer i dækningen af sagen med i alt 79 forekomster svarende til en andel på 35 procent – skarpt forfulgt af *Politisk spil*, som er den dominerende frame i 68 nyhedshistorier svarende til 30 procent. *Trussel mod Danmark* dominerer i 21 procent af nyhedshistorierne, mens *Befolkningen* kun gør sig gældende i 11 procent. Det efterlader et indtryk af en jævn fordeling af frames, som således ser ud til at give et fyldestgørende billede af mediernes dækning af sagen. Selv *Befolkningen*, som optræder forholdsvis sjældent, har sin berettigelse som selvstændig frame, da den dominerer i samlet 26 nyhedshistorier. Kategorien *Andet* samler nyhedshistorier, hvis dominerende frame ikke kan identificeres pålideligt, eller nyhedshistorier, der omtaler den akutte sag, men i sidste ende viser sig at have fokus andetsteds. Det ses for eksempel i Jyllands-Postens *Debat: Klodset håndtering*, hvor den aktuelle sag godt nok omtales, men det viser sig, at sagen blot agerer anledning til at italesætte en politisk problemstilling:

”Min største forargelse går imidlertid på mit eget parti Venstres måde at agere på – partiet udnytter situationen usmageligt politisk ved at undgå at deltage i debatten. Skam jer i Venstre - den måde at agere på vil forventeligt give Venstre stemmeøretæver” (Bilag 3: JP74)

Et andet og mere hyppigt eksempel er historier, der relaterer sig til den aktuelle sag og derfor ikke kan undgå at omtale den. Fokus er dog ikke på sagen og derfor vurderes det, at den må placeres under *Andet*, som det er tilfældet med en række historier om bestyrelsesformanden i DONG, Fritz Schur, som i løbet af den undersøgte periode fratrådte sin stilling i bestyrelsen uden at det tilsyneladende var relateret til det faktum, at Goldman Sachs var på vej ind i DONG. Her omtales det i Berlingske:

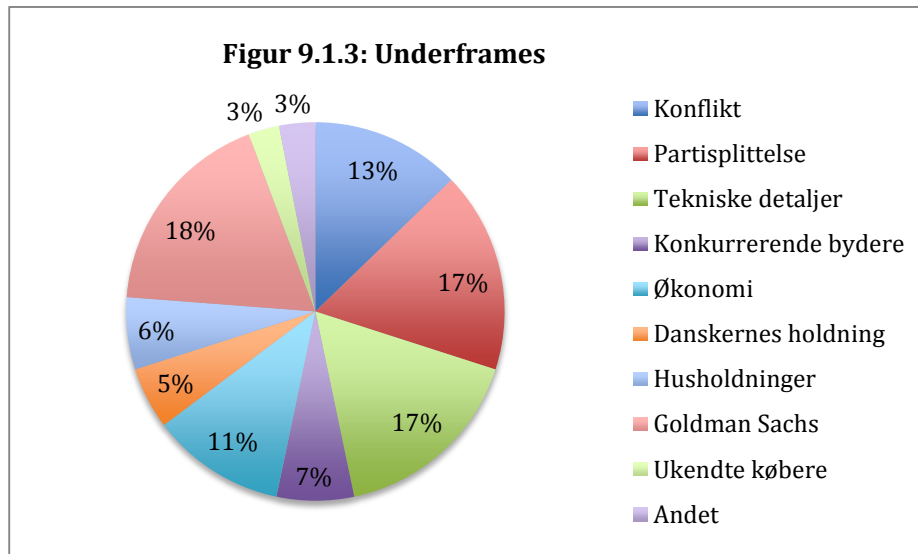
”Derfor rettes flere og flere øjne på profilen af den nye DONG-formand. En formand, som hovedaktionæren, den danske stat ved finansminister Bjarne Corydon (S), skal sætte navn på, men også en formand, som Goldman Sachs skal sige god for. Og hvem er det så?” (Bilag 2: B38)

Den samlede fordeling af hovedframes på tværs af de tre dagblade er skitseret i nedenstående figur:

Undersøges framingen et niveau dybere findes de i alt ni identificerede underframes, som tegner et mere nuanceret billede af mediernes dækning af sagen. Her er det især interessant, at den dominerende underframe er *Goldman Sachs*, som hører til under den blot tredjestørste hovedframe, *Trussel mod Danmark*. I alt 41 historier svarende til 18 procent domineres af *Goldman Sachs*, som lige akkurat sniger sig foran *Partisplittel-*

se og *Tekniske detaljer*. Disse tre underframes har en markant overvægt med en samlet andel på 52 procent, hvilket er illustreret i nedenstående figur:

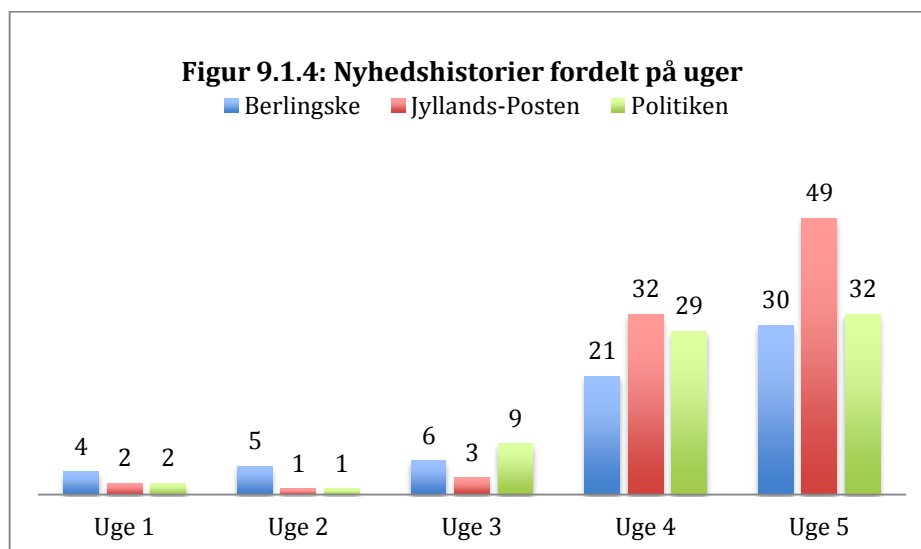
Årsagen til, at hovedrammen *Trussel mod Danmark* ikke har en større relativ andel, er, at den anden underframe i kategorien, *Ukendte købere*, kun optræder i seks historier svarende til tre procent. Det vurderedes imidlertid, at det stadig er nødvendigt at skelne de to underframes fra hinanden, da den ene, *Goldman Sachs*, fokuserer på, at Goldman Sachs er en uønsket samarbejdspartner for DONG, mens den mindre frame, *Ukendte købere*, anlægger et mere moralsk perspektiv med fokus på gisninger om, hvem der egentlig er en del af Goldman Sachs, og hvordan de driver forretning. Et eksempel på framingen *Ukendte købere* ses blandt andet i Berlingskes *Debat: DONG og fiduser*:

”Goldman Sachs sætter sig oven i købet på DONG ved hjælp af skuffeselskaber i skatteparadiserne Luxembourg og Cayman Island. Tør man herefter gå ud fra, at kampen mod systematisk skattesvind, finurlig skattetænkning og oversøiske skattely nu er indstillet – ja, måske ligefrem blåstemplet af en rød regering?” (Bilag 2: B26)

Imens det samlede billede af fordelingen af nyhedshistorier og tilhørende frames forekommer jævnt fordelt, er billedet et andet set i et kronologisk perspektiv. Generelt fik sagen en stille start de første par uger efter Politiken den 1. januar 2014 bragte et læserbrev, hvori læseren forsøger at råbe politikerne op:

"Har regeringen helt glemt læren af finanskrisen, nemlig at man skal holde finansmagten så langt væk fra rorpinden som overhovedet muligt? Det må være det, der er den politiske kompetence" (Bilag 4: P1)

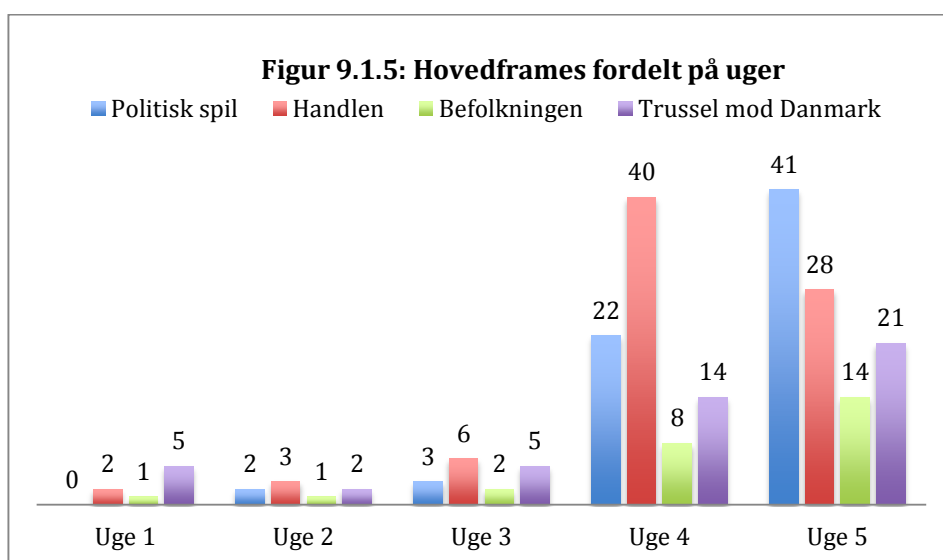
Berlingske omtaler overhovedet ikke sagen i den første uge, men er alligevel det første dagblad til for alvor at samle sagen op og lade den fylde i nyhedsdækningen. I uge to bringer Berlingske således syv historier om sagen, imens Jyllands-Posten og Politiken bringer én hver. I den kommende uge kommer Politiken med om bord, men det er først i uge fire, at sagen for alvor fylder aviserne. I den sammenhæng er det bemærkelsesværdigt, at Jyllands-Posten pludselig i uge fire overhaler de to andre med hensyn til omfang og ender med at have bragt flest historier i perioden med i alt 87 mod Politikens 73 og Berlingskes 66. Uge fem er topscorer, hvilket formentlig skyldes, at sagen kulminerer i den uge. Men da ugen blot tæller tre dage, findes det opsigtsvækkende, at der i de tre dagblade bliver udgivet i alt 116 historier.

Da sagen udvikler sig langsomt i de indledende uger, er det ikke overraskende, at alle frames først er identificeret i løbet af uge fire. De to hovedframes, *Befolkningen* og *Politisk spil*, optræder specielt få gange i løbet af de første tre uger, hvor der kun identificeres henholdsvis fire og fem frames i de to kategorier. Medierne har altså indledningsvist fokus på selve handlen og køberen, imens historier om danskerne og politikerne først udspringer senere i forløbet. Dette kan skyldes, at dagbladene har ønsket at holde gang i sagen, selvom der ikke udspiller sig nye begivenheder, hvilket kunne være et bud på, hvorfor afledende historier om, hvordan sagen påvirker danskernes og politikernes hverdag fylder mere og mere. Et eksempel på dette nævnes i specialets indled-

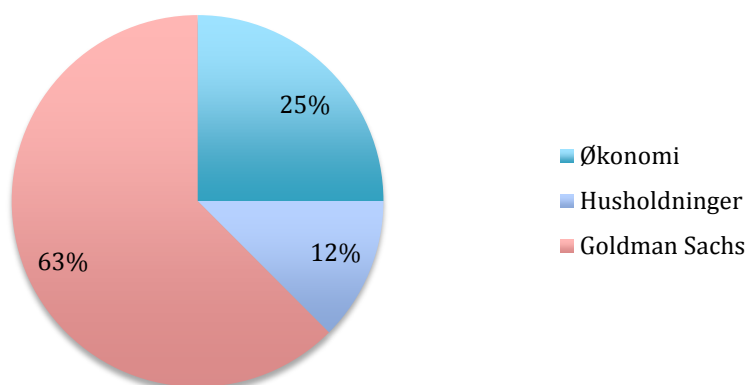
ning, hvor det vises, hvordan den amerikanske tv-station, CNN, dækker mysteriet om det malaysiske rutefly intenst med en fordobling af seertal til følge. Tendensen passer i øvrigt med Jürgen Habermas' kritik af de kulturkonsumerende medier, som dækker begivenheder i samfundet ud fra egne særinteresser og ikke giver publikum mulighed for selv at ræsornere sig frem til egne synspunkter. Dette beskrives i specialets kapitel 6 om det danske mediebillede. Hertil kan mediasociologen Peter Vastermans (2005) betragtninger om *mediehype* passende inddrages, da førømtalte eksempel vurderes at besidde samme karakteristika, som Vastermans kategorisering af mediehype:

"Mediehype beskriver kort fortalt en voldsom stigning i antallet af historier, uden at der nødvendigvis er tale om nye begivenheder. Medierne begynder for eksempel at dække de sociale reaktioner, som udløses af deres egne nyheder. På den måde vil antallet af historier udvikle sig ude af proportion med udviklingen i den sag, historierne handler om." (Vasterman 2005: 515)

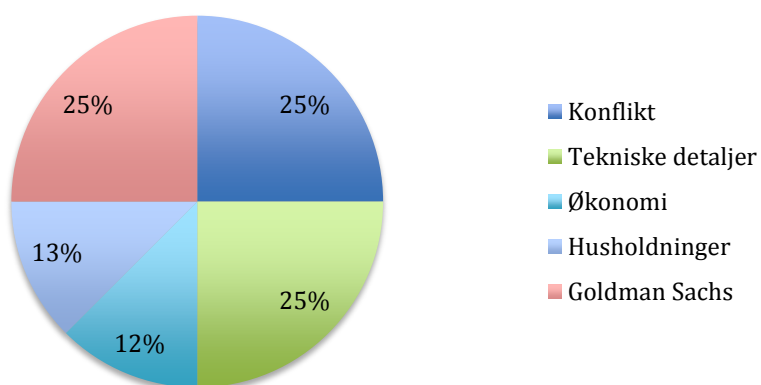

Dykkes der et niveau længere ned til underframes, ses det, at den næststørste underframe, *Partisplittelse*, ikke forekommer i nogen af de tre dagblade før i de sidste to uger. I stedet domineres de første tre uger af *Konflikt*, *Tekniske detaljer* og *Goldman Sachs*, hvilket er illustreret i nedenstående figurer:

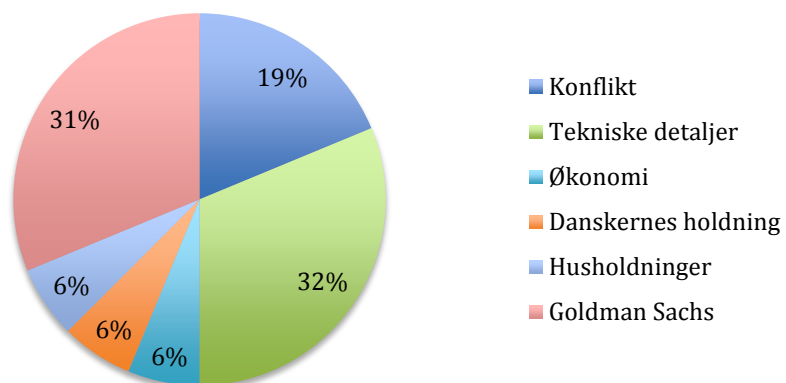
Figur 9.1.6: Hovedframes i uge 1

Figur 9.1.7: Hovedframes i uge 2

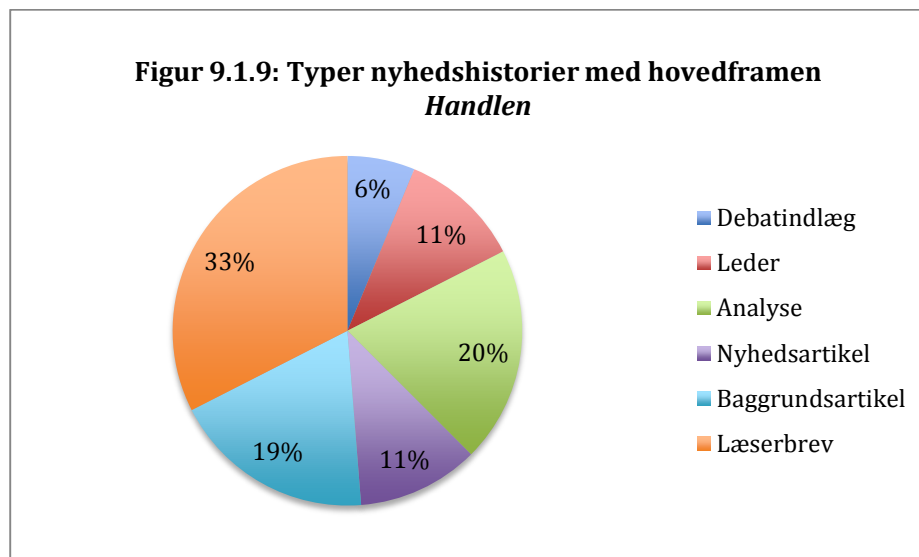

Figur 9.1.8: Hovedframes i uge 3

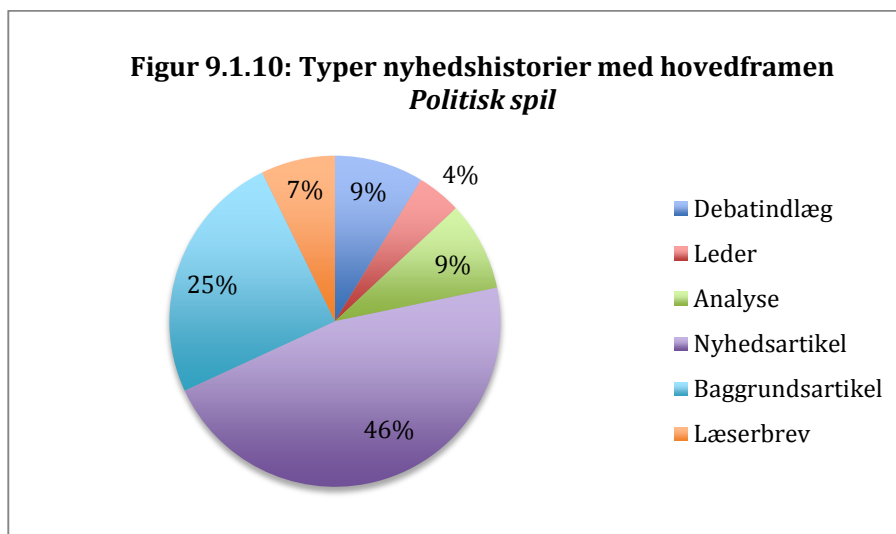

9.1.3 Krydsning af typer nyhedshistorier og frames

Efter ovenstående gennemgang vil de dominerende hoved- og underframes blive opsplittet på typer med henblik på at se, hvordan de fordeler sig. Den mest dominerende hovedframe er, som beskrevet ovenfor, *Handlen*, hvorfor denne nu opsplittes på typer nyhedshistorier. Som det ses i nedenstående figur er 33 procent af nyhedshistorierne i hovedrammen *Handlen* af typen læserbrev. De næstmest forekommende er analyser og baggrundsartikler med henholdsvis 20 og 19 procent:

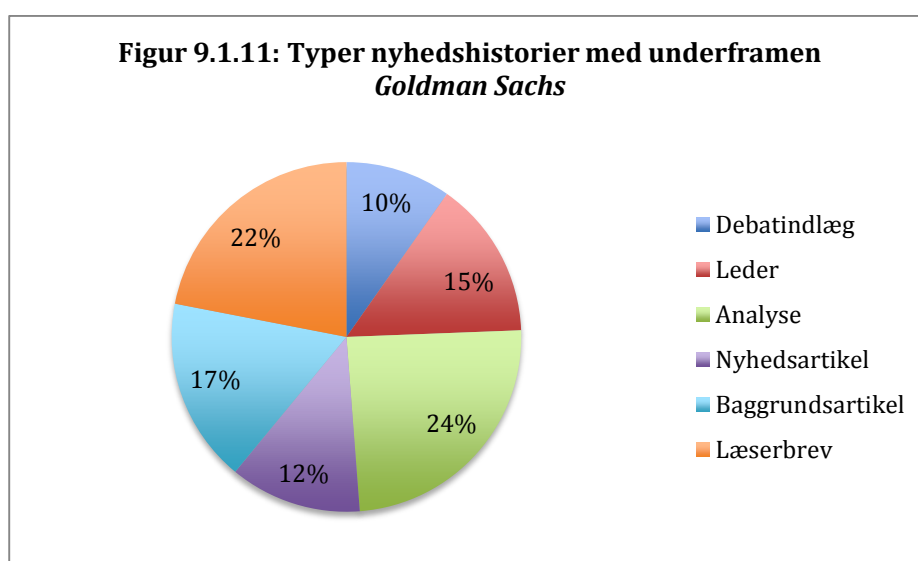

I opsplitningen af den næst mest dominerende hovedframe, *Politisk spil*, falder den store repræsentation af nyhedsartikler i øjnene, og denne type står således for 46 procent af nyhedshistorierne. Herefter kommer analyser og baggrundsartikler med henholdsvis 20 og 19 procent.

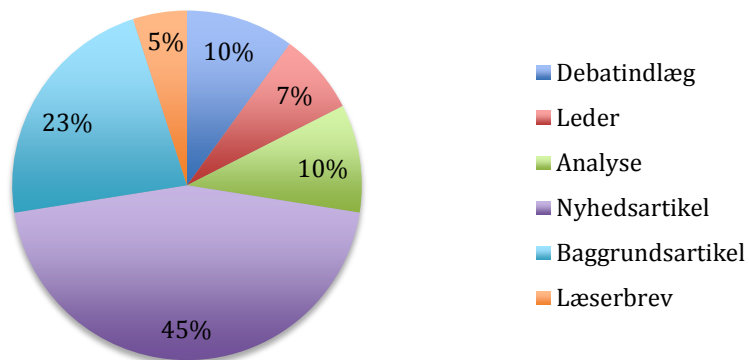
Efter inddelingen af hovedframes i forhold til typer af nyhedshistorier vil det samme nu afslutningsvis i dette analyseoverblik blive gjort med de tre dominerende underframes i den samlede dækning, *Goldman Sachs*, *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer*. Argumentet for opsplitning af tre underframes er skal findes i, at andelen af dominerende frames af *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer* er stort set ens.

Goldman Sachs er som vist den dominerende underframe i den samlede dækning, og når den splittes op på typer viser det sig, at analyser og læserbreve hver står for henholdsvis 24 og 22 procent. Den tredje hyppigste type nyhedshistorie i underframen *Goldman Sachs* er ledere med en andel på 16 procent:

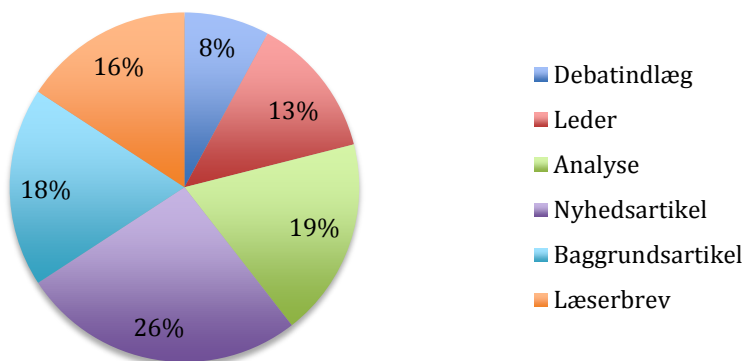
Partisplittelse er den næstmest dominerende underframe, og en opsplitning af den på typer viser en interessant fordeling. Nyhedsartiklerne står således for 45 procent af nyhedshistorierne, mens baggrundsartikler repræsenterer 23 procent af nyhedshistorierne:

Figur 9.1.12: Typer nyhedshistorier med underramen
Partisplittelse

Den tredje mest dominerende underframe er *Tekniske detaljer*, og inddelingen af den på typer viser, at nyhedsartikler repræsenterer 26 procent, analyser 19 procent og baggrundsartikler 18 procent:

Figur 9.1.13: Typer nyhedshistorier med underramen
Tekniske detaljer

Flere af disse opsplittings vil blive analyseret for de enkelte dagblade senere i indeværende kapitel med henblik på til slut at kunne sammenligne Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens framing sagen.

På baggrund af ovenstående gennemgang af fordelingen af typer og hoved- og underframes opstilles nedenfor en tabel over samtlige frames, deres hyppighed og procentvis andel i forhold til totalen.

Frame	Hyppighed	Andel af total	Andel af frame
Politisk spil	68	30%	
Konflikt	29	13%	43%
Partisplittelse	39	17%	57%
Handlen	79	35%	
Tekniske detaljer	38	17%	48%
Konkurrerende bydere	15	7%	19%
Økonomi	26	11%	33%
Befolkningen	79	11%	
Danskernes holdning	12	5%	46%
Husholdninger	14	6%	54%
Trussel mod Danmark	47	21%	
Goldman Sachs	41	18%	87%
Ukendte købere	8	3%	13%
I alt	227	100%	
Politisk spil	68	30%	
Handlen	79	35%	
Befolkningen	26	11%	
Trussel mod Danmark	47	21%	
Andet	7	3%	

Efter denne gennemgang af analysens overordnede tal vil de tre dagblade nu blive analyseret i dybden efterfulgt af en komparativ analyse, hvor interessante fund vil blive sammenlignet dagbladene imellem.

9.2 Berlingske

Dette analyseafsnit vil omhandle Berlingskes framing i dækningen. Her vil der lægges ud med et oprids af dagbladets samlede dækning i form af to afsnit bestående af henholdsvis fordeling af typer af nyhedshistorier og frames. Begge afsnit vil indledningsvist give et overblik over Berlingskes dækning af sagen for derefter uge for uge at gen-

nemgå iøjnefaldende fordelinger af førnævnte typer og frames. Herefter følger et afsnit, hvor typer og frames krydses for at lede efter eventuelle mønstre blandt disse to variabler. Efter denne gennemgang vil der blive taget et skridt dybere ned i analysen med henblik på at undersøge karakteristika ved de enkelte historier ud fra de dominerende frames i forhold til specialets hypoteser.

Hypoteser

C. Berlingskes dækning af sagen domineres af underframen Økonomi.

Udover ovenstående hypotese, som relaterer sig direkte til indeværende analyseafsnit af Berlingskes dækning af DONG-sagen skal afsnittet bidrage til undersøgelsen af følgende to hypoteser:

A. Dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedframen Trussel mod Danmark

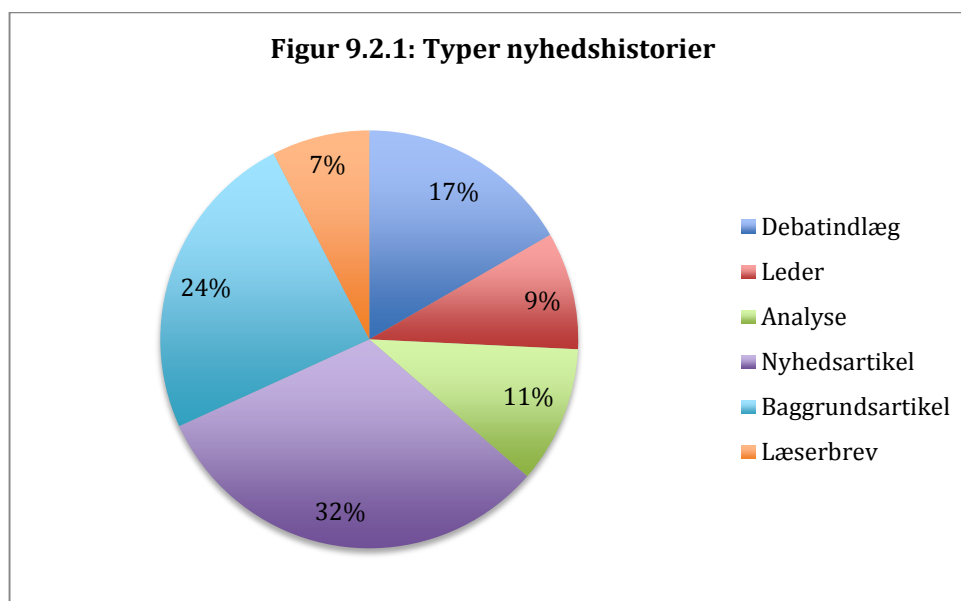
B. Dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedframen Handlen til enforholdsvis overvægt i hovedframen Politisk spil

Målet med dette analyseafsnit bliver således at be- eller afkræfte ovennævnte hypoteser i relation til dagbladet Berlingske.

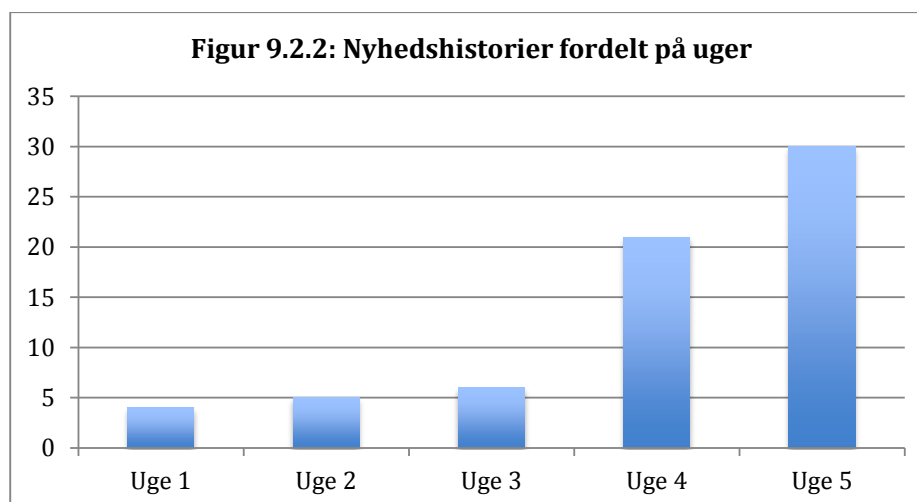
9.2.1 Nyhedshistorier

Berlingske har i alt bragt 66 historier fra den 1. januar til den 31. januar 2014, hvor det primære fokus ligger på salget af DONG-aktier til Goldman Sachs.

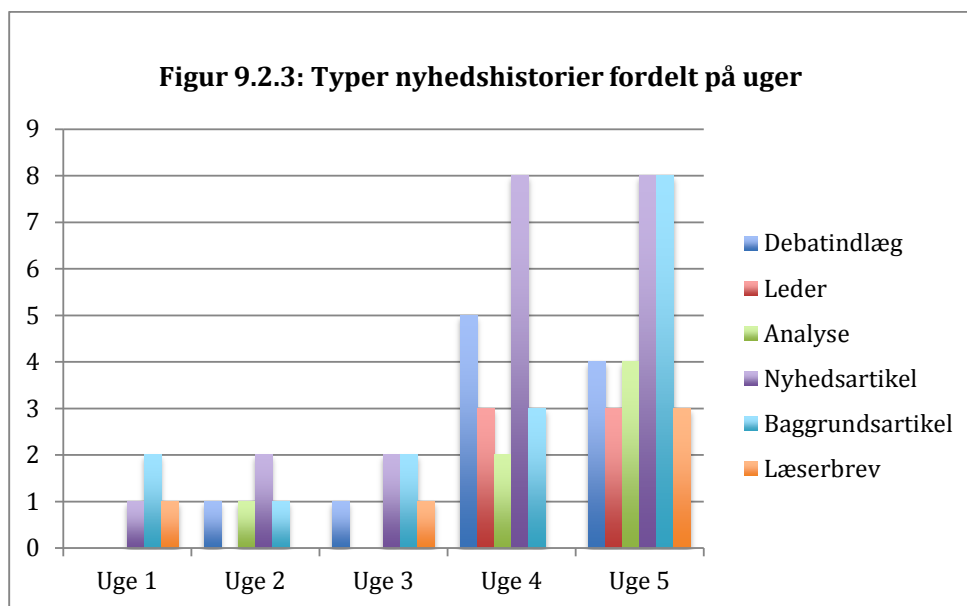
Berlingskes første artikel med dette fokus blev bragt den 7. januar, hvor også tre andre historier blev bragt. Dette analyseafsnit vil, som tidligere beskrevet, opdele nyhedshistorierne i følgende kategorier: Debatindlæg, ledere, analyser, nyhedsartikler, baggrundsartikler og læserbreve. Som beskrevet i afsnittet om nyhedshistorier kan de forskellige former for historier have indflydelse på både indhold og opfattelse af budskaber, hvorfor det må være interessant at foretage en sådan inddeling. Den mest dominerende type i Berlingskes dækning af sagen er nyhedsartikler med 21 efterfulgt af baggrundsartikler med 16, debatindlæg med 11, analyseartikler med syv, ledere med seks samt læserbreve med i alt fem. Fordelingen af de forskellige typer af nyhedshistorier i Berlingske kan ses i nedenstående figur:

Som nævnt ovenfor bragte Berlingske den første historie med om sagen den 7. januar, hvor der samme dag blev bragt tre andre nyhedshistorier. Således blev der den første uge bragt fire historier. I anden uge blev der bragt i alt fem historier, i tredje uge seks, i fjerde uge 21 og i den femte og sidste uge 30. Som tidligere nævnt består den femte uge kun af tre dage, hvorfor der må siges at være en stor vækst i Berlingskes dækning af sagen. Grafisk ser stigningen uge for uge således ud:

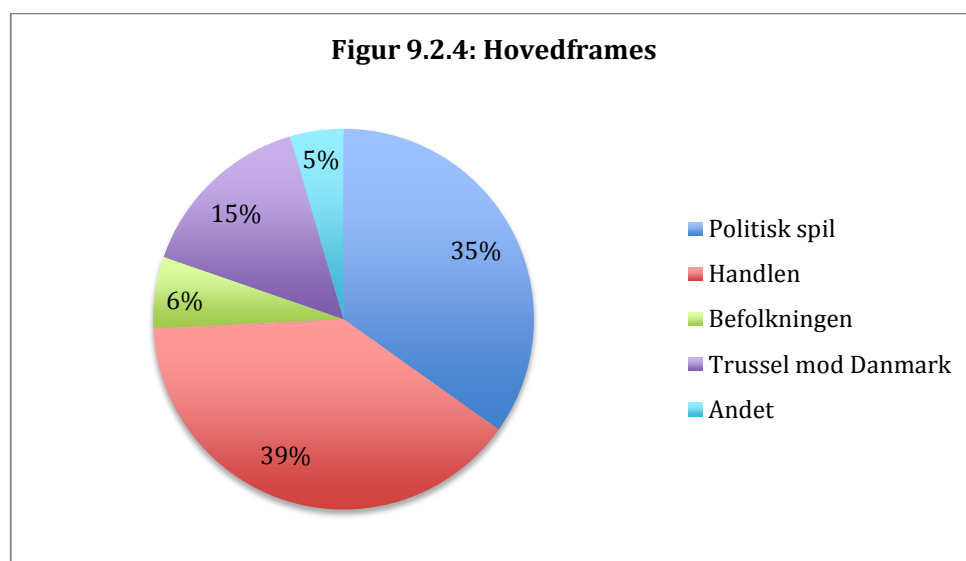
Der ses altså en klar tendens til, at sagen får mere og mere spaltepads i Berlingske. Senere i denne analyse undersøges det nærmere, om der ligeledes forekommer en ændring af vægtningen af de forskellige frames undervejs i forløbet. Fordelingen af de forskellige typer af nyhedshistorier over tid udvikler sig, som nedstående figur illustrerer:

Her ses det for eksempel, hvordan antallet af debatartikler stiger markant i forhold til flere af de andre typer nyhedshistorier.

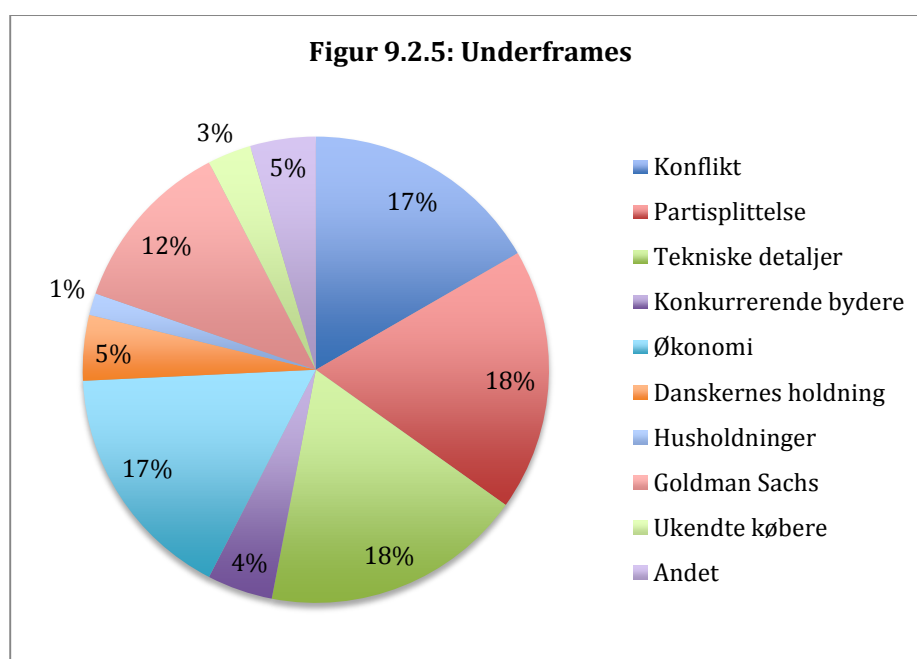
9.2.2 Frames

Efter at have skabt et overblik over de forskellige typer nyhedshistorier vil framefordelingen nu undersøges. Overordnet set er Berlingskes dækning sagen domineret af de to hovedframes *Politisk spil* og *Handlen*, som er dominerende i henholdsvis 23 svarende til 35 procent og 26 svarende til 39 procent af nyhedshistorierne. Fordelingen ser således ud:

Specialets hypotese A er, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*. Ovenstående figur viser, at *Trussel mod Danmark* er dominerende i 15 procent af Berlingskes nyhedshistorier, hvorfor hypotese A afkræftes i dette dagblad.

Ud fra denne inddeling i dominerende hovedframes tyder det på, at specialets hypotese C kan bekræftes, da underrammen *Økonomi* falder ind under hovedrammen *Handlen*, som er dominerende i hele 39 procent af nyhedshistorierne. Når de bagvedliggende underframes undersøges nærmere, viser der sig en opsigtsvækkende tendens. Her viser det sig nemlig, at *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer* er de hyppigst forekommende frames med hver 12 svarende til 18 procent. *Økonomi* kommer ind på en delt tredjeplads sammen med konflikt:

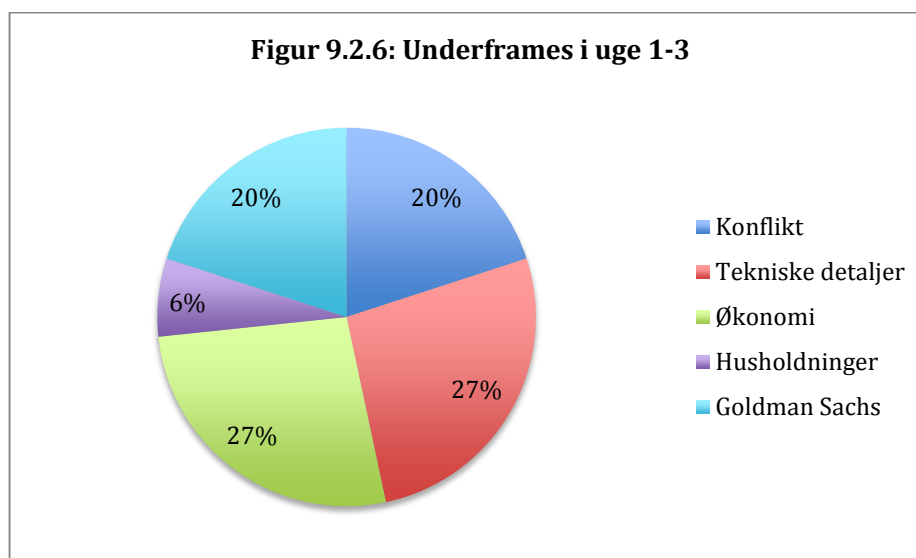

Det ser dermed ud til, at Berlingskes dækning minder om hypotesen for Politikens dækning, som har fokus på *Partisplittelse*. *Økonomi* kommer ind som treer sammen med *Konflikt*. Derfor må det konkluderes, at hypotese C afkræftes for Berlingskes vedkommende.

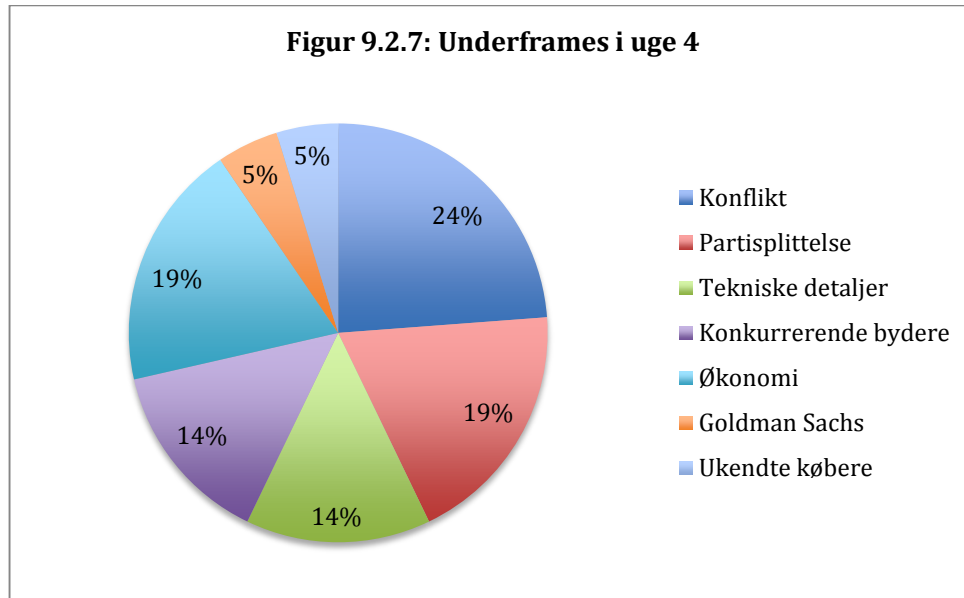
Hovedrammen *Handlen* er med sine 26 forekomster større end den anden dominerende hovedframe, *Politisk spil*, som har 23 forekomster, hvilket som før nævnt gør den til den dominerende hovedframe i Berlingske. De tre andre dominerende underframes ligger alle på enten 17 eller 18 procent, hvilket er det samme som *Økonomi*. Der tegner sig et andet billede, når der kigges nærmere på tallene for de to andre un-

derframes til *Handlen*, nemlig *Tekniske detaljer* og *Konkurrerende bydere*. Da begge disse underframes hører til under *Handlen* har de en iboende økonomisk vinkel, hvilket nuancerer billedet, uden dog at ændre på, at hypotese C må afkræftes. Senere i dette analyseafsnit vil der blive gået i dybden med udvalgte nyhedshistorier fra Berlingske med henblik på at underbygge ovennævnte delvise bekræftelse af hypotesen.

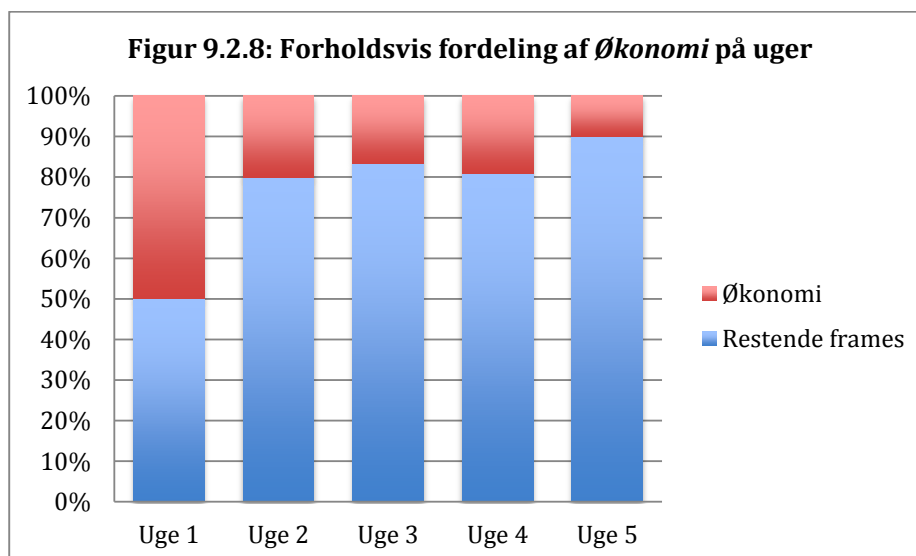
Som det tidligere nævnes bringer Berlingske i alt 15 historier om sagen i de første tre uger, hvorfor det findes naturligt at slå disse tre uger sammen for at se på udviklingen af de dominerende frames. Som det ses i figuren nedenfor er de to største frames *Tekniske detaljer* og *Økonomi* med hver 27 procent, mens *Goldman Sachs* og *Konflikt* står for hver 20 procent:

I forløbets fjerde uge begynder sagen at tage fart i Berlingskes dækning. Således stiger antallet af historier om DONG-salget fra seks til 21 på en uge. Nyhedshistorierne i uge fire er fordelt således:

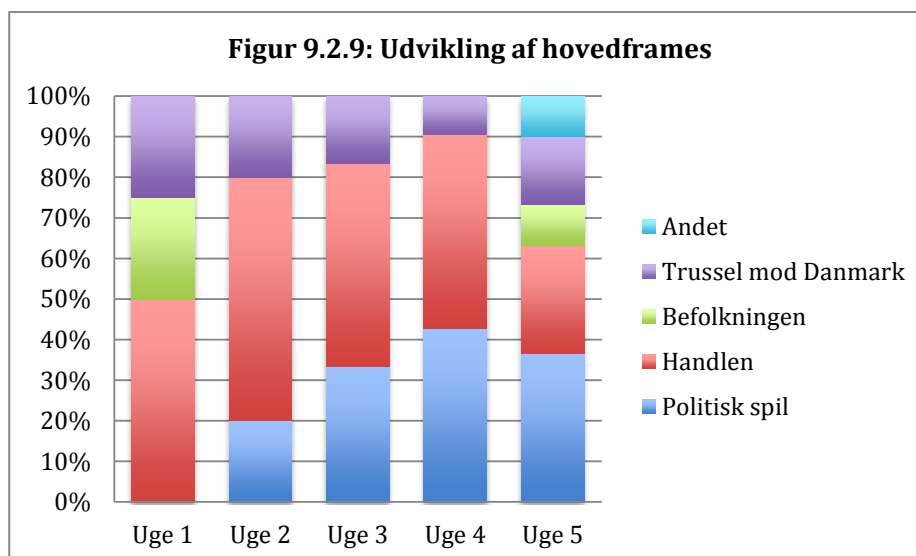

Der sker her en interessant udvikling i forhold til fordelingen af frames. *Goldman Sachs* falder eksempelvis fra 20 procent til fem procent. *Økonomi* er ganske vist dominerende i fire historier i uge fire, men når der ses på vægtningen af den, er den ikke længere så fremtrædende. Den økonomiske frame er således i uge fire dominerende i 19 procent af nyhedshistorierne, hvilket er et fald på otte procentpoint i forhold til de tre første uger. Nedenfor ses den forholdsvise udvikling af *Økonomi*. Hermed menes forholdet mellem antallet af *Økonomi* og de resterende frames:

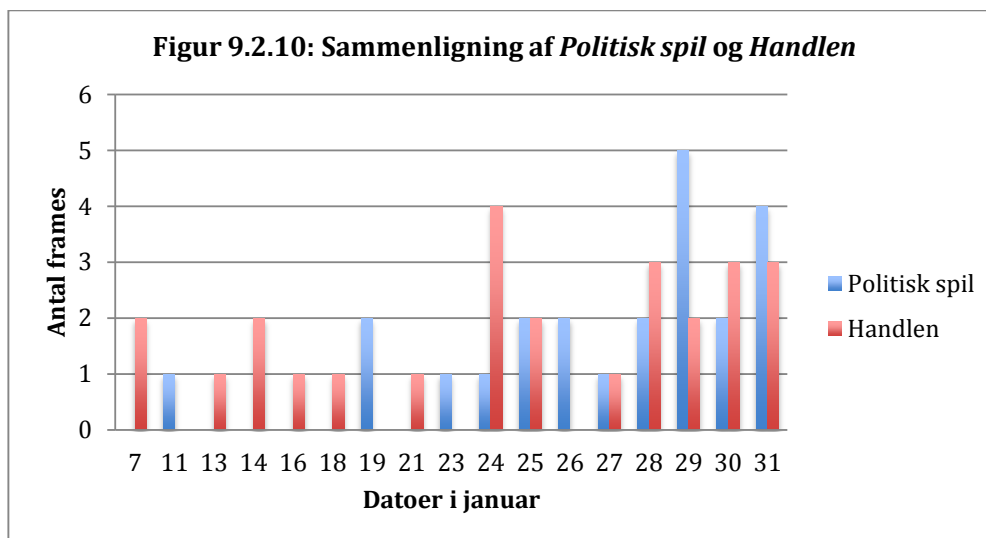
Der er til gengæld sket et større fald i *Tekniske detaljer*. Den er i uge fire faldet til 14 procent, hvilket gør, at hovedramen *Handlen* samlet falder mod afslutningen af sagen.

Nedenfor ses den forholdsvise repræsentation af førnævnte hovedframe, der som bekendt består af *Tekniske detaljer*, *Konkurrerende bydere* og *Økonomi*:

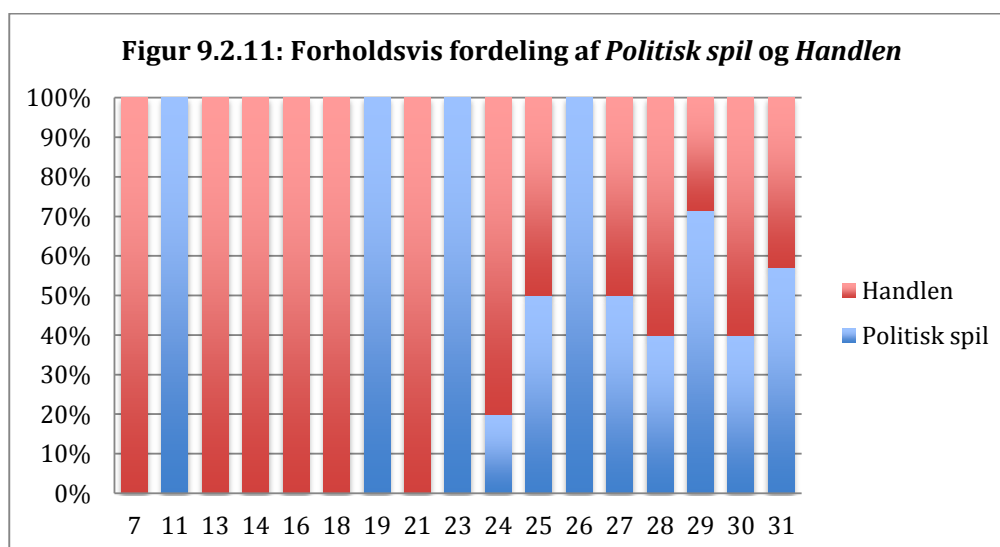

Som tidligere berørt i dette analyseafsnit er en af specialets hypoteser, at Berlingskes dækning af sagen domineres af nyhedshistorier med *Økonomi* som den dominerende frame. Det kan nu ses, at selvom der er bragt en del historier med *Økonomi*, så er denne frame aftagende mod slutningen af forløbet.

I ovenstående fordeling af hovedframes fremgår det desuden, at *Politisk spil* bliver mere dominerende i Berlingskes dækning. Samtidig med dette ses et fald i dominansen fra *Handlen*, som går fra at være dominerende i cirka halvdelen til i den femte og sidste uge kun at dominere i cirka en fjerdedel. Specialets hypotese B er, at dækningen går fra en forholdsvis overvægt i hovedramen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedramen *Politisk spil*, hvilket den præsenterede teori om topik tidligere i specialet anså som en holdningsskifte fra debattørens side. Om der i dette tilfælde er tale om et holdningsskifte fra dagbladets side, eller om det skyldes nye begivenheder i sagen, søges der ikke svar på. Bortset fra et lille fald i *Politisk spil* i uge fem i forhold til de andre frames ser det altså ud til, at denne hypotese bekræftes for Berlingskes vedkommende. Når de to hovedframes brydes ned på dagsniveau kommer der dog et mere nuanceret billede frem, hvor *Handlen* eksempelvis på sagens næstsidste dag er dominerende i forhold til *Politisk spil*:

Nedenfor illustreres den forholdsvise fordeling mellem de to hovedframes, hvor det ses, at *Politisk spil* får mere spalteplads. *Politisk spil* ender således med at være mere dominerende end *Handlen* i sagens afsluttende syv dage, hvorfor specialets hypotese B vedrørende Berlingskes dækning bekræftes.

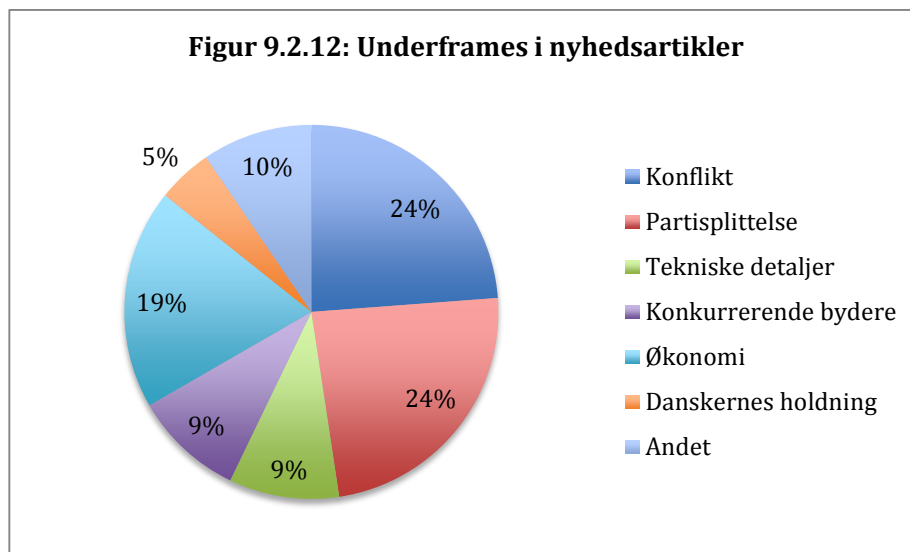
I det følgende analyseafsnit om Jyllands-Posten og Politiken vil der ligeledes blive konkluderet på, hvorvidt hypotesen kan bekræftes i disse dagblade. I analysens komparative afsnit vil der desuden blive foretaget en sammenligning for endeligt at konkludere på hypotesen.

9.2.3 Krydsning af nyhedshistorier og frames

Efter indledningsvist at have gennemgået både typer nyhedshistorier og frames vil de to variabler blive krydset for at vurdere, om der findes mønstre i, om bestemte typer af nyhedshistorier har en overvægt af specifikke frames. Udgangspunktet for disse krydsninger vil være de mest interessante fund fra ovenstående behandling af typer af nyhedshistorier samt frames.

Nyhedsartikler er præget af *Politisk spil*

Typen af nyhedshistorier med størst repræsentation i Berlingskes dækning af sagen er nyhedsartikler med en andel på 32 procent, hvorfor det synes interessant at lægge ud med at se på fordelingen af frames i denne type. Her ses det, at *Konflikt* og *Partisplittelse* er dominerende med hver 24 procent, mens den tredje mest forekommende frame er *Økonomi* med 19 procent. Fordelingen ser således ud:

De to hyppigst forekommende frames i nyhedsartikler, *Konflikt* og *Partisplittelse*, udgør tilsammen hovedrammen *Politisk spil*. Denne hovedframe er således dominerende i 48 procent af nyhedsartiklerne i Berlingske. Et eksempel på en af disse dominerende nyhedsartikler er artikel nummer fem, som er en nyhed om, at Dansk Folkeparti kræver nye DONG-forhandlinger. Den er kategoriseret som en nyhedsartikel, da den bringer nyheden om, at Dansk Folkeparti stiller et krav. Det er således ny viden, som artiklen formidler. Historien har fået rammen *Konflikt*, da der artiklen igennem er fokus på politisk uenighed. Nedenstående citat beskriver konflikten:

"Det skulle have været en formsag at få vedtaget den kapitalindsprøjtning i milliardklassen, som DONG har udsigt til. Men nu stiller Dansk Folkeparti sig på bagbenene og sætter forliget bag aftalen under pres." (Bilag 2: B5)

Regeringen har tilsyneladende troet, at aftalen var i hus, men Dansk Folkeparti vælger at gå imod, og hermed opstår konflikten:

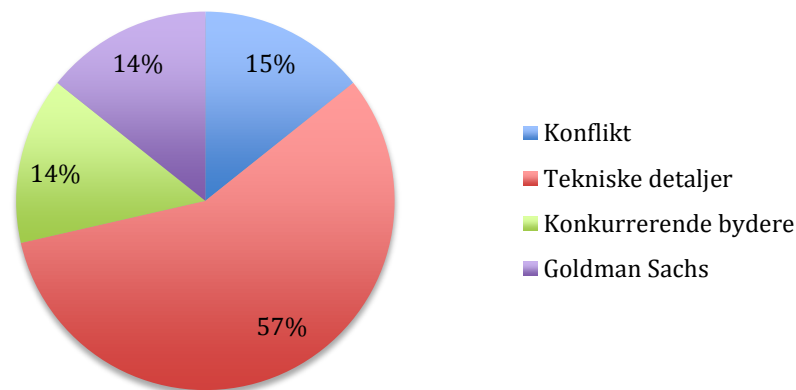
"Finansminister Bjarne Corydon regner da også fortsat med, at den aftale gælder." (Bilag 2: B5)

På den ene side står regeringen, som går ud fra, at aftalen stadig står ved magt, og på den anden side står Dansk Folkeparti, som vil have aftalen ændret.

Overvægt af Tekniske detaljer i Berlingskes analyser

En anden bemærkelsesværdig observation er den store repræsentation af *Tekniske detaljer* i analyserne, hvor denne frame er dominerende i 57 procent af nyhedshistorierne. DONG-sagens forholdsvise kompleksitet kunne sammen med framen *Tekniske detaljer* tænkes at blive forvirrende for den almene befolkning, hvilket kan være en forklaring på den høje repræsentation af analyser, da der i disse er mulighed for at gå i dybden med sagen. I lighed med dagbladenes ledere kan analyserne ses som meningsdannende, hvorfor Hjarvards teori om opinionsindustrien igen er interessant at inddrage. Mediernes systematiske opinionsproduktion er, ifølge Hjarvard, medvirkende til, at såvel den politiske dagsorden som samfundets samtykke underlægges mediernes nye styringslogik. De tre resterende frames er *Konflikt*, *Konkurrerende bydere* og *Goldaman Sachs*. Bortset fra *Konflikt* må de tilstedeværende frames opfattes som mere komplicerede og mere detaljerige end mange af de andre frames, hvilket på baggrund af den tidligere gennemgang af typerne også stemmer overens med forventningen til en analyse. Framefordelingen blandt nyhedshistorier af typen analyse er illustreret nedenfor:

Figur 9.2.13: Underframes i analyser

Er DONG nu også solgt bedst muligt er en af de nyhedshistorier der bidrager til overvægten i *Tekniske detaljer*. Nyhedshistorien karakteriseres som en analyse qua journalistens kritiske gennemgang af salget af DONG-aktierne, som vurderes fra forskellige vinkler. Et eksempel på dette ses her:

"DONG-salget er ved at udvikle sig til en glohed politisk kartoffel. Rammerne for salget er på plads, men den endelige vedtagelse i Finansudvalget trækker ud. Og jo længere denne endelige beslutning trækker ud, desto mere begynder fundamentet under DONG-salget at vakle." (Bilag 2: B7)

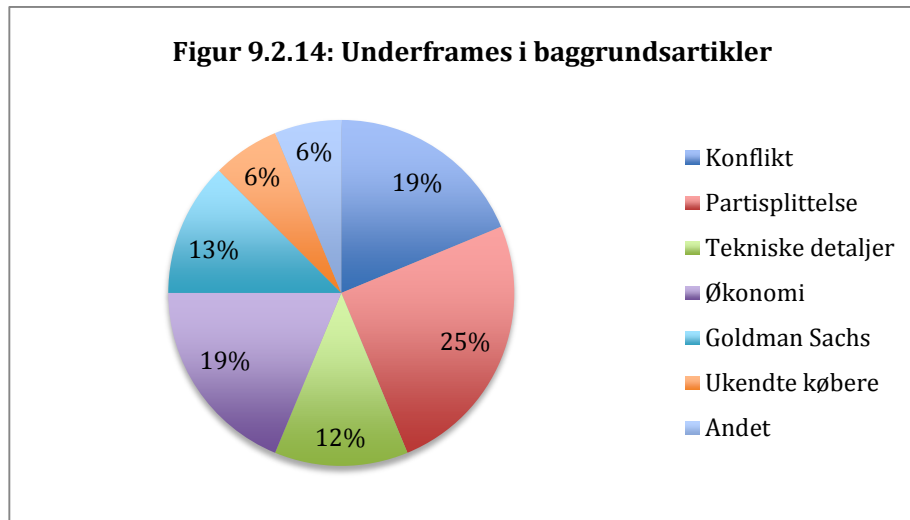
Den dominerende frame i analysen er *Tekniske detaljer*, da det primære fokus ligger på detaljer, som ikke har direkte relation til økonomi, som dette uddrag er et eksempel på:

"Bør den kommercielle forretning i DONG, det vil sige energiselskabet, adskilles fra den kritiske infrastruktur af hensyn til forsyningssikkerheden?" (Bilag 2: B7)

Stor framespredning i baggrundsartiklerne

Indledningsvist i dette analyseafsnit om Berlingskes dækning af sagen blev det kortlagt, at de to mest forekommende typer af nyhedshistorier var nyhedsartikler og baggrundsartikler. Efter opsplittningen af nyhedsartikler på frames synes det derfor interessant at foretage samme øvelse med baggrundsartikler. Her står *Partisplittelse* for den største repræsentation af typer af nyhedshistorier efterfulgt af *Konflikt* og *Økonomi*. Det er bemærkelsesværdigt, hvor meget større spredning der er på frames i bag-

grundsartikler i forhold til analyser. Således er der i denne type repræsenteret syv forskellige underframes ud af de i alt ni:

Den størst repræsenterede underframe er her *Økonomi*, og her er *Staten forærer Goldman milliardforsikring* (Bilag 5: B32) et eksempel på, hvordan en baggrundsartikel både kan bruges til at forklare et komplekst emne samtidig med at have en klar frame. I artiklen står der således:

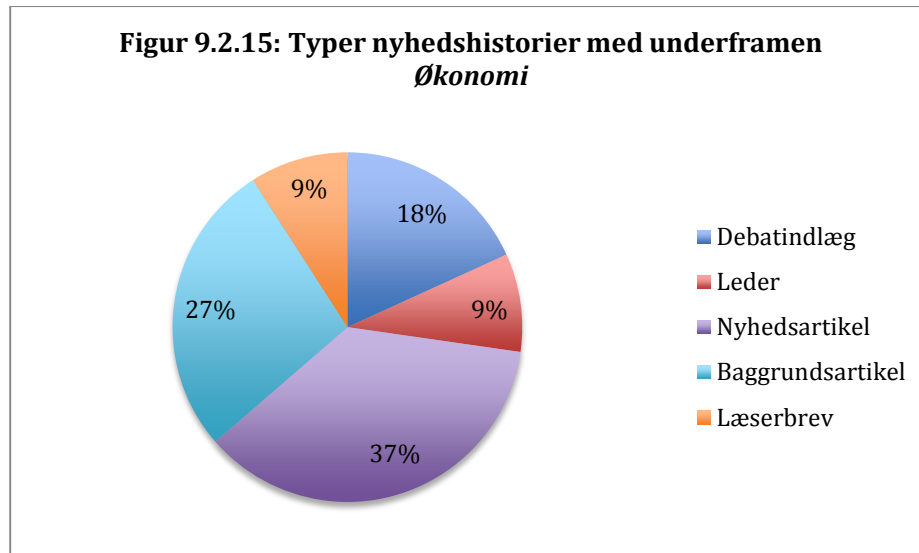
"Den salgsret, som Goldman Sachs har sikret sig som forsikring for sin investering i DONG Energy, er over en milliard kroner værd. Staten slipper reelt ikke af med særligt meget af risikoen ved at få nye investorer ind i DONG, vurderer forskere." (Bilag 5: B32)

Indgangsvinklen til denne baggrundsartikel lader således til at være faktuel i form af hjemmel fra forskere, men udtryk som *slipper* og *særligt meget* får artiklen til at fremstå ladet. På trods af dette er den dominerende frame *Økonomi*, da det overordnede fokus er derpå. Dette ses eksempelvis i følgende uddrag:

"Finansministeriet vil ikke afsløre værdien af den salgsret, som den amerikanske storbank Goldman Sachs og de nye DONG-investorer har sikret sig. Men nu viser beregninger fra en af landets førende forskere på området, at salgsoptionen er så meget som 1,74 milliarder kroner værd." (Bilag 5: B32)

Fokus ligger på de økonomiske detaljer, hvilket de 1,74 milliarder kroner vidner om. Desuden omtales salgsoptioner og beregninger, hvorfor det tolkes, at denne baggrundsartikel gør brug af underramen *Økonomi*.

Hypotese C er, at Berlingskes dækning er domineret af *Økonomi*, hvorfor denne frame nu vil blive splittet op på de forskellige typer af nyhedshistorier. Nedenfor ses det, at nyhedsartikler er den mest udbredte type af nyhedshistorier med rammen *Økonomi*:

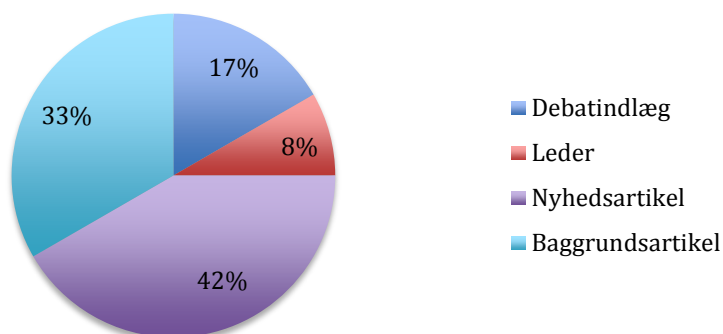

27 procent af nyhedshistorier, som er domineret af rammen *Økonomi*, er således af typen baggrundsartikel, hvilket er en smule højere end tilfældet for gennemsnittet af de resterende frames.

Kickstart af Berlingskes dækning

Partisplittelse, *Konkurrerende bydere* og *Ukendte købere* kommer først i spil i den fjerde uge af Berlingskes dækning af sagen, hvor antallet af nyhedshistorier samtidig stiger markant. De går således fra at være ikkeeksisterende i uge et, to og tre til at være dominerende i 43 procent af nyhedshistorierne i uge fire. Dette tyder på, at der kan være en sammenhæng mellem intensiteten af dækningen og de forskellige repræsenterede frames. Den største af disse nye underframes er *Partisplittelse* med en andel på 19 procent i uge fire og 27 procent i uge fem. En opsplitning af rammen *Partisplittelse* på de forskellige typer af nyhedshistorier viser en overvægt af nyhedsartikler og baggrundsartikler i forhold til Berlingskes samlede dækning:

Figur 9.2.16: Typer nyhedshistorier med underrammen *Partisplittelse*

Nyhedsartikler med rammen *Partisplittelse* tyder således på at spille en rolle i forbindelse med stigningen i antallet af nyhedshistorier fra uge et to og tre til uge fire og fem. Den første Berlingske-historie med *Partisplittelse* er *Intern kritik af Corydons DONG-salg* fra den 23. januar, som bliver startskuddet til Berlingskes dækning. Historien, som karakteriseres som en nyhedsartikel, fokuserer på utilfredshed i regeringspartierne SF og Socialdemokraternes bagland på grund af salget:

"Salget af dele af det danske energiselskab DONG Energy får nu utilfredsheden til at sprede sig i regeringens egne rækker hos både Socialdemokraterne og SF. Aftalen med den amerikanske investeringsbank Goldman Sachs får hård kritik med på vejen fra både borgmestre, tidligere ministre, medlemmer af folketingsgrupperne samt Europa-Parlamentet." (Bilag 2: B16)

Meget tyder altså på, at fremkomsten af den interne splid hos S og SF har været med til at kickstarte Berlingskes dækning af sagen, ligesom rammen *Partisplittelse* er stærkt repræsenteret i uge fire og fem. En opsplitning på dage viser desuden, at ovenstående artikel er den eneste bragte den 23. januar, men dagen efter bringer dagbladet fem, hvilket er det hidtil største antal nyhedshistorier på samme dag.

Utilfredshed med Goldman Sachs i debatindlæg og læserbreve

Den type nyhedshistorie der er mindst repræsenteret i Berlingske, er læserbreve, som står noteret for syv procent af den samlede dækning. Et af disse få læserbreve er nyhedshistorie nummer et, som er skrevet af Frank Aaen, finansordfører for Enhedslisten, Peter Hummelgaard, folketingskandidat for Socialdemokraterne, Kristian Weise,

direktør for CEVEA og Rene Nielsen, formand for METAL Hovedstaden. Framen i dette læserbrev er *Husholdninger*, og ligesom den lave repræsentation af læserbreve er denne frame den mindst repræsenterede med én procent. Dette læserbrev har underframen *Husholdninger* grundet det gennemgående fokus på, hvilke konsekvenser et eventuelt salg af DONG-aktier til Goldman Sachs vil have for den enkelte danskers pengepung. Allerede i manchetten er der tydelige tegn på, at underframen *Husholdninger* dominerer læserbrevet:

"Statens salg af DONG-aktier til Goldman Sachs kan komme til at koste skatteyderne dyrt og true adgangen til billig og stabil energi. Der er heldigvis en anden vej." (Bilag 2: B1)

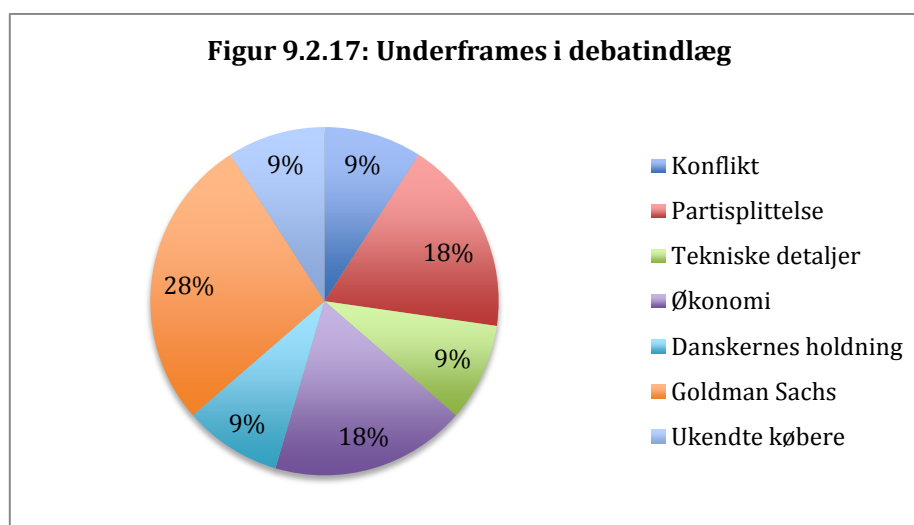
Der bliver i ovenstående citat frembragt en påstand om, at et salg til Goldman Sachs kan få indflydelse på energipriserne for de danske skatteydere. Længere nede i læserbrevet argumenteres der for, at regeringen skal se nærmere på nogle af de andre salgsmuligheder. Det foreslås således i stedet at undersøge muligheden for at sælge DONG-aktionerne til en række danske pensionskasser:

"Når der er grund til at overveje, at skatteyderne selv skal løbe en beskeden risiko for otte milliarder kr. i det pengetrængende, men i øvrigt velfungerende energiselskab (...) så er det fordi kapitalfonde og investeringsbanker som Goldman Sachs kan være et skræmmende bekendtskab for deres partnere og for de selskaber, de overtager." (Bilag 2: B1)

Ovenstående er et godt eksempel på, hvordan en enkelt nyhedshistorie kan have flere frames. Dette læserbrev har eksempelvis træk, som kunne minde om framen *Konkurrerende bydere*. Derfor er det, som beskrevet i speicalets metodekapitel, vigtigt at fokusere på historiens dominerende frame, som i dette tilfælde er *Husholdninger*. Et vigtigt argument for identifikationen af denne frame er, at argumentationen for at sælge aktierne til pensionskasserne bygger på, at det er danskerne selv, der ejer disse. Således argumenteres der for, at danskerne med en beskeden risiko selv kan investere i DONG og dermed få en for dem bedre løsning.

I modsætning til læserbreve er debatindlæg den tredje mest repræsenterede type af nyhedshistorie svarende til 17 procent. Blandt debatindlæggende er den store tilstedeværelse af framen *Goldman Sachs* bemærkelsesværdig, da den her er dominerende i 28 procent af historierne. De 28 procent skal sammenlignes med de 12 procent

af samtlige nyhedshistorier, hvor *Goldman Sachs* er den dominerende frame, hvilket gør repræsentationen af denne frame til over dobbelt så stor blandt debatindlæg:

Debatindlæggene er skrevet og indsendt af dagbladets læsere, hvilket tyder på en uligevægt mellem de historier, Berlingske finder interessante og de historier, befolkningen finder interessante. Fokus denne underframe ligger på investeringsbanken og dens verdensomspændende ry, hvilket indikerer utilfredshed blandt befolkningen. Når der dykkes ned i debatindlæggene med denne frame, bekræftes utilfredsheden: ”... *mens Goldman Sachs udelukkende skal tjene penge til sine aktionærer. Og bankens egne investeringer er det modsatte af grønne.*” (Bilag 2: B6). Den mulige utilfredshed blandt befolkningen tolkes desuden ud fra, at framen *Goldman Sachs* er dominerende i 37 procent af alle debatindlæg i Berlingske, hvilket gør den til den hyppigst forekommende underframe.

9.2.4 Delkonklusion

På baggrund af denne analyse af Berlingskes dækning sagen kan det først og fremmest konkluderes, at specialets hypotese C afkræftes, idet framen *Økonomi* ikke er dominerende. Analysen viser, at *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer* er de hyppigst forekommende frames med hver 18 procent efterfulgt af *Økonomi* og *Konflikt* med hver 17 procent af de samlede frames. Den dominerende hovedframe er med en andel på 39 procent af nyhedshistorierne *Handlen*, hvorefter *Politisk spil* kommer som næst mest dominerende med 35 procent.

Med hypotese C, som forholder sig specifikt til Berlingskes dækning, afkræftet blev specialets to almene hypoteser ligeledes testet på Berlingske. Hypotese A går på, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*, hvilket kunne afkræftes for Berlingskes vedkommende, da denne hovedramme kun er dominerende i 15 procent af nyhedshistorierne, hvor både *Politisk spil* og *Handlen* dominerer i over dobbelt så mange nyhedshistorier.

I forhold til hypotese B vurderes det, at *Politisk spil* bliver mere dominerende i Berlingskes dækning samtidig med, at dominansen fra *Handlen* falder. *Handlen* går således fra at dominere i halvdelen af nyhedsartiklerne til at dominere i en fjerdedel. Da specialets hypotese B er, at sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Politisk spil*, bekræftes den derfor i dette dagblad.

Et interessant fund i denne analyse er, hvordan Berlingskes dækning af sagen først tager fart efter den første historie med rammen *Partisplittelse* bliver bragt den 23. januar 2014. Dagen efter denne historie bringer Berlingske for første gang fem historier på én dag, og dette bliver startskuddet på to intensive uger. De to hyppigst forekommende frames i nyhedsartikler, *Konflikt* og *Partisplittelse*, udgør tilsammen hovedrammen *Politisk spil*. Denne hovedramme dominerer således i 48 procent af nyhedsartiklerne i Berlingske.

Mens nyhedsartikler er præget af *Politisk spil*, domineres analyserne af rammen *Tekniske detaljer*, som her står for hele 57 procent. Læserbreve og debatindlæg er begge typer af nyhedshistorier, som er skrevet af andre, end dagbladenes journalister, hvorfor disse blev fundet interessante at sammenligne. Her var der tegn på en mulig utilfredshed blandt befolkningen, idet 28 procent af debatindlæggene og 40 procent af læserbrevene i Berlingske brugte underrammen *Goldman Sachs*, som bekendt fokuserer på investeringsbankens ry.

9.3 Jyllands-Posten

I dette afsnit vil dagbladet Jyllands-Postens dækning af DONG-sagen blive analyseret på baggrund af specialets udledte issue-specific frames. Analysen indledes ligesom foregående analyse af Berlingske med gennemgang af nyhedshistorier og frames fordelt på uger samt en afsluttende krydsning af dominerende nyhedshistorier og frames med henblik på endeligt at be- eller afkræfte følgende hypotese:

Hypoteser

E. Jyllands-Posten dækning af sagen domineres af underrammen Goldman Sachs

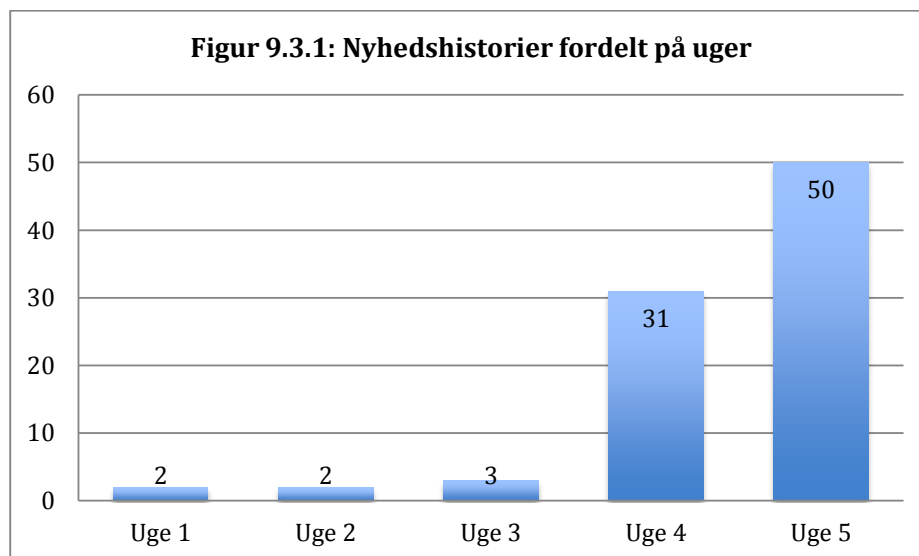
Udover ovenstående hypotese, som relaterer sig direkte til indeværende analyseafsnit af Jyllands-Postens dækning af DONG-sagen, skal afsnittet bidrage til undersøgelsen af følgende to hypoteser:

A. Dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen Trussel mod Danmark

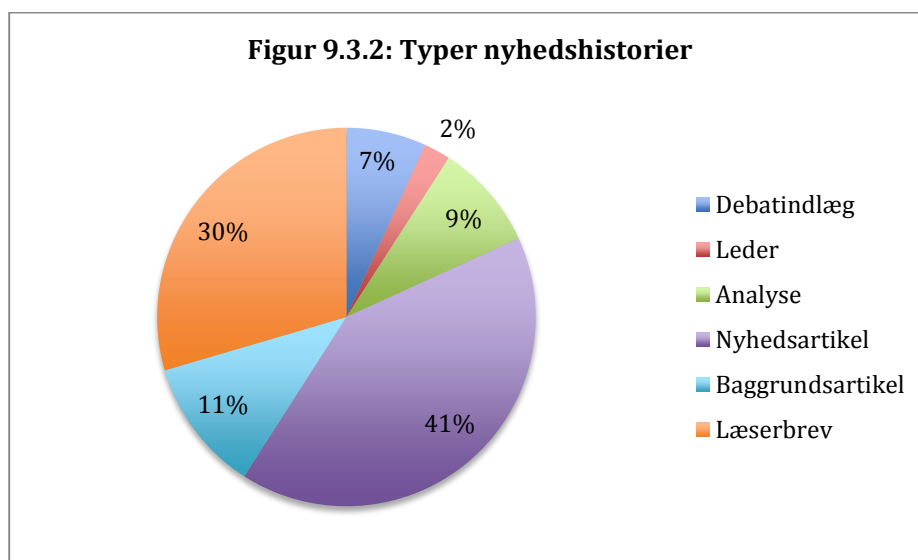
B. Dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen Handlen til en forholdsvis overvægt i hovedrammen Politisk spil

9.3.1 Nyhedshistorier

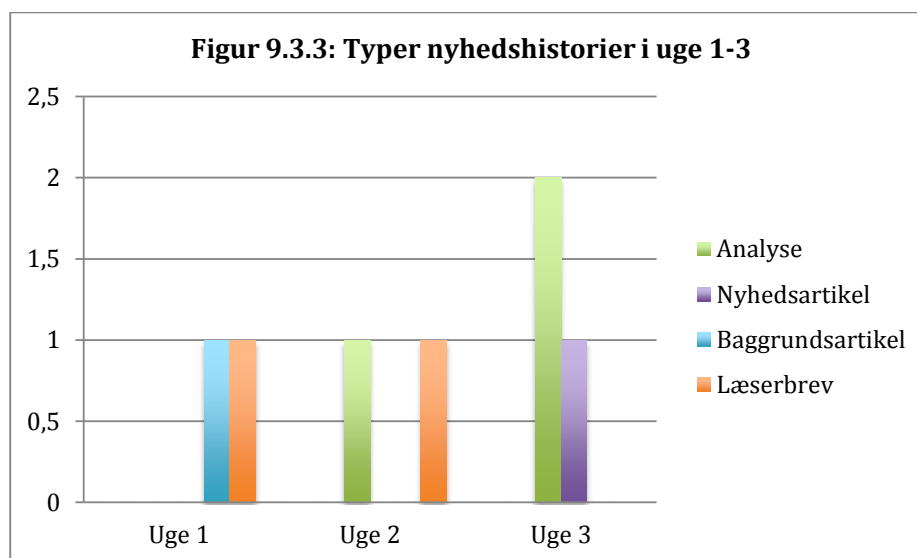
I perioden 1. januar til og med 31. januar har Jyllands-Posten bragt i alt 88 nyhedshistorier i avisen, som alle har haft sit primære fokus på sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Det bemærkes især, at der i de første tre uger blot har været syv nyhedshistorier om sagen i avisen. Helt frem til den 23. januar bringer Jyllands-Posten kun ni nyhedshistorier i alt. Til gengæld tager de til herfra med i alt 79 de sidste to uger. Her mindes der om, at uge fem kun tæller tre dage. Specielt den 24. og den 25. januar rydder sagen Jyllands-Postens avissider med henholdsvis fire og ti historier. Den komplette fordeling af nyhedshistorierne over uger er skitseret nedenfor:

Således tydeliggøres det, at Jyllands-Posten på trods af en afdæmpet dækning af sagen i de første tre uger viser stor interesse for sagen generelt med i alt 88 historier og især i de to sidste uger med 81 historier. Ved opdeling af nyhedshistorierne på de forskellige typer opnås som gennemgået i metoden et mere nuanceret kendskab til dagbladets dækning af sagen. Først bemærkes det, at der forekommer en forholdsvis stor overvægt af nyhedsartikler, som står noteret for 41 procent af de samlede nyhedshistorier. Næstefter følger læserbreve med knap en tredjedel af den samlede dækning. Disse to typer af nyhedshistorier står altså for langt størstedelen af Jyllands-Postens samlede dækning. I den sammenhæng noteres det, at der lader til at være en relativ lav andel af debatindlæg med syv og ledere med to:

Sammenlignes fordelingen af de forskellige typer nyhedshistorier med dækningens udvikling, ses det, at der i de første tre uger blot bringes én nyhedsartikel om sagen, som i højere grad omtales i læserbreve og analyser:

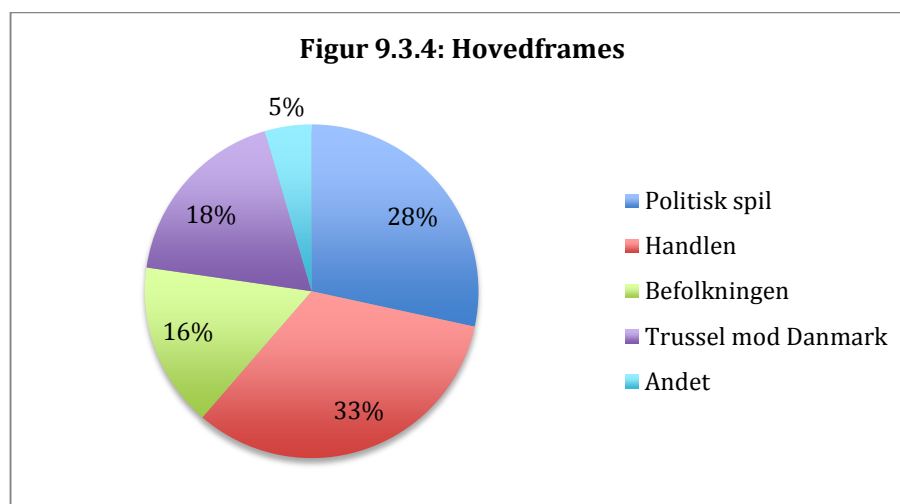

Da sagen for alvor bryder igennem i Jyllands-Posten den 24. januar med fire historier, er tre af disse nyhedsartikler. I alt bringes der fra den 24. januar til den 31. januar 35 nyhedsartikler i Jyllands-Posten.

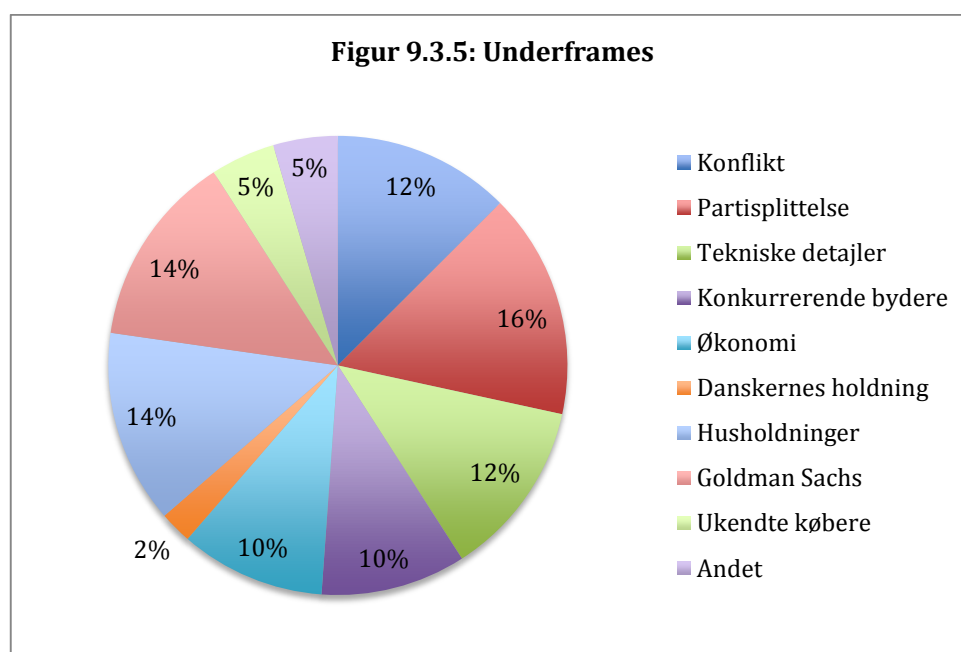
9.3.2 Frames

I dette afsnit analyseres hovedframes og underframes i Jyllands-Postens dækning af sagen med henblik på at be- eller afkræfte specialets førømtalte hypotese E. Afsnittet kan desuden bidrage til undersøgelsen af specialets hypotese A, som er, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedramen *Trussel mod Danmark* samt hypotese B, som er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedramen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedramen *Politisk spil*.

Den samlede fordeling af hovedframes i Jyllands-Posten viser, at *Handlen* er den dominerende frame med i alt 29 historier svarende til 33 procent, tæt forfulgt af *Politisk spil*, som står for 28 procent af den samlede andel af hovedframes. Ydermere bemærkes det, at der er en jævn fordeling af hovedframes i Jyllands-Postens dækning. I forhold til specialets hypotese A om, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedramen *Trussel mod Danmark*, noteres det, at dette ikke umiddelbart er tilfældet vurderet ud fra den overordnede fordeling af frames. En endelig be- eller afkræftelse af hypotesen følger dog først ved afsnittets afslutning. Den samlede fordeling er skitseret i nedenstående figur:

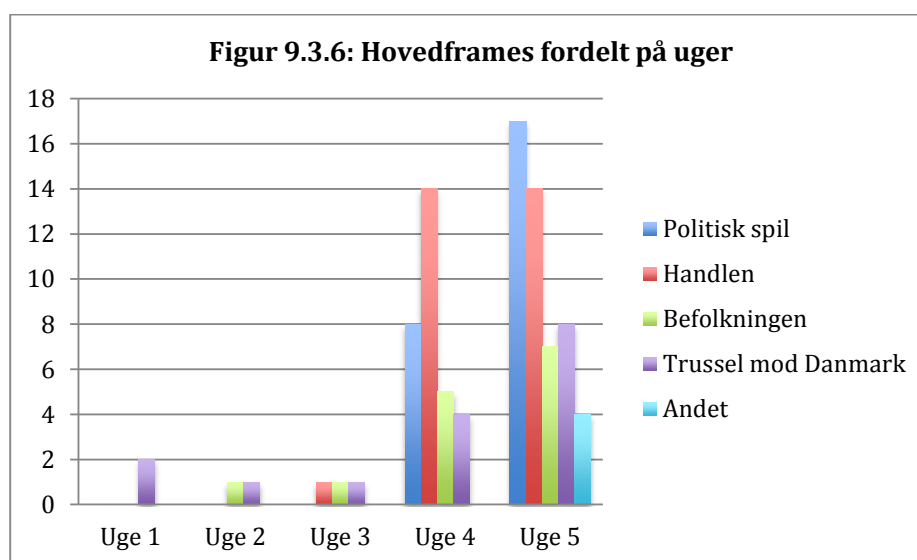
Fordelingen af underframes forekommer ligeledes jævn, hvor det reelt kun er *Ukendte købere* og *Danskernes holdning*, der er svagt repræsenteret med henholdsvis fire og to frames. Den dominerende underframe er med en snæver margin *Partisplittelse*, som er identificeret i 14 nyhedshistorier svarende til 16 procent af den samlede andel. Umiddelbart efter følger *Husholdninger* og *Goldman Sachs* med hver 14 procent og *Konflikt* og *Tekniske detaljer* med hver 12 procent:

Med tanke på de tidligere identificerede hovedframes, hvor det blev vist, at *Handlen* dominerer dækningen, forekommer det interessant, at der blandt de tre hyppigst brugte underframes i Jyllands-Posten ikke er en eneste, der hører til under hovedrammen

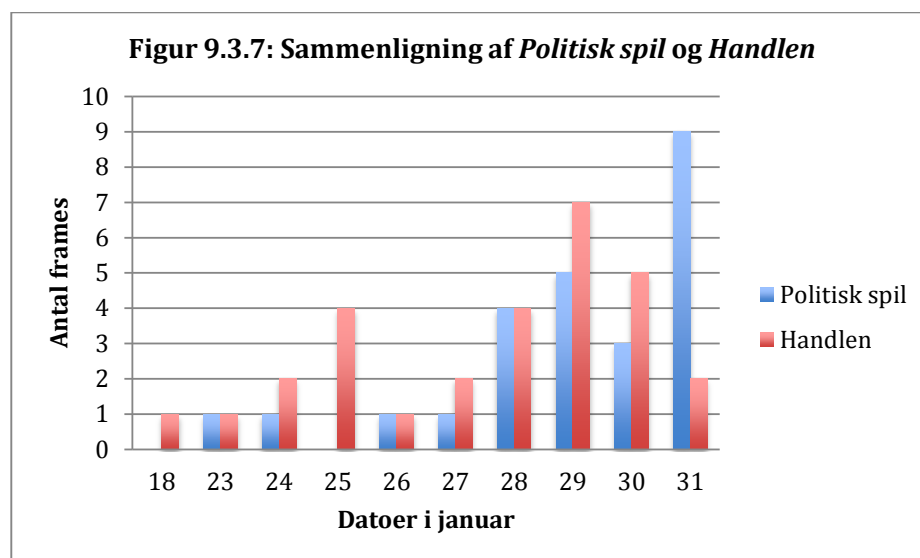
Handlen. Den største underframe under *Handlen* er *Tekniske detaljer*. De to øvrige frames herunder, *Konkurrerende bydere* og *Økonomi*, fylder dog også en betydelig del af den samlede dækning med hver især ti procent. På baggrund af ovenstående udledninger ser det ud til, at hypotesen, der relaterer sig direkte til Jyllands-Posten om, at dækningen af sagen domineres af underramen *Goldman Sachs*, kan afkræftes. En endelig be- eller afkræftelse af hypotesen foretages sidst i den samlede analyse af Jyllands-Posten.

Med den overordnede fordeling af hoved- og underframes på plads brydes fordelingen nu op i de fem uger for at tegne et billede af udviklingen af frames. Denne udvikling er skitseret i nedenstående figur:

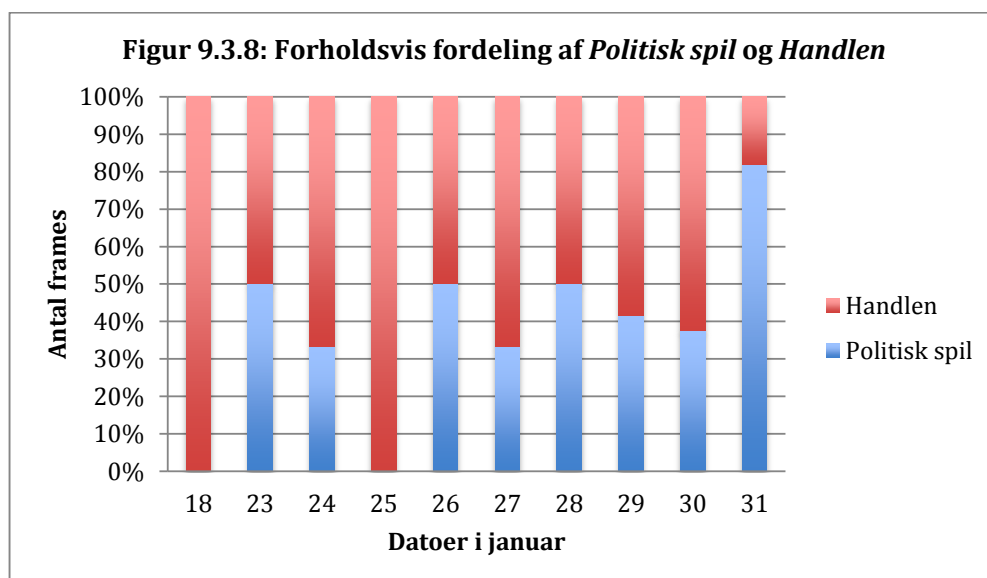

Her er det iøjnefaldende, at rammen *Trussel mod Danmark* er den eneste stabile frame, som er repræsenteret i samtlige uger. Således dominerer rammen de første tre uger, hvor sagen endnu nød begrænset bevågenhed, med fire historier af i alt syv i perioden. Som skrevet har rammen en stabil forekomst over hele perioden, men i forhold til de øvrige frames mindskes dens andel mod slutningen af perioden. Det kan skyldes, at rammen fokuserer på en statisk del af sagen i form af *Goldman Sachs*, som på intet tidspunkt blander sig aktivt i sagen og derfor ikke bidrager til nye perspektiver inden for rammen.

Specialets hypotese B er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Politisk spil*. Forekomsten af de to frames over hele perioden er skitseret i nedenstående figur:

Her ses det, at *Handlen* bruges hyppigst fra den 18. januar til og med den 30. januar, men på den sidste dag i den undersøgte periode, den 31. januar, bringer Jyllands-Posten ni nyhedshistorier, som domineres af *Politisk spil*, mens avisen kun bringer to, der domineres af *Handlen*. Nedenfor skitseres den forholdsvise fordeling af de to frames, som giver et tydeligere billede af, hvordan *Politisk spil* fra den 18. januar til og med den 31. januar gradvist optræder oftere end *Handlen* med kulmination og endeligt skifte i dominans ved sagens afslutning den 31. januar:

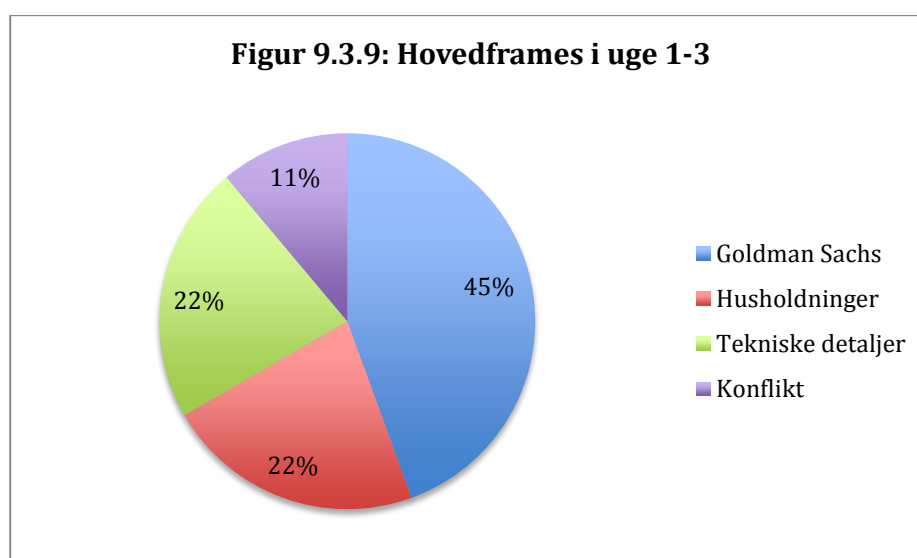
Det faktum, at *Handlen* går fra stort set ikke at have været observeret i de første tre uger til fuldstændigt at dominere dækningen i de sidste to er i øvrigt interessant i for-

hold til undersøgelsen af hypotese A, som er, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*. Tidligere blev det vist, at *Handlen* dominerer den samlede dækning, men det skyldes altså primært de to sidste uger, hvorimod det i de tre første uger er *Trussel mod Danmark*, der dominerer Jyllands-Postens dækning. Hypotesen vil som tidligere nævnt blive endelig be- eller afkræftet afslutningsvist i afsnittet.

9.3.3 Krydsning af nyhedshistorier og frames

I følgende afsnit foretages en krydsning af de mest interessante udledninger i de to ovenstående afsnit om nyhedshistorier og frames i Jyllands-Postens dækning af DONG-sagen. Dette er med henblik på at opnå et mere nuanceret billede af dagbladets dækning samt en dybere forståelse af dækningens reelle indhold. Derfor vil der modsat de to foregående afsnit blive inddraget eksempler fra nyhedshistorierne.

Indledningsvist bemærkes det, at Jyllands-Postens dækning af sagen i de første tre uger primært består af analyser og læserbreve, mens der kun udgives én nyhedsartikel. Generelt fylder sagen ikke meget i Jyllands-Posten i de første tre uger af januar, men der bringes ni historier, som det findes interessant at undersøge med henblik på at belyse, hvilke frames der indledningsvist dominerer sagens dækning. Nedenstående figur viser, at der er en klar overvægt i underrammen *Goldman Sachs*, som noteres for knap halvdelen af historierne i de første tre uger. Faktisk domineres de tre første historier i Jyllands-Posten overhovedet af *Goldman Sachs*:

Dykket der ned i de indledende historier om Goldman Sachs ses det, at der i store træk fokuseres på den symbolik, politisk kommentator Peter Goll lægger vægt på i interviewet om mediernes behandling af denne sag (Bilag 8). I disse historier tager den symbolske fortælling enten udgangspunkt i Goldman Sachs eller Danmark. I følgende citat fra *Vort gamle Danmark skal bestå* tages der for eksempel udgangspunkt i Danmark:

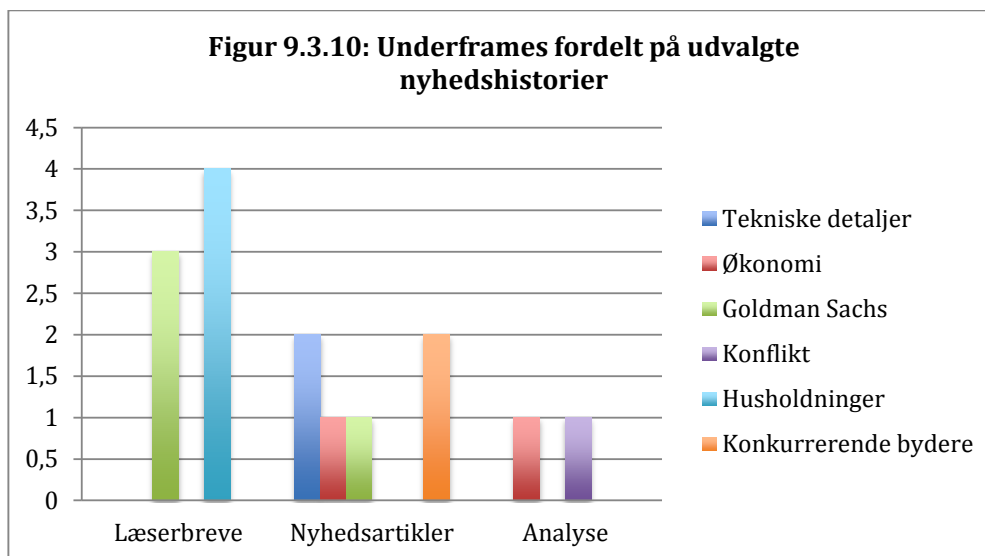
"Mens den danske regering ikke har kvababelser med at lukke storkapitalen i skikkelse af Goldman Sachs ind i ejerkredsen omkring Dong, spiller det nationale en anderledes stor rolle hos A. P. Møller -Mærsk." (Bilag 3: JP3)

Som det ses, er både Goldman Sachs og Danmark en del af den symbolske fortælling, om end fokus kan skifte fra den ene til den anden. Det ses for eksempel i Jyllands-Posten første historie, *Kongen af Wall Street*:

"Investeringsbanken Goldman Sachs er om nogen blevet symbolet på den grådighed, der var ved at bringe Wall Street i knæ. Med købet af en stor andel af Dong, skal Danmark lære at leve med den (...) Om nogen er banken de sidste år blevet et symbol på den grådighed, der drev de finansielle markeder i sænk i 2008, og som var lige ved at rive tæppet væk under hele den vestlige kapitalisme. Listen af historier om, hvordan banken før og under krisen hyttede sit eget skind på bekostning af sine kunder, vokser og vokser." (Bilag 3: JP1)

Danskernes frygt for Goldman Sachs fylder spalterne

Den beskedne interesse for aktiesalget i de første tre uger får sin ende den 24. og den 25. januar, hvor sagen for alvor tager fart i Jyllands-Postens spalter med i alt 15 historier om sagen. Heraf er seks nyhedshistorier, syv er læserbreve og to er analyse. Men hvilke frames dominerer disse nyhedshistorier, der tilsyneladende er med til at kickstarte sagen i avisen?

I ovenstående figur er fordelingen af frames i de udvalgte nyhedshistorier skitseret. Her forekommer det specielt interessant, at læserbrevene domineres af enten *Husholdninger* eller *Goldman Sachs*. I historierne med framen *Goldman Sachs* gives der generelt udtryk for en stor frygt for Goldman Sachs, som det for eksempel formuleres i *Større magt end Obama*:

"Man må nok sige, at direktion og bestyrelse i Dong er modige, når de lukker Goldman Sachs ind i bestyrelseslokalet. Dette gigantiske finansimperium - hvor solen aldrig går ned - har en magt, som er større end Barack Obamas." (Bilag 3: JP20)

Flere steder bliver frygten til frustration, som for eksempel i *Er Dong-salgets optioner udtryk for korruption?*, hvor der spekuleres i korruption i forbindelse med aftalen mellem den danske regering og Goldman Sachs:

"I forbindelse med Dong-salget til Goldman Sachs er der aftalt aktieoptioner til 250 ledende medarbejdere noget, som nogle økonomer vurderer, kan give 1,5 mia. kr. i gevinst. Er en sådan ordning ikke bare et pænt ord for korruption?" (Bilag 3: JP24)

I den anden del af læserbrevene, der domineres af *Husholdninger*, fokuseres der på de konsekvenser, det kan medføre for danskernes hverdag og husholdning, at Goldman Sachs køber sig ind i DONG. Her kan der altså findes indikationer på, hvad den føromtalte frygt for Goldman Sachs bunder i. Prisudviklingen på varme og el fokuseres der på over en bred kam, som for eksempel i *Goldman Sachs snyder de mindre kloge*:

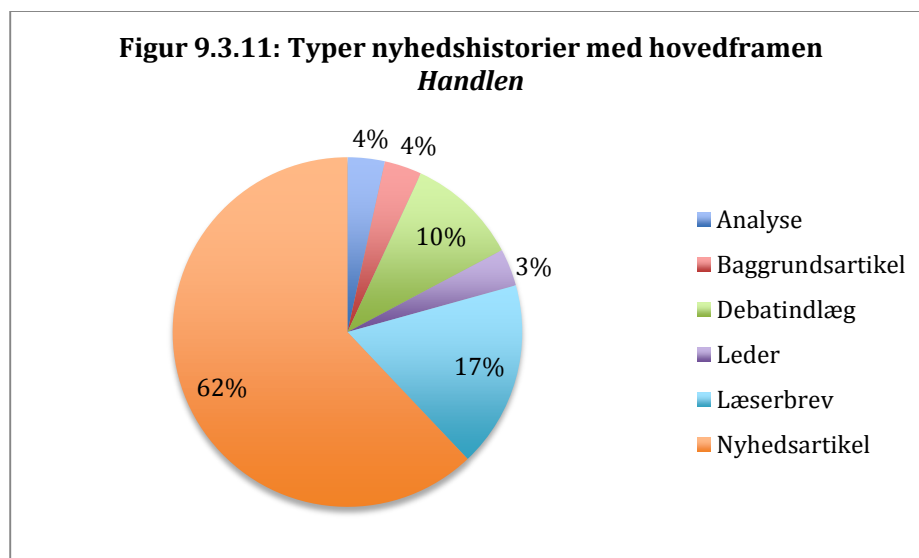
"Corydons plan er helt forrykt, ganske uhørt og bør stemmes ned. De absurde vilkår til Goldman Sachs kan risikere at blive et katastrofalt dyrt bekendtskab for danske skatteydere/elforbrugere." (Bilag 3: JP21)

Andre historier beskriver de frygtede konsekvenser mere kuriøst, men fokus er stadig på, at finansminister Bjarne Corydons (S) handlinger får konsekvenser for de danske skatteydere og varme- og elforbrugere. Her eksemplificeret i *Hasard med vores penge*:

"Ved indgangen til spillehallen "Goldman Sachs & Dong Energy" står poker- og hasardspilleren Bjarne Corydon klar med indsatsen i sine bugnende lommer. Men de kolde kontanter er ikke hans, og øretæven ud i fremtiden rammer heller ikke ham, men skatteyderne." (Bilag 3: JP22)

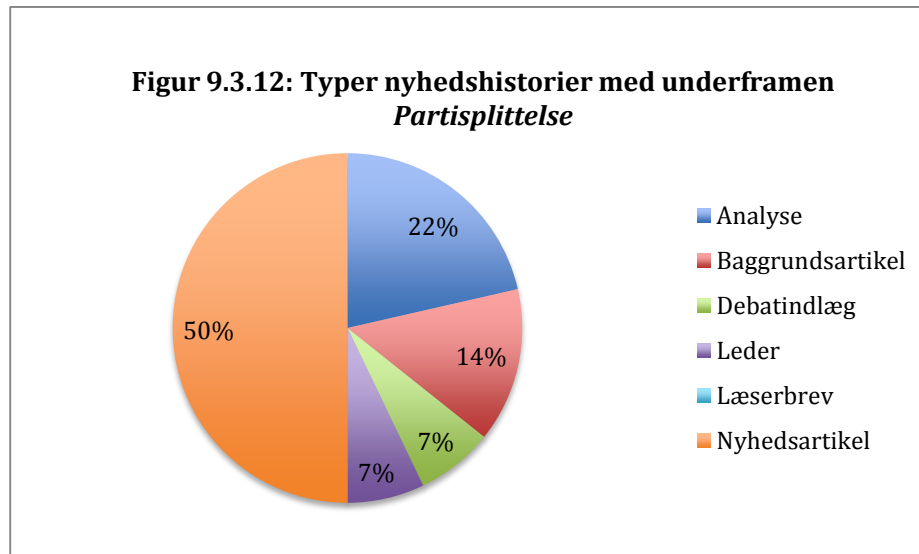
Dominerende frames i forskellige nyhedshistorier

Den dominerende hovedframe i Jyllands-Postens historier er, som tidligere vist, *Handlen*, men i hvilke typer nyhedshistorier optræder denne frame oftest? I alt er der identificeret 29 nyhedshistorier i Jyllands-Posten med hovedramen *Handlen*, og fordelingen af typer nyhedshistorier ser således ud:

Som det i afsnittet om nyhedshistorier blev vist, domineres Jyllands-Postens dækning af nyhedsartikler, og derfor er det ikke overraskende den type nyhedshistorie, der oftest fokuserer på hovedramen *Handlen*. Denne overvægt er dog markant større end den generelle overvægt. Sammenlignet med den dominerende underframe, *Partisplit-*

telse, ser overvægten af *Handlen* i nyhedsartikler også relativ stor ud, da nyhedsartikler kan udgøre en andel på 50 procent af *Partisplittelse*:

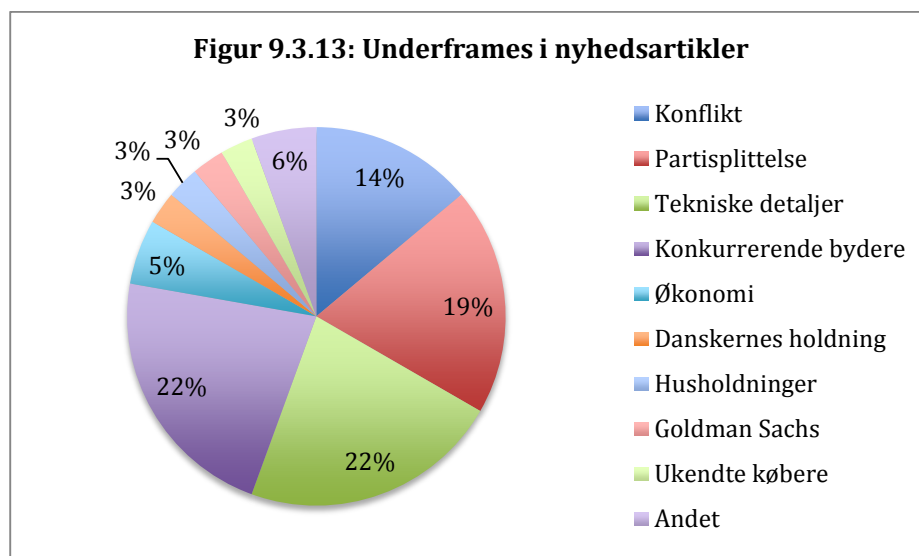

Yderligere bemærkes det, at der forekommer en stor del analyser med underrammen *Partisplittelse*, specielt sammenlignet med antallet for den dominerende hovedframe *Handlen*. Her noteres det også, at læserbreve ofte domineres af *Handlen*, mens der ikke er et eneste læserbrev, der domineres af *Partisplittelse*. Der er altså en betydelig forskel på, hvilke typer nyhedshistorier henholdsvis den dominerende hovedframe og den dominerende underframe optræder i.

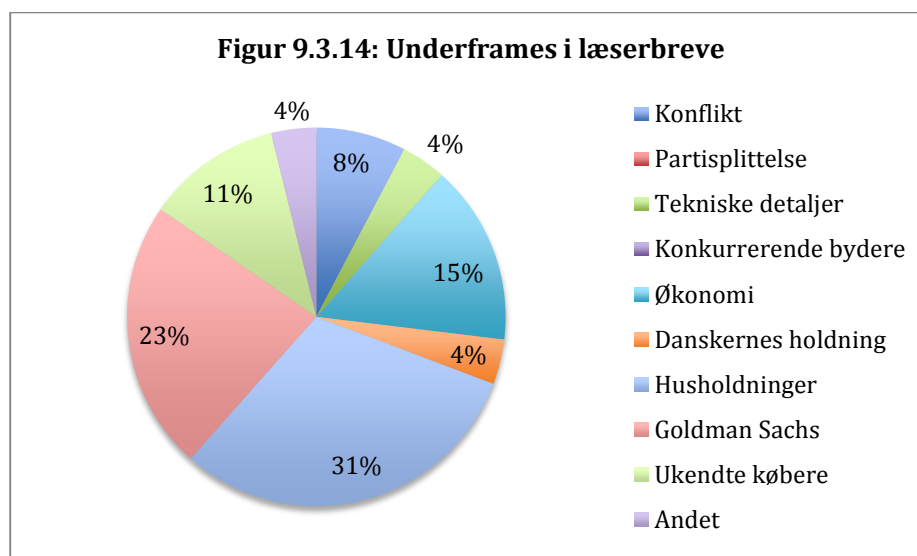
De diametrale modsætninger

I afsnittet om typer nyhedshistorier vises det, at nyhedsartikler og læserbreve fylder mest i Jyllands-Postens dækning af sagen, hvorfor det vurderes interessant at analysere de dominerende frames i samtlige af Jyllands-Postens nyhedsartikler og læserbreve.

I alt bringer Jyllands-Posten 36 nyhedsartikler, hvoraf knap halvdelen domineres af hovedrammen *Handlen*. Opbrudt på underframes fremstår det, at *Tekniske detaljer* og *Konkurrerende bydere* dominerer nyhedsartiklerne, hvilket forekommer interessant, da disse to underframes er henholdsvis den fjerde og femte mest brugte frame samlet. Derudover er det iøjnefaldende, at *Goldman Sachs* er observeret i én nyhedsartikel svarende til tre procent, da *Handlen* i den samlede dækning udgør 14 procent og dermed er den næststørste underframe. Den fulde fordeling af frames i Jyllands-Postens nyhedsartikler er skitseret i nedenstående figur:

Med fordelingen af frames i Jyllands-Postens nyhedsartikler in mente forekommer det interessant, at de to dominerende frames i avisens læserbreve er *Husholdninger* og *Goldman Sachs* med en andel på henholdsvis 33 og 23 procent. Som skrevet ovenfor udgør *Goldman Sachs* tre procent af nyhedsartiklerne, og det samme gælder for *Husholdninger*. Faktisk fremstår det som om, at nyhedsartikler og læserbreve er diametrale modsætninger, da de to dominerende frames i nyhedsartiklerne, *Tekniske detaljer* og *Konkurrerende bydere*, er de mindst fremtonende i læserbrevene. *Tekniske detaljer* udgør fire procent og *Konkurrerende bydere* er slet ikke observeret i Jyllands-Postens læserbreve, hvilket i øvrigt også er tilfældet for *Partisplittelse*, som ellers fylder 19 procent af nyhedsartiklerne. Den samlede fordeling af underframes i læserbreve er skitseret i nedenstående figur:

9.3.4 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående analyse af nyhedshistorier og frames i Jyllands-Postens dækning af DONG-sagen kan det hermed konkluderes, at dagbladets i alt 88 nyhedshistorier om sagen domineres af hovedrammen *Handlen*, som fokuserer på *Økonomi*, *Tekniske detaljer* eller *Andre bydere* end Goldman Sachs i forbindelse med salget af aktieandelen, og underrammen *Partisplittelse*, som fokuserer på de interne stridigheder, der er afledt af handlen. Her er der specielt fokus på SF. Specialets hypotese E er som følger: *Jyllands-Postens dækning af sagen domineres af underrammen Goldman Sachs*. På trods af at være den næststørste underframe, som den eneste med en stabil forekomst over hele perioden, overskygges den af *Partisplittelse* i det samlede billede, hvorfor hypotesen kan afkræftes.

I forhold til de to øvrige hypoteser, som blev præsenteret i afsnittets indledning, har ovenstående analyse bidraget til en del af undersøgelsen af disse. Den første hypotese er, at hovedrammen *Trussel mod Danmark* dominerer dagbladenes samlede dækning af sagen. Dette er ikke tilfældet i Jyllands-Posten, hvor rammen udgør 18 procent. Til gengæld bemærkes det, at underrammen *Goldman Sachs*, som er en del af hovedrammen *Trussel mod Danmark*, er den næststørste underframe i Jyllands-Posten. Den sidste hypotese, der relaterer sig til dette analyseafsnit er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt af hovedrammen *Handlen* til en overvægt af hovedrammen *Politisk spil*, hvilket ovenstående analyse har bidraget til at undersøge. Herfra udeledes det, at *Handlen* nyder forholdsvis overvægt helt frem til den 31. januar, hvor der udgives ni historier med rammen *Politisk spil* og kun to med *Handlen*. En for-

holdsvis fordeling af de to frames viser ligeledes, at *Politisk spil* gradvist bliver mere dominerende i forhold til *Handlen* med endelig kulmination den 31. januar.

Ydermere kan det konkluderes, at Jyllands-Postens dækning af sagen først for alvor tager til den 24. og 25. januar, hvor der i alt bringes 14 nyhedshistorier om sagen. Af de 14 historier udgør syv læserbreve, som enten domineres af framen *Husholdninger* eller *Goldman Sachs*. I læserbrevene med framen *Goldman Sachs* gives der generelt udtryk for en stor frygt for Goldman Sachs, mens læserbrevene, der domineres af *Husholdninger*, fokuserer på de konsekvenser, det kan medføre for danskernes hverdag og husholdning, hvis Goldman Sachs køber aktieandelen i DONG.

9.4 Politiken

I dette afsnit vil dagbladet Politikens dækning af DONG-sagen blive analyseret på baggrund af specialets udledte issue-specific frames. Analysen opbygges efter samme princip som de to foregående afsnit om Berlingske og Jyllands-Posten. Således indledes analysen af en gennemgang af nyhedshistorier og frames, hvorefter disse udledninger krydses. Dette er med henblik på endelig at be- eller afkræfte følgende hypotese:

Hypoteser

D. Politikens dækning af sagen domineres af underframen Partisplittelse

Udover ovenstående hypotese, som relaterer sig direkte til indeværende analyseafsnit af Politikens dækning af DONG-sagen, skal afsnittet bidrage til undersøgelsen af følgende to hypoteser:

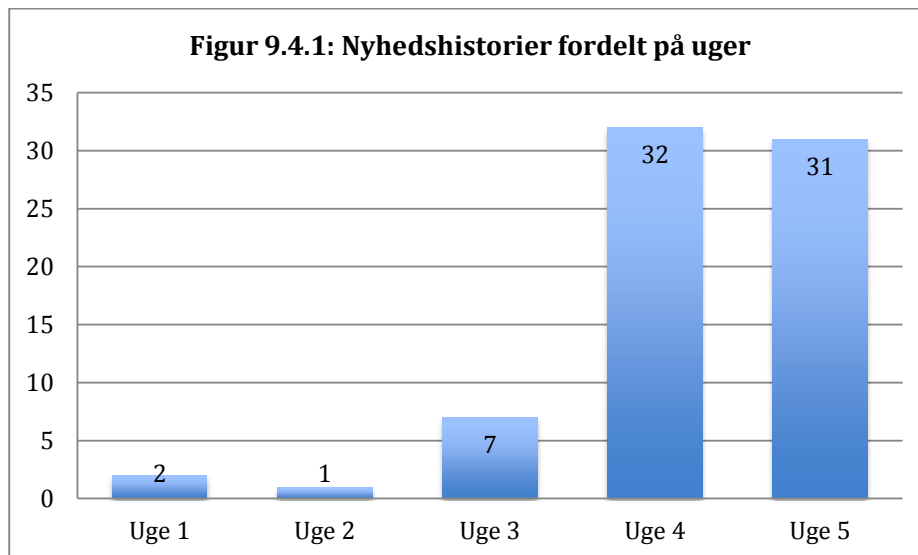
A. Dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedframen Trussel mod Danmark

B. Dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedframen Handlen til en forholdsvis overvægt i hovedframen Politisk spil

9.4.1 Nyhedshistorier

I perioden 1. januar til og med 31. januar har Politiken bragt i alt 73 nyhedshistorier i avisen, som alle har haft sit primære fokus på sagen om salget af DONG-aktier til Goldman Sachs. Det bemærkes især, at sagen først for alvor fanger Politikens interesse i de to sidste uger. I de første tre uger bringer Politiken i alt tre artikler om sagen. Den første udkommer den 11. januar, mens der i den tredje uge udkommer syv. Tors-

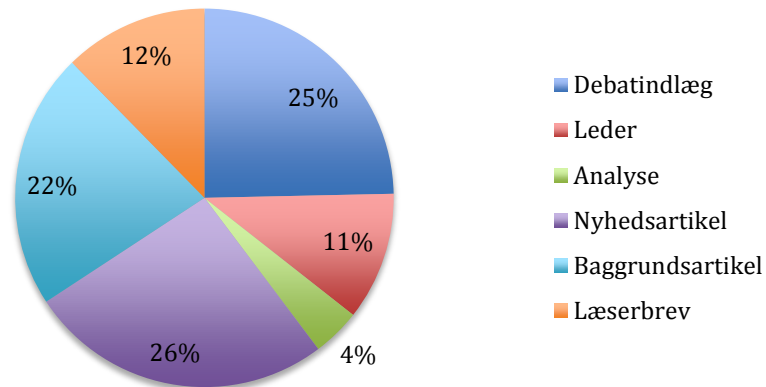
dag den 23. januar i starten af uge fire ligner et vendepunkt for Politikens dækning, da der i alt udgives seks nyhedshistorier om sagen. Den komplette fordeling af nyhedshistorierne over uger er skitseret nedenfor:

Der mindes her om, at uge fem blot tæller tre dage, hvilket bidrager til indtrykket af, at antallet af nyhedshistorier ligger relativt højt. Det vidner om, at sagen har udviklet sig proportionelt med klimaks dagen efter Folketingets endelige vedtagelse af aktiesalget.

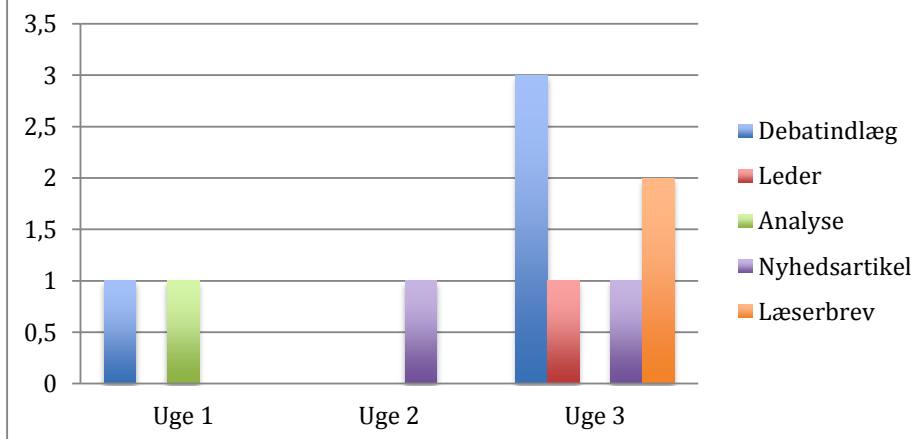
Forskelligheden af nyhedshistoriernes karakter kan, som tidligere beskrevet, påvirke, hvordan budskabet opfattes hos læseren. Derfor er det interessant at undersøge fordelingen af de forskellige typer historier. Politikens dækning domineres af nyhedsartikler og debatindlæg, som der bringes henholdsvis 19 og 18 af. Tæt forfulgt af de to dominerende nyhedstyper kommer baggrundsartikler med i alt 16, mens der bringes betydelig færre læserbreve, ledere og analyser om sagen. Specielt analyser er bemærkelsesværdigt fraværende med i alt tre historier over hele perioden. Den samlede fordeling af nyhedshistorier er skitseret i nedenstående figur:

Figur 9.4.2: Typer nyhedshistorier

Den førnævnte skitsering af fordelingen af nyhedshistorier over ugerne viser, at Politikens interesse for sagen først for alvor blusser op i de to sidste uger. Brydes fordelingen af de forskellige typer nyhedshistorier op på uger, forstærkes dette indtryk af Politikens indledende interesse. I de første tre uger af den undersøgte periode bringer Politiken i alt ti nyhedshistorier, hvoraf fire er debatindlæg og to er læserbreve – altså historier, som ikke er produceret på mediets egen redaktion men af læsere. I den forbindelse har Politikens journalister således ageret mere gatekeepere end producenter:

Figur 9.4.3: Typer nyhedshistorier i uge 1-3

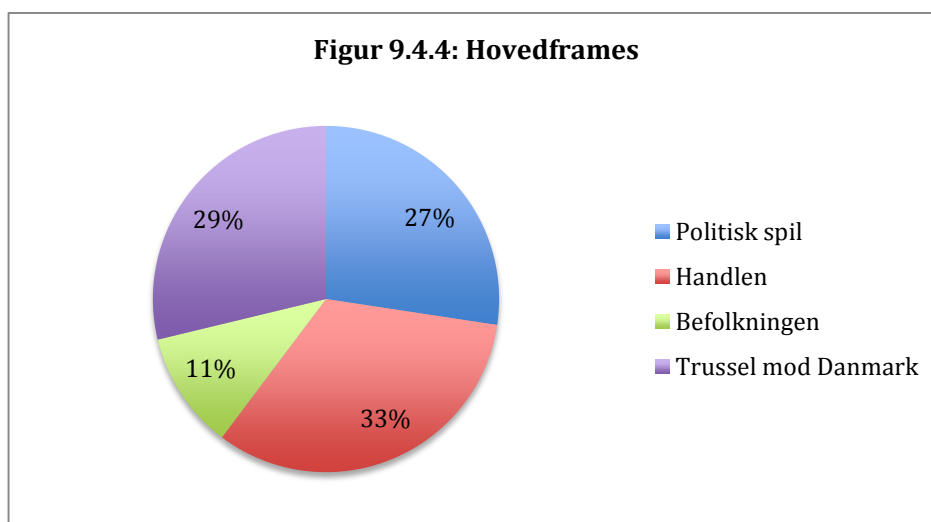
Det er først fra uge fire, at Politiken udgiver baggrundsartikler, som behandler emnet i dybden og i et større perspektiv end de mere skarpt fokuserede nyhedsartikler. Fra ikke at have bragt en eneste baggrundsartikel i de tre første uger, bringer Politiken i de to sidste uger i alt 16 baggrundsartikler. Også dagbladets leder lader sagen ligge i de

første tre uger, hvor emnet blot behandles én gang. Men i uge fire og fem sker der noget i lederspalterne, hvor sagen i alt omtales i syv historier.

9.4.2 Frames

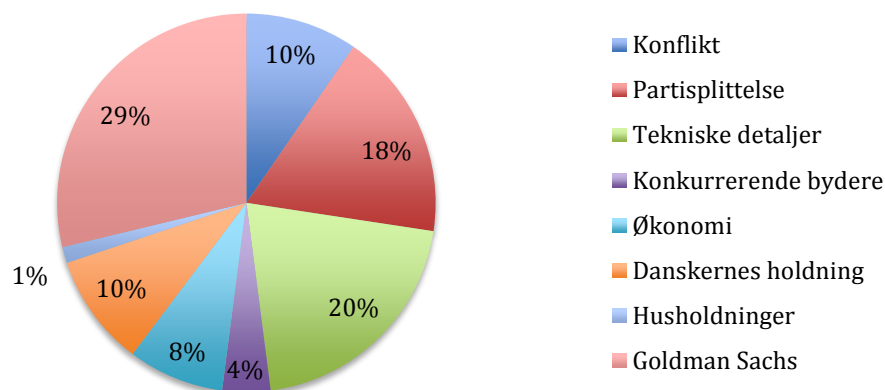
Brydes Politikens nyhedsdækning af sagen ned i hovedframes og underframes opnås et overordnet billede af, hvordan avisens dækning af sagen har været framet, hvorfra det bliver muligt at be- eller afkræfte specialets førømtalte hypotese D. Afsnittet kan desuden bidrage til undersøgelsen af specialets hypotese A, som er, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedramen *Trussel mod Danmark* samt hypotese B, som er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedramen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedramen *Politisk spil*.

Den samlede fordeling af hovedframes viser, at *Handlen* er den dominerende frame i Politikens dækning af sagen med i alt 24 historier svarende til 33 procent. *Trussel mod Danmark* og *Politisk spil* optræder også hyppigt med henholdsvis 29 og 27 procent af den samlede andel. Således fylder rammen *Befolkningen* umiddelbart ikke meget i nyhedsdækningen med otte historier svarende til en andel på 11 procent, mens det bemærkes, at ingen nyhedshistorier i Politiken henvises til kategorien *Andet*:

Et niveau dybere i analysen af Politikens nyhedsdækning findes de udledte underframes, som er fordelt i nedenstående figur:

Figur 9.4.5: Underframes

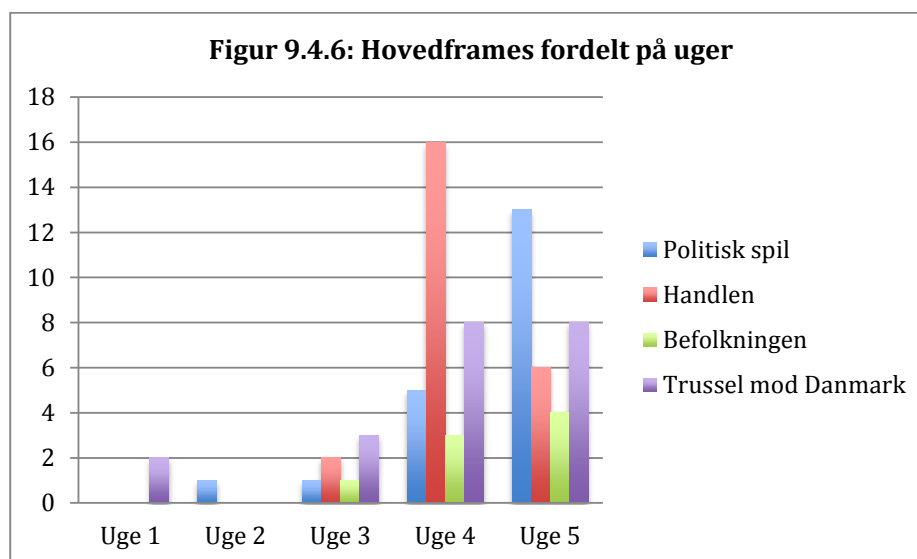
Indledningsvis bemærkes det, at underramen *Ukendte købere* ikke er repræsenteret i Politikens dækning, hvilket ikke er registreret i den udførte test af de udledte frames. Ifølge Cappella & Jamiesons fire kriterier for frames blev det tidligere i afsnittet om udledning og verificering af frames argumenteret for, at *Ukendte købere* opfylder samtlige kriterier og derfor har sin berettigelse i analysen af mediedækningen af sagen. Det ændrer dog ikke på, at dette scenarie anses som en svaghed ved Cappella & Jamiesons teori, som altså ikke tager højde for, at der i en framinganalyse af flere forskellige medier ikke nødvendigvis vil være overlap af frames på tværs af alle medier og alle frames. Som nævnt i metodeafsnittet er alle frames med undtagelse af *Andet* identificeret i samplen, hvorfor *Ukendte købere* er opstået. *Ukendte købere* er i samplen fundet i Berlingske som den eneste avis, og da metoden ikke gennemgår frames for alle dagblade, kan dette betragtes som en svaghed ved Cappella & Jamiesons teori.

Med ovenstående iagttagelse in mente forekommer det ekstra bemærkelsesværdigt, at hovedramen *Trussel mod Danmark* er den næstmest brugte frame i Politikens samlede dækning, hvilket i sagens natur betyder, at den anden underframe, som udgør hovedramen *Trussel mod Danmark*, *Goldman Sachs*, har en klar dominans blandt de ni underframes. 21 nyhedshistorier svarende til knap en tredjedel af de samlede underframes har fået tildelt ramen *Goldman Sachs*, mens *Tekniske detaljer* og *Partisplittelse* står noteret for henholdsvis 15 og 13 omtaler.

Som vist ovenfor dominerer hovedramen *Handlen* i Politikens dækning af sagen, hvilket i høj grad skyldes dagbladets store fokus på underramen *Tekniske detaljer*, som dominerer i flere end dobbelt så mange nyhedshistorier, som de to øvrige underframes, der hører ind under *Handlen*. Foruden *Husholdninger*, som dominerer én ny-

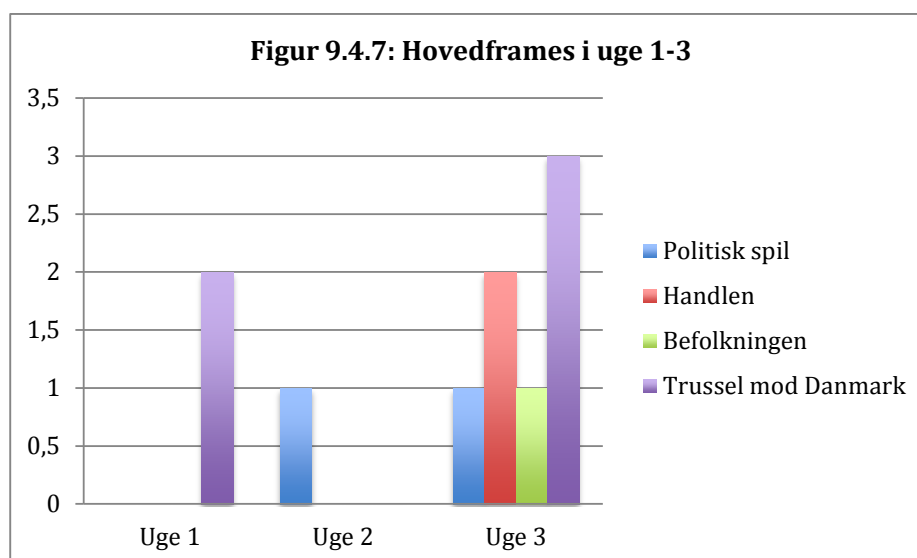
hedshistorie, og *Ukendte købere*, som tidligere nævnt ikke optræder i Politikens dækning, er *Konkurrerende bydere* (3) og *Økonomi* (6) de underframes, der forekommer færrest gange.

Specialets hypotese, der relaterer sig til Politiken, bunder i en forforståelse af, at dagbladets redaktionelle profil bærer præg af et generelt fokus på politik, som kunne tænkes at stige i forbindelse med denne sag, hvor det politiske rampelys er kastet på venstrefløjen. Hovedrammen *Politisk spil* har da også en betydelig andel i den samlede dækning, hvilket især bør tilskrives underrammen *Partisplittelse*, som optræder lige i underkanten af dobbelt så mange gange som *Konflikt*. Vurderet på baggrund af ovenstående fordeling af underframes afkræftes specialets hypotese D om, at Politikens dækning af sagens domineres af underrammen *Partisplittelse*. Senere i kapitlet vil hypotesen endeligt blive be- eller afkræftet på baggrund af den samlede analyse af Politikens dækning af sagen. Brudt op i uger tegner der sig ligeledes en forholdsvis skæv fordeling af frames, som skiftevis dominerer i forskellige uger:

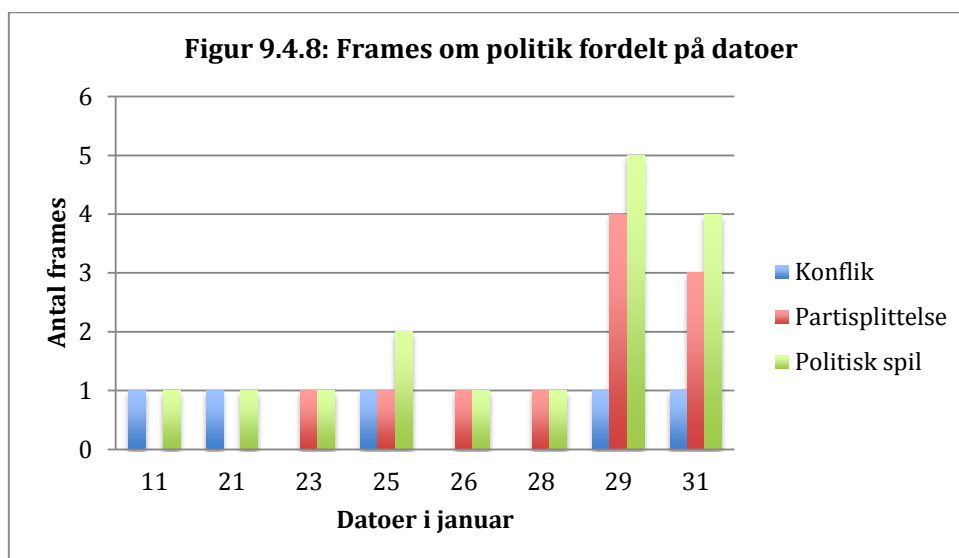

I de første tre uger dominerer *Trussel mod Danmark* over en bred kam, mens *Handlen* har en markant overvægt i uge fire med dobbelt så mange forekomster som de tre øvrige frames – især underrammen *Tekniske detaljer* skiller sig ud med i alt ti forekomster tæt forfulgt af *Goldman Sachs*, som hører under hovedrammen *Trussel mod Danmark*, med otte. Uge fire er i øvrigt den første uge, hvor alle fire hovedframes har været i spil. I uge fem skifter vægtningen fra *Handlen* til *Politisk spil*, der optræder som dominerende frame i 13 nyhedshistorier, mens *Handlen* falder til at optræde i seks nyhedshi-

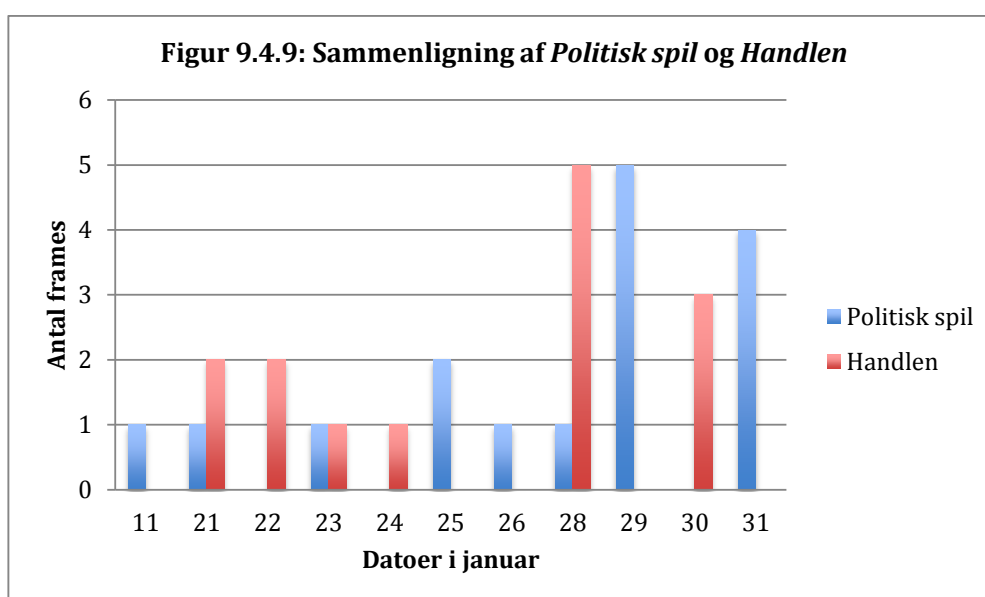
historier. Således skubbes *Handlen* i baggrunden, da *Trussel mod Danmark* holder et stabilt omtaleniveau på i alt otte nyhedshistorier i uge fem:

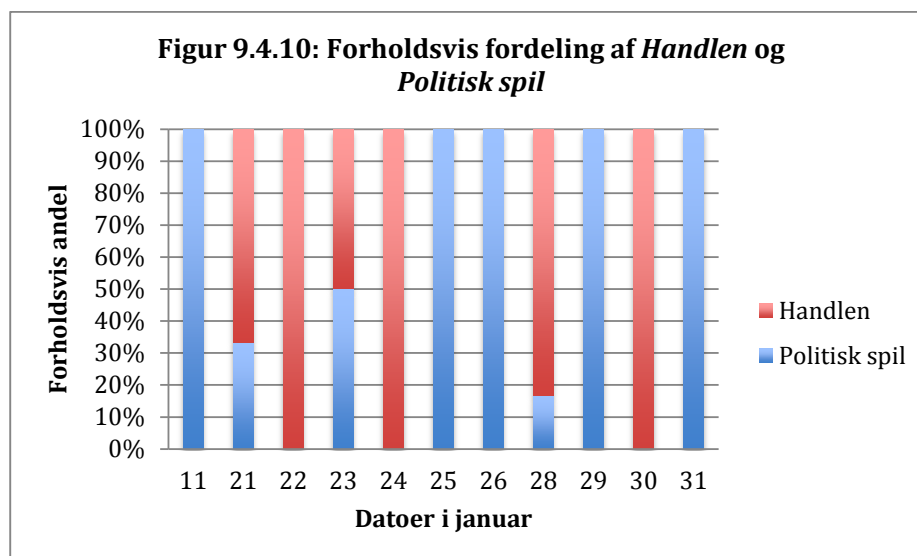
På trods af hovedrammen *Politisk spil*s relative store tilstedeværelse i Politikens dækning forekommer det interessant, at rammen blot registreres som dominerende frame i to nyhedshistorier til og med uge tre, som det ses i ovenstående figur, mens der i uge fire udgives fem nyhedshistorier med fokus på politik. I uge fem, som strækker sig over tre dage, bringer Politiken altså 13 nyhedshistorier, hvori det vurderes, at *Politisk spil* dominerer – heraf står *Partisplittelse* for ni mod *Konflikts* fire. Den proportionelle udvikling af hovedrammen *Politisk spil* og specielt underrammen *Partisplittelse* vidner om et tiltagende fokus på sagens politiske perspektiver, som topper ved sagens afslutning i dagene omkring den endelige vedtagelse af salget af DONG-aktierne til Goldman Sachs:

Specialets hypotese B er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Politisk spil*, hvorfor det er relevant at sammenligne udviklingen af frames om politik med udviklingen af frames om handlen. Denne sammenligning er skitseret i nedenstående figur:

Her bemærkes det, at *Politisk spil* højst opnår lige så stor omtale som *Handlen* fra den 11. januar til og med den 24. januar. Derfra skifter vægtningen fra *Handlen* til *Politisk spil* i de to sidste uger, hvor *Politisk spil* i alt dominerer i 13 nyhedshistorier, mens *Handlen* dominerer i otte. Nedenstående figur skitserer det relative forhold mellem de to frames, som tydeligvis skifter fra den 11. januar til og med den 31. januar:

Således argumenteres der for, at der isoleret set på Politikens dækning sker et fokus-skifte fra en forholdsvis overvægt af hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt af hovedrammen *Politisk spil*. En endelig be- eller afkræftelse af hypotese B vil foregå i analysekapitlets afsluttende afsnit, hvori der foretages en komparativ analyse af de tre dagblades dækning af sagen.

9.4.3 Krydsning af nyhedshistorier og frames

I dette afsnit foretages en krydsning af de mest interessante udledninger i de to ovenstående afsnit om nyhedshistorier og frames i Politikens dækning af DONG-sagen. Dette er med henblik på at opnå et mere nuanceret billede af dagbladets dækning af sagen samt en dybere forståelse af dækningens reelle indhold. Derfor vil der modsat de to foregående afsnit om typer og frames her blive inddraget eksempler fra nyhedshistorierne.

Indledningsvist bemærkes det, at Politikens dækning af sagen i de første tre uger præges af debatindlæg og læserbreve, som ikke produceres af redaktionen selv, hvilket sammen med det forholdsvis lave antal af nyhedshistorier om sagen i de første tre uger bidrager til et billede af, at Politiken til at begynde med var tøvende i forhold til at lade sagen rydde avisens sider. Men hvilke frames var egentligt i spil i de læserbreve og debatindlæg, der prægede avisen i de første tre uger? Tre af de i alt seks læserbreve og debatindlæg i Politiken i de første tre uger domineres af underrammen *Goldman Sachs*. Eksempelvis den første nyhedshistorie, *Hvad er det, der sker med*

Dong?, Politiken bringer, hvor der i et debatindlæg fokuseres på, hvad der sker med DONG og Danmark, hvis regeringen lader Goldman Sachs overtage foretaget:

"Der er al mulig grund til for et samfund som det danske at køre sin energiforsyning i statsligt regi. Meningen med Dong er vel at levere energi til forbrugerne - sikkert og billigst muligt - ikke at blive forvandlet til en pengemaskine. Og slet ikke at lade en sådan pengemaskine levere et eventuelt overskud til diverse investeringskonstruktioner, hvis interesser ikke omfatter det danske samfund, men alene den profit, investeringsprojekterne kan skabe." (Bilag 4: P1)

I en anden nyhedshistorie fokuseres der i højere grad på den symbolik, der er i, at en amerikansk investeringsbank køber en andel af et dansk, statsligt ejet energiselskab, snarere end hvilke konsekvenser det kan medføre. I begge tilfælde er der dog tale om framen Goldman Sachs, da der fokuseres på Goldman Sachs og de konsekvenser det kan få, at virksomheden køber en aktieandel i DONG:

"... en hel del, der ville ønske, at der blev brugt bare halvt så mange kræfter på Corydons planlagte salg af Dong til den amerikanske vampyrblæksprutte Goldman Sachs. Er vi vidne til, at medierne er med til at drukne en sindssygt vigtig debat om Dong i tonsvis af, til sammenligning, uvigtigt spin og fnidder?" (Bilag 4: P7a)

Underframen *Tekniske* detaljer optræder i to nyhedshistorier i de første tre uger. Her fokuseres der primært på tekniske detaljer i handlen mellem den danske stat og Goldman Sachs, som for eksempel i debatindlægget *Corydon er en national katastrofe*:

"Finansminister Bjarne Corydon overtog et Danmark i dårlig økonomisk forfatning efter VK-regeringens inkompetente økonomiske politik. Men derfor behøver han vel ikke at fortsætte denne politik og supplere den med yderligere fadæser i stedet for at lytte til kompetente råd fra anerkendte nobelpristagere i økonomi som Stiglitz og Krugman. Corydons seneste eklatante fadæse er indholdet i den aftale, der vil gøre det amerikanske finansselskab Goldman Sachs til medejer af statens energiselskab Dong. Goldman Sachs' forretningsmoral er dokumenteret som værende yderst suspect..." (Bilag 4: P8)

Som det fornemmes i ovenstående citats sidste sætning, indeholder debatindlægget også underframen *Goldman Sachs*, men den vurderes dog ikke til at være den dominerende frame. Nedenfor følger et eksempel på, at selv de nyhedshistorier fra de første tre uger, der ikke domineres af underframen *Goldman Sachs*, stadig indeholder framen:

"I den forbindelse synes han helt at overse den afgørende værdi af, at den danske stat kan føre en langsigtet miljøpolitik med stor forsyningssikkerhed på energiområder. Det kan man ikke give et suspekt profitfokuseret udenlandsk finansselskab markant indflydelse på." (Bilag 4: P8)

Politikens sider ryddes af DONG-sagen

Efter de rolige første tre første uger af Politikens dækning af sagen sker der noget den 23. januar, da Politiken bringer seks nyhedshistorier, som alle omhandler DONG-sagen. På denne ene dag bringer dagbladet altså 50 procent af det hidtil samlede antal artikler på de foregående 23 dage. De seks nyhedshistorier udgøres af to baggrundsartikler, to debatindlæg, en nyhedsartikel og et læserbrev. Underframen *Goldmas Sachs* fylder fortsat en betydelig del af dækningen med i alt to nyhedshistorier. For første gang identificeres framen i en baggrundsartikel, hvor den hidtil kun er identificeret i debatindlæg, læserbreve, ledere og analyser. Derudover gør underframen *Økonomi* sit indtog i avisen denne dag i to nyhedshistorier, herunder *Nyrup: Dong-salg er en katastrofe*:

"»Set fra Goldman Sachs er det en forrygende forretning. Set fra Danmark er det en bundskraber«, siger han. Poul Nyrup Rasmussen mener, at Donghandlen koster det danske samfund »mange, mange milliarder og bør erstattes af et bedre alternativ«." (Bilag 4: P14)

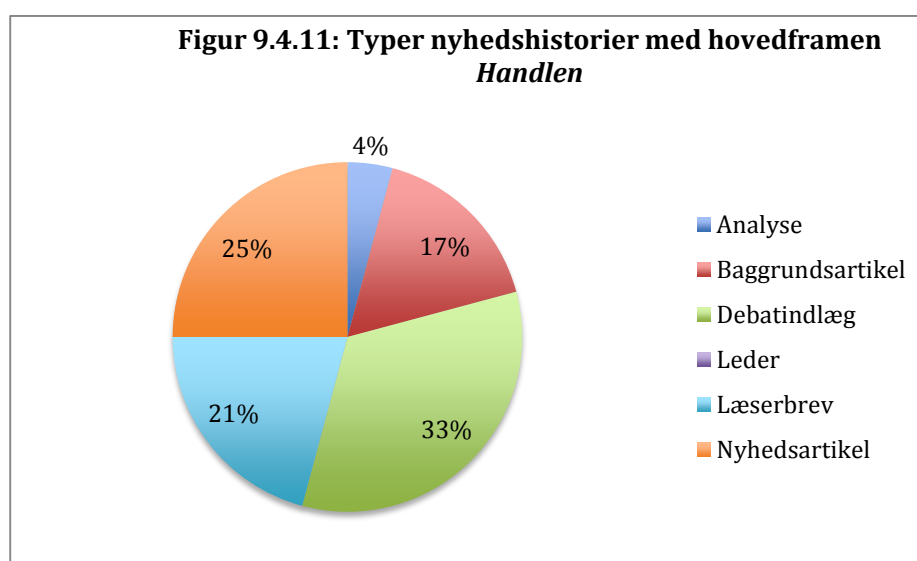
Denne nyhedsartikel handler om den tidligere danske statsminister, Poul Nyrup Rasmussens (S), indblanding i sagen, som primært beror på salgets ringe økonomiske betingelser for den danske stat. Nyrup Rasmussens indblanding i sagen kan have haft betydning for, at Politiken herfra lader sagen rydde sider i avisen. I hvert fald bringes også en dybdegående baggrundsartikel med interview af den tidligere statsminister om hans holdning til regeringens planlagte salg. Denne nyhedshistorie domineres dog af framen *Partisplittelse*, der ligesom *Økonomi* her optræder for første gang i Politikens dækning. Herfra lyder det blandt andet således:

"Poul Nyrup Rasmussen er ganske vist både tidligere statsminister, tidligere formand for Socialdemokraterne og tidligere formand for de europæiske socialdemokratiske partier. Men når han nu opfordrer et stort flertal i Folketinget og sin partifælle finansminister Bjarne Corydon til at stoppe salget af aktier i Dong til den amerikanske finansgigant Goldman Sachs, er det som menigt partimedlem." (Bilag 4: P13)

Således argumenteres der for, at Politikens intensiverede dækning af sagen fra den 23. januar til en vis grad kan skyldes Nyrup Rasmussens indblanding i sagen. Det medførte nemlig to vinkler på sagen, som Politiken hidtil ikke havde omtalt. Yderligere argumentation for dette findes i det foregående afsnit om udviklingen af frames i Politiken, hvor en markant proportionel stigning i underramen *Partisplittelse* blev vist – en stigning, der altså starter med netop denne baggrundsartikel om Nyrup Rasmussens kritik af sit eget parti.

Læserne leverer dominerende frame

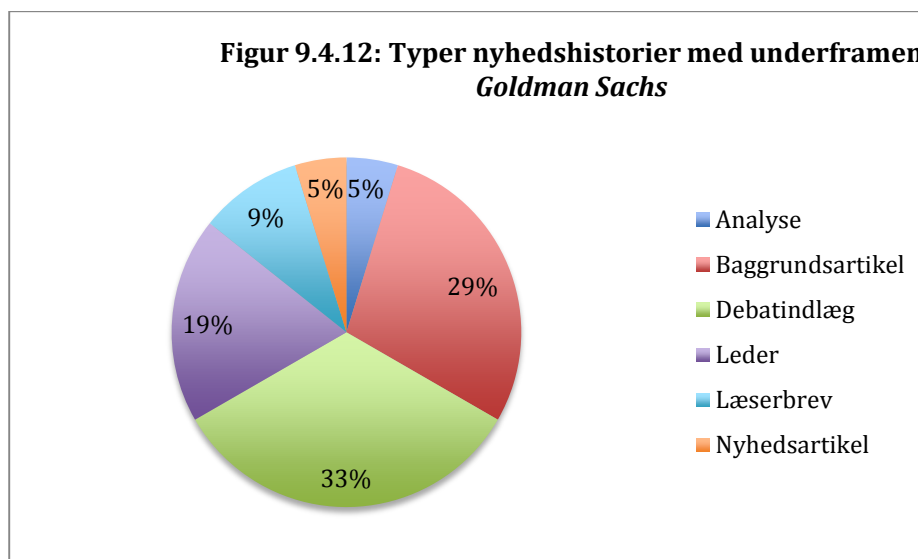
Den dominerende hovedframe i Politikens dækning af sagen er, som tidligere påvist, *Handlen*, men i hvilke typer af nyhedshistorier, optræder denne frame oftest? Der er i alt identificeret 24 nyhedshistorier i Politiken med hovedramen *Handlen*. Fordelingen på typer af nyhedshistorier ser således ud:

Her bemærkes det, at rammen ikke dominerer i nogen af avisens ledere. Lederne kan, som præsenteret i teoriafsnittet, ses som en del af opinionsindustriens, hvor medier, ifølge Hjarvard, bliver systematiske producenter af opinion, som grundet medialiseringen er underlagt andre styringslogikker end den politiske institutions. Af denne grund påvirkes den politiske dagsorden og samtykket fra offentligheden, ifølge Hjarvard, nu af mediernes nye styringslogik. Af denne grund findes det særdeles interessant at undersøge netop denne type af nyhedshistorie. I stedet findes rammen i et stort antal i de

læserbårne nyhedshistorier, debatindlæg og læserbreve, som står noteret for mere end halvdelen af de nyhedshistorier, fra den dominerende underframe.

Fra den dominerende hovedframe til den dominerende underframe, som er *Goldman Sachs* med i alt 21 forekomster i Politiken. Den er ligesom hovedrammen *Handlen* hyppigst repræsenteret i debatindlæg, som udgør en tredjedel af det samlede antal frames om *Goldman Sachs*:

Næste efter følger baggrundsartiklerne, hvori Goldman Sachs hovedsagligt portrætteres med udgangspunkt i de fordomme, der præger danskernes opfattelse af virksomheden, som for eksempel i *Finansskurke skal redde grøn dansk energisatsning*:

”DONG Goldman Sachs har et miserabelt omdømme i offentligheden, men hædres i branchen som en af verdens bedste. Uden for bestyrelseslokalerne er den amerikanske finansgigant Goldman Sachs et af de foretagender, man demonstrerer imod. Symbolet på grådighed og uigennemskuelige finanstransaktioner.” (Bilag 4: P10)

Lede ledere

Også Politikens ledere har ofte været domineret af underrammen *Goldman Sachs*, som er det primære fokus i fire af de i alt otte ledere, avisen har bragt om DONG-sagen. Her kritiseres regeringens salg af aktierne til Goldman Sachs i hårde vendinger som denne fra *Drop salget*: *”Der er ingen gode grunde til at sælge Dong (...) Konklusionen er klar. Træk forslaget. Lad os tænke os om, mens det endnu er os selv, der bestemmer.”* (Bilag 4: P18). Kritikken og tonen er endnu hårdere i lederen *Muppets på tinge*, hvor de

ansvarlige politikere sammenlignes med simple hånddukker som dem fra det engelske tv-show, *The Muppet Show*:

"Nu har Goldman Sachs landet sig en hel teatertrup af Muppets i form af medlemmerne af det danske Folketing - undtagen Enhedslisten - der er på nippet til at indgå en helt igennem dårlig aftale på de danske skatteyderes vegne om et frasalg af dele af den statslige energigigant Dong (...) Der er brug for Statler og Waldorf - de to vrisne, gamle Muppets på balkonen - til at sige det, som det er: Den her forestilling er pinlig for deltagerne, og handelen bør aflyses hurtigst muligt." (Bilag 4: P6)

Udover framen *Goldman Sachs* fokuserer Politikens ledere meget på det politiske spil. Tre af de i alt otte ledere om sagen i Politiken har fået tildelt framen *Politisk spil*. I alle tre ledere fremstilles regeringen som ignoranter, der er blevet lokket, overgået på snilde eller ført rundt i manegen i forbindelse med DONG-sagen. Det er eksemplificeret i følgende citat fra *Prokuratorkneben*:

"Der indgår et element af spil i politik. Folkestyret handler også om at fange modstanderen på det forkerte ben og få ham til at falde ved egen vægt. I den forstand aftvinger miseren omkring salget af dele af Dong respekt for Venstre og Konservative, som har fået et af regeringens stærkeste kort lokket helt derud, hvor isen ikke kan bære - og helt alene. Sidst det lykkedes de borgerlige at bringe en godtroende S-minister i fedtefadet, var, da Morten Bødskov i ensom majestæt slæbte den udskældte offentlighedslov igennem. Nu ligger V og K i hængekøjen, mens regeringen knager i sine fuger og bånd og Corydon sætter sin hårdt tilkæmpede personlige troværdighed over styr i et salg, som VK-regeringen selv lagde dybt i bunden af en mølpose for år tilbage." (Bilag 4: P54)

9.4.4 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående analyse af nyhedshistorier og frames i Politikens dækning af DONG-sagen kan det konkluderes, at dagbladets i alt 73 nyhedshistorier om sagen domineres af hovedframen *Handlen*, som fokuserer på handlens økonomi, tekniske detaljer eller andre bydere end Goldman Sachs, og underframen *Goldman Sachs*, som fokuserer på virksomheden Goldman Sachs og dens verdensomspændende ry. Specialets hypotese D er som følger: *"Politikens dækning af sagen domineres af underframen Partisplittelse."* Denne kan altså på baggrund af den endelige fordeling af frames afkræftes.

I forhold til de to øvrige hypoteser, der blev præsenteret i afsnittets indledning, har ovenstående analyse bidraget til undersøgelsen af disse. Den første hypotese er, at

hovedrammen *Trussel mod Danmark* dominerer dagbladenes samlede dækning af sagen. Dette er ikke umiddelbart tilfældet i Politiken, men rammen er den næststørste hovedramme i dagbladets dækning, mens rammen *Goldman Sachs* er den klart største underramme. Hovedrammen når ikke samme hyppighed som *Handlen*, da den anden underramme, som hører under *Trussel mod Danmark*, *Ukendte købere*, ikke er identificeret i Politiken overhovedet.

Ydermere bemærkes det i analysen, at Politiken først i uge fire for alvor finder i interesse i sagen, hvilket kan hænge sammen med det faktum, at den tidligere socialdemokratiske statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, blander sig i sagen med kritik af sit eget parti. Det resulterer i to nyhedshistorier, som domineres af to hidtil ubrugte frames, *Partisplittelse* og *Økonomi*. Netop fra denne dag intensiverer Politiken sin dækning af sagen, og underrammen *Partisplittelse* opnår mere og mere spaltepads i avisen og ender sågar som den hyppigst optrædende underramme i sagens sidste uge. Ydermere findes det interessant, at Politikens ledere stiller sig særdeles kritisk over for regeringens planer, hvilket udtrykkes utvetydigt i samtlige otte ledere om sagen – nogle går sågar så langt som til at sammenligne de ansvarlige politikere med hånddukker a la *Muppets* fra *The Muppet Show*.

9.5 Sammenligning

Efter at have analyseret Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens dækning af sagen i tre selvstændige analyser vil der i dette afsnit blive foretaget en komparativ analyse, hvor nye indsigter sammenlignes. Analysen vil tage udgangspunkt i bemærkelsesværdige fund i de respektive dagblade for således at undersøge, hvordan de tre mediers dækning kan sammenlignes. Derudover søges nedenstående hypoteser endeligt be- eller afkræftet.

A. Dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen Trussel mod Danmark

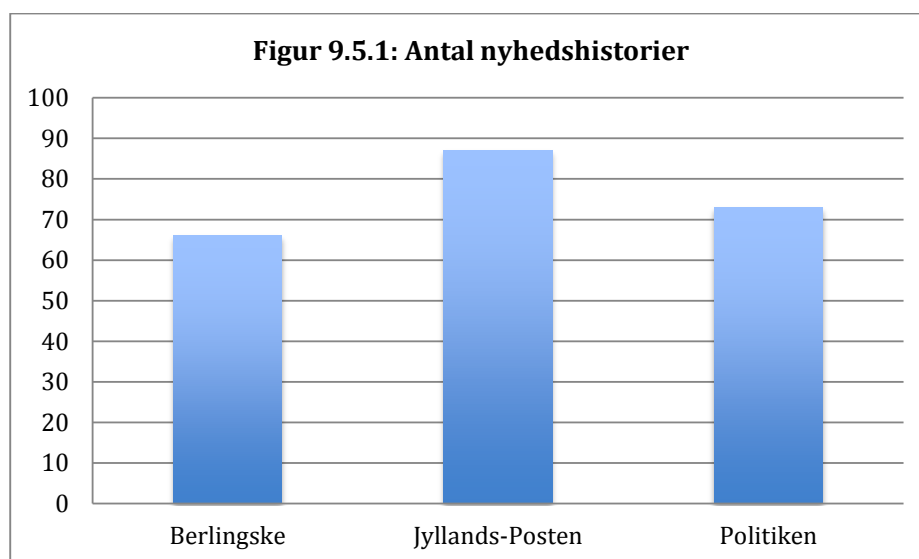
B. Dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen Handlen til en forholdsvis overvægt i hovedrammen Politisk spil

Denne komparative analyse bygges op efter samme struktur som de foregående tre analyser. Således indledes der med et overblik over fordelingen af nyhedshistorier efterfulgt af et afsnit, der fokuserer på framefordelingen. Herefter vil krydsninger mellem nyhedshistorier og frames, som blev fundet interessant i de foregående analyseaf-

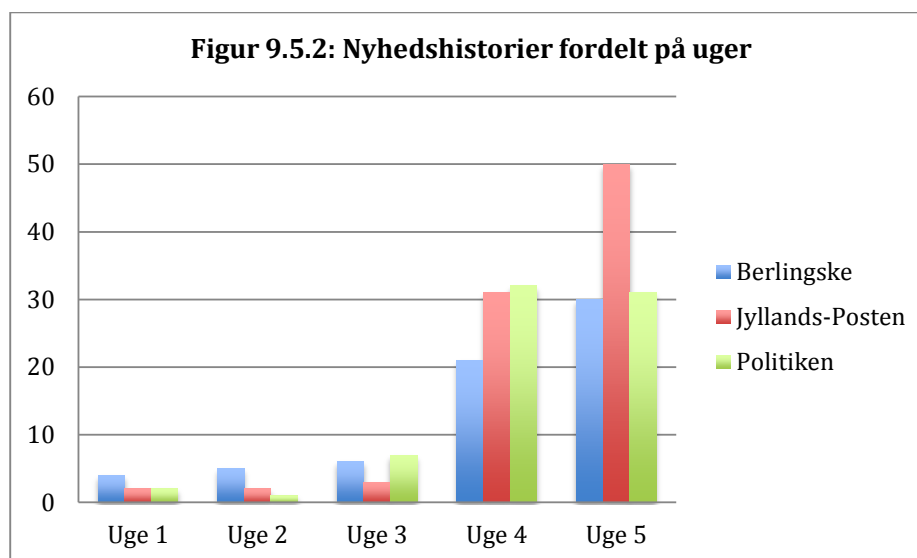
snit, undersøges nærmere. Der vil således blive inkluderet resultater, som ikke nødvendigvis har været en del af de særskilte analyseafsnit, men på baggrund af erfaringer fra de andre analyser nu findes interessant og relevant at undersøge.

9.5.1 Nyhedshistorier

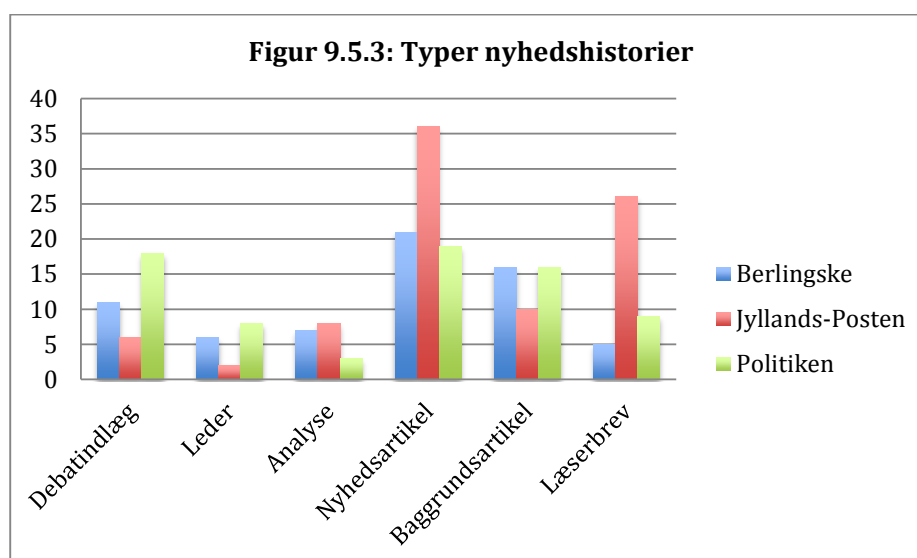
Fra den 1. januar til og med den 31. januar 2014 er der i de tre dagblade Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken bragt i alt 227 nyhedshistorier. Som det kort blev skitseret indledningsvist til analysen er Jyllands-Posten det dagblad, der med 88 har bragt flest nyhedshistorier mod Politikens 73 og Berlingskes 66:

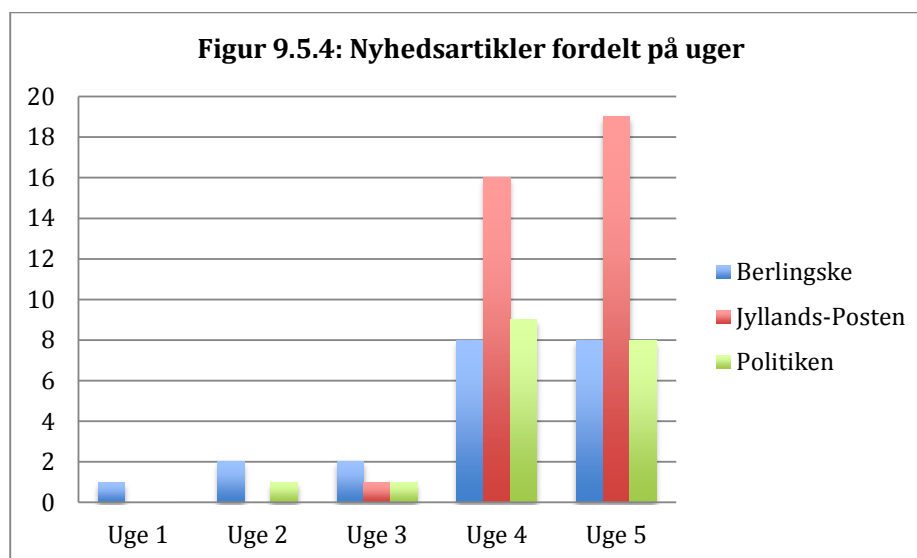
Fælles for de tre dagblade er den rolige start, hvor sagen først for alvor begynder at fylde avisspalterne fra uge fire. Som det ses i nedenstående figur, stiger antallet af nyhedshistorier i de tre dagblade til over det dobbelte fra uge tre til uge fire. En anden bemærkelsesværdig udvikling findes i Jyllands-Postens dækning, hvor antallet af historier går fra at være lavest til at være højest. Det lader altså ikke til, at Jyllands-Posten tillægger sagen lige så stor væsentlighed i begyndelsen. På trods af dette har Jyllands-Posten markant flere nyhedshistorier om DONG-sagen i den femte og sidste uge, hvilket samlet set gør dette dagblad til det flittigst producerende:

Fordelingen af typer nyhedshistorier varierer en del på tværs af de tre dagblade. Berlingske og Politiken har forholdsvis mange debatindlæg, mens Jyllands-Posten øjensynligt foretrækker de lidt længere læserbreve, hvor Berlingske og Politiken har bragt markant færre. Den hyppigst forekommende type for alle dagblades vedkommende er nyhedsartikler:

Da dækningen for hver af de tre dagblades vedkommende stiger betydeligt mellem uge tre og uge fire, findes det interessant at undersøge fordelingen af typerne før og efter dette skel. Udviklingen for den hyppigst forekommende type ser således ud:

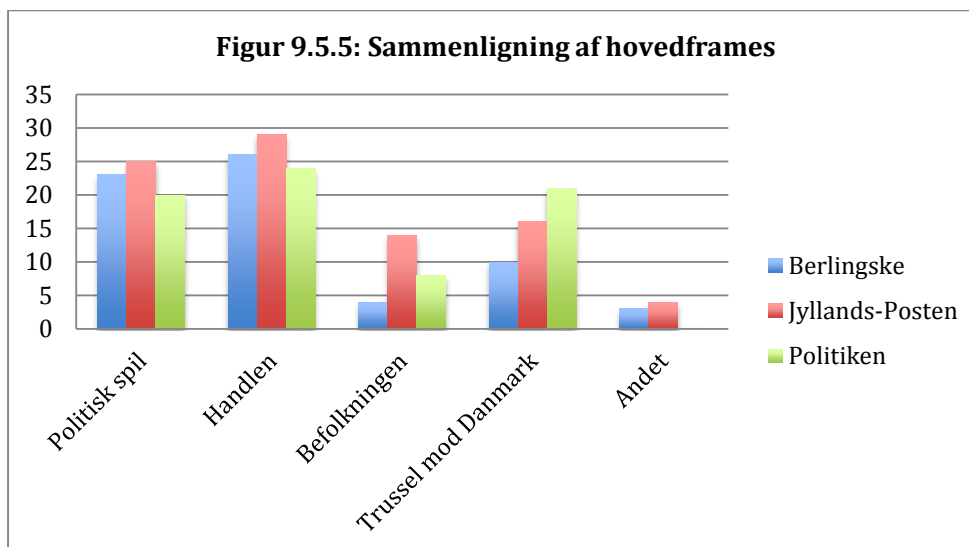

Her ses det tydeligt, hvordan antallet af nyhedsartikler vokser mod slutningen af sagens afslutning, hvor især Jyllands-Posten bringer mange af disse. Senere i denne analyse vil sammenhængen mellem typerne af nyhedshistorierne og frames blive undersøgt med henblik på at finde en forklaring på den markante stigning i dækningen af sagen.

9.5.2 Frames

Efter at have gennemgået det samlede antal og fordeling af typer nyhedshistorier i ovenstående afsnit, bevæger den komparative analyse sig nu videre til at undersøge framefordelingen blandt de tre dagblade. Indledningsvist sammenlignes de tre dagblades dominerende hovedframes.

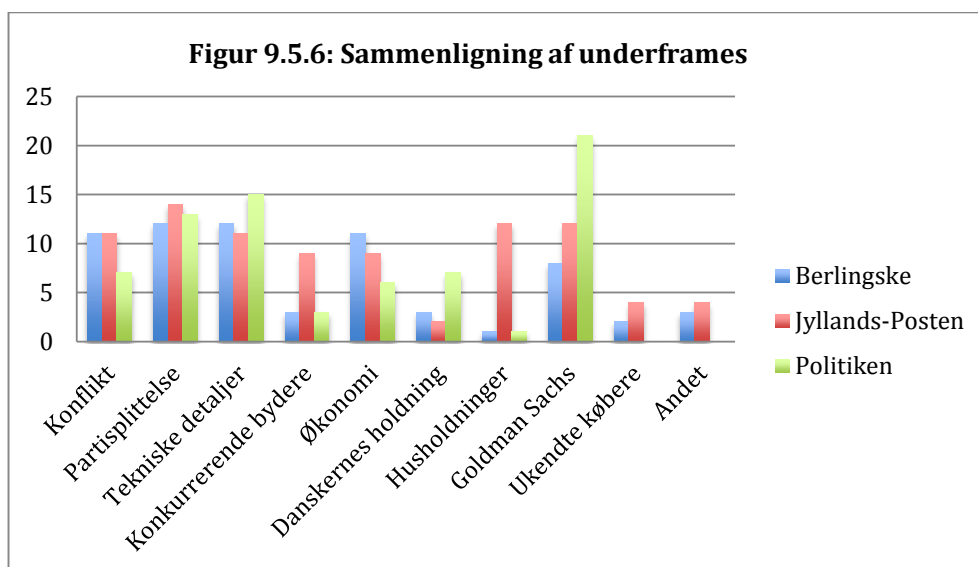
Som det ses i nedenstående figur, er de to hovedframes, *Politisk spil* og *Handlen*, stærkt repræsenteret i alle tre dagblade. Hovedrammen *Trussel mod Danmark* er den tredje mest repræsenterede, hvor især Politiken skiller sig ud:

Specialets hypotese A, som ligger i tråd med Peter Golls syn på dagbladenes dækning, er, at dækningen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*, hvilken hermed afkræftes, da *Handlen* er den dominerende hovedframe i hver af de tre dagblade. I Politikens dækning er *Trussel mod Danmark* den anden mest dominerende frame, men det ændrer ikke på afkræftelsen af hypotese A.

Specialets anden hypotese er, at dagbladenes dækning af sagen går fra en overvægt i hovedrammen *Handlen* til en overvægt i hovedrammen *Politisk spil*. Hypotese B bekræftes i alle tre dagblade, da vægten mod sagens afslutning for Berlingske, Jyllands-Postens og Politikens vedkommende ender med at tippe fra *Handlen* til *Politisk spil*.

Når dagbladenes fordeling af underframes sammenlignes, falder andelen af nyhedshistorier med rammen *Goldman Sachs* i Politiken i øjnene, hvor denne frame står for 29 procent af historierne mod 14 procent i Jyllands-Posten og 12 procent i Berlingske. Repræsentationen af *Husholdninger* i Jyllands-Posten er desuden overvældende i forhold til Politiken, som har én, og Berlingske, hvor underrammen slet ikke identificeres. Som beskrevet i analysen af Politiken kan dette ses som en svaghed ved Cappella & Jamiesons fire kriterier for frames, men da alle frames er testet, vurderes metoden at være valid. Det kan dog diskuteres, hvorvidt Cappella & Jamiesons kriterier tager højde for tilstedeværelsen af frames i analyser på tværs af flere dagblade. Fordelingen af underframens ser således ud:

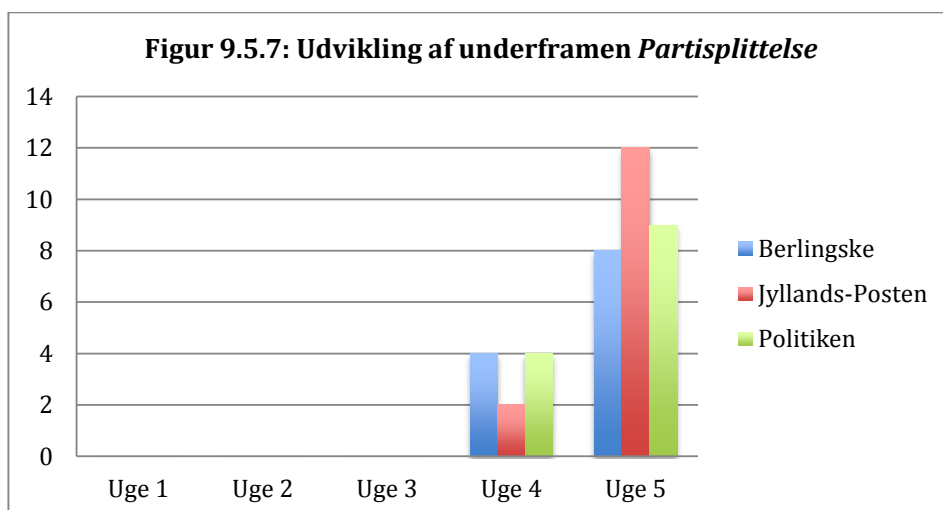

9.5.3 Krydsning af nyhedshistorier og frames

Med sammenligningen af nyhedshistorier og frames gennemført er det nu muligt at gå videre til krydsningen af disse med udgangspunkt i de tre foregående analysers interessante fund.

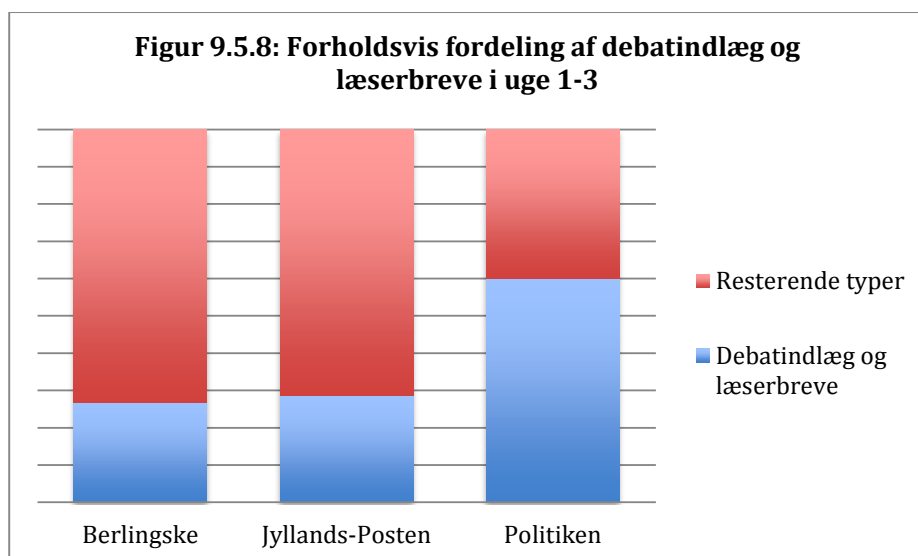
Springet fra uge tre til uge fire

I forhold til den førmtalte udvikling i antallet af nyhedshistorier, hvor alle tre dagblades dækning intensiveres kraftigt fra uge tre til uge fire, er det det interessant at sammenligne udviklingen af frames i denne periode. Som beskrevet i analyseafsnittet med Berlingske, bringes den første artikel med *Partisplittelse* i dette dagblad som den dominerende frame den 23. januar, hvor dækningen dagen efter tager fart. For Politikens vedkommende bringes der den 23. januar en artikel, hvor tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen kritiserer sit eget parti. Samme dag forekommer de to underframes *Partisplittelse* og *Økonomi* for første gang i Politiken, hvor *Økonomi* ender med at være den hyppigst forekommende underframe i sagens sidste uge i Politiken. Når udviklingen af *Partisplittelse* i de tre dagblade sammenlignes, ses stigningen tydeligt:

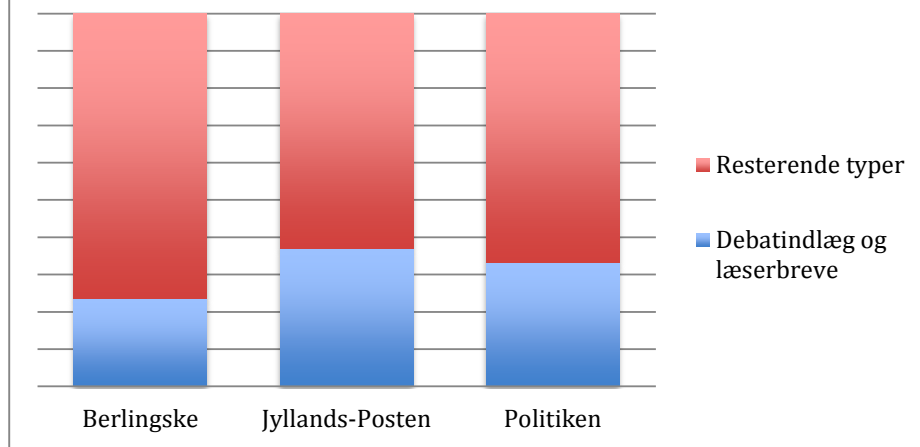
Goldman Sachs i læserbårne nyhedshistorier

I analysen af Politiken blev det bemærket, hvordan dækningen de første tre uger bærer præg af mange debatindlæg og læserbreve, som ikke er skrevet af dagbladenes redaktioner. Figuren nedenfor viser alle tre dagblades debatindlæg og læserbreve slået sammen i forhold til antallet af de restende typer af nyhedshistorier for de første tre uger:

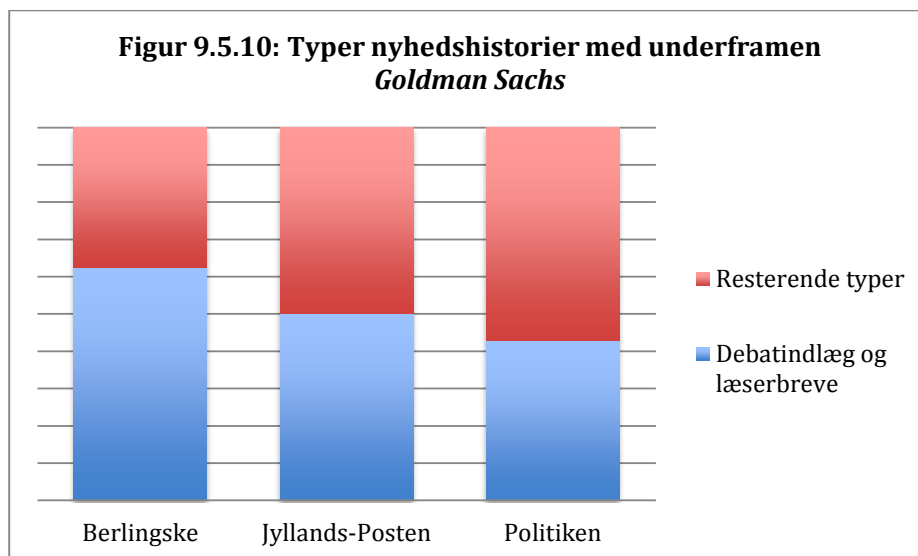
Overvægten af de ikke-redaktionelle nyhedshistorier er tydeligt størst i Politiken, men for at have et sammenligningsgrundlag må uge fire og fem ligeledes illustreres:

Figur 9.5.9: Forholdsvis fordeling af debatindlæg og læserbreve i uge 4-5

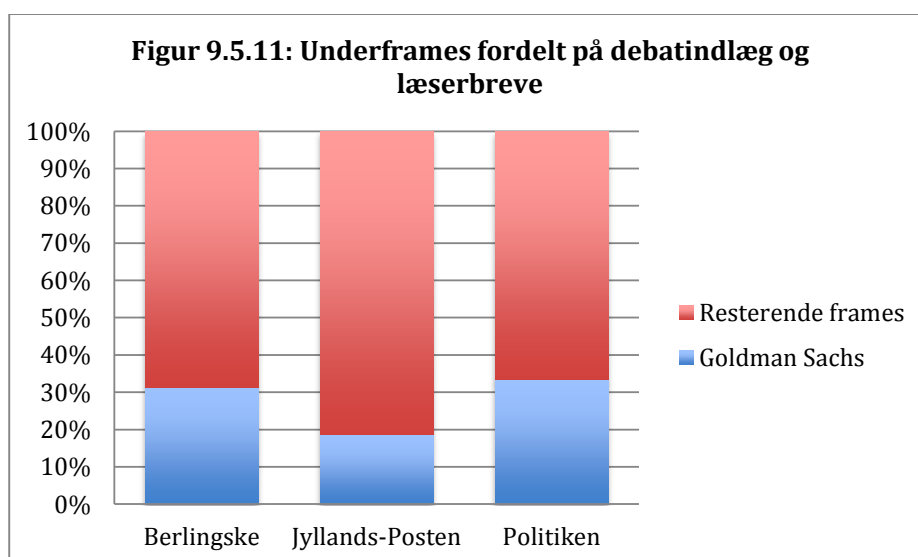

Andelen af debatindlæg og læserbreve i Politiken falder markant fra uge et, to og tre til uge fire og fem, hvilket også bekræftes i Politikens analyseafsnit. Andelen af de omtalte typer nyhedshistorier forbliver på nogenlunde samme niveau for Berlingskes vedkommende, mens andelen stiger i Jyllands-Posten.

I analyseafsnittet om Berlingske blev der fundet en sammenhæng mellem tilstedeværelsen af underrammen *Goldman Sachs* og typen af nyhedshistorie, hvor det udledes, at denne frame overrepræsenteres i netop debatindlæg og læserbreve. Derfor synes det interessant at foretage samme opsplitning på Jyllands-Posten og Politiken. En tilsvarende opsplitning af Jyllands-Posten og Politiken viser, at tendensen er den samme. For Jyllands-Postens vedkommende findes halvdelen af underrammen *Goldman Sachs* således i debatindlæg og læserbreve, mens mønsteret er knap så klart i Politiken, hvor det drejer sig om godt 40 procent:

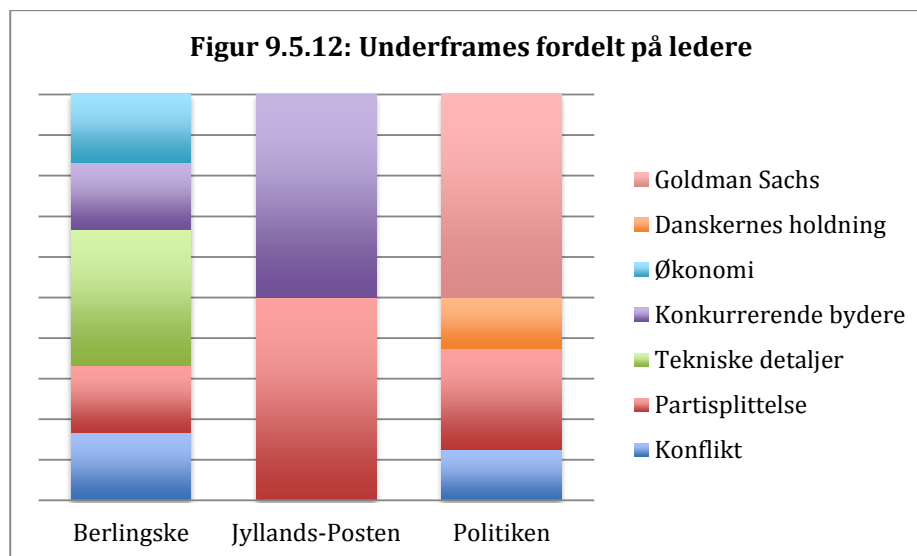
Til sammenligning er underrammen *Goldman Sachs* brugt i 12 procent af de samlede nyhedshistorier i Berlingske, mens Jyllands-Posten har 14 procent og Politiken 29 procent. Det vurderes hermed, at tendensen er stærkest i Berlingske og Jyllands-Posten, da den høje tilstedeværelse af *Goldman Sachs* blandt ikke-redaktionelle historier her suppleres af en tilsvarende lav samlet tilstedeværelse. Når debatindlæg og læserbreve lægges sammen til én kategori og opsplittes på frames, ser det således ud:

I ovenstående figur fremstår det, hvor stor andelen af *Goldman Sachs* er i debatindlæg og læserbreve i forhold til de resterende frames i disse typer.

Lille konsensus mellem læsere og redaktører

I analysen af Politiken udledes det, at en stor del af dagbladets ledere har framen *Goldman Sachs*, hvilket i relation til ovenstående afsnit findes interessant at undersøge i forhold til Berlingske og Jyllands-Posten. Argumentet for dette er, at ledere i modsætning til debatindlæg og læserbreve repræsenterer dagbladenes egen holdning. Stig Hjarvards betragtninger i forhold til den voksende opinionsindustri understreger yderlige relevansen af sådan en sammenligning, da det, ifølge Hjarvard, ikke kun er læserne, der kan udtrykke deres holdninger, men også medierne. Således kan disse typer nyhedshistorier betragtes som hinandens modsætninger qua afvigende afsendere. I forhold til Politiken repræsenteres *Goldman Sachs* forholdsvis jævnt på de to nyhedstyper, selvom der forekommer en lille overvægt blandt ledere. Jyllands-Postens to ledere bruger *Partisplittelse* og *Konkurrerende bydere*, hvilket er langt fra fordelingen blandt dagbladets læsere. Her er hverken *Partisplittelse* eller *Konkurrerende bydere* dominerende i én eneste nyhedshistorie, hvilket får Jyllands-Postens redaktionelle ledere til at stå i kontrast til de debatindlæg og læserbreve, dagbladet bringer. Blandt Berlingskes ledere er underframen *Tekniske detaljer* den hyppigst forekommende med en repræsentation på en tredjedel. Debatindlæg og læserbreve domineres af *Goldman Sachs*, mens kun en lille del af disse har *Tekniske detaljer* som den dominerende frame.

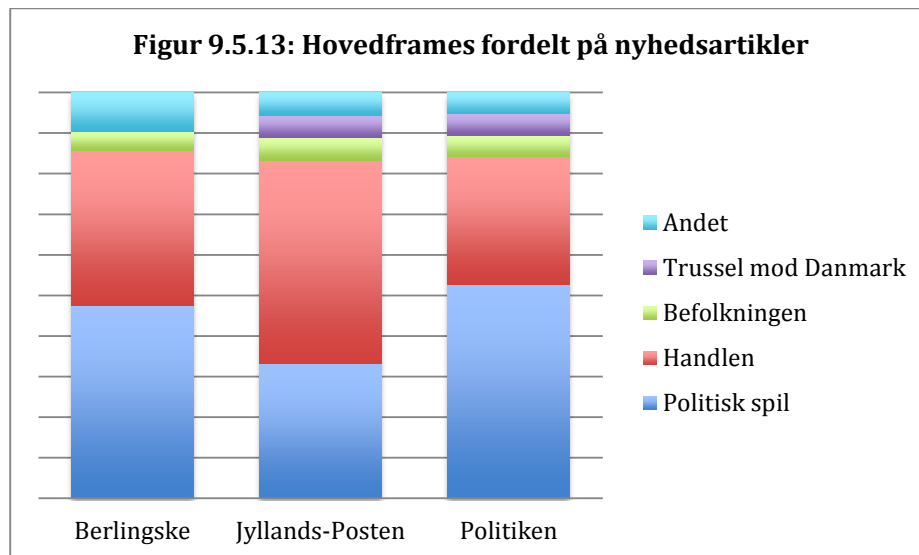

Ud fra ovenstående analyse af sammenhængen mellem dagbladenes redaktionelle ledere og debatindlæg udledes det, at der i Politiken som det eneste dagblad, er konsensus mellem de dominerende frames i de to divergerende typer nyhedshistorier. For Jyl-

lands-Postens vedkommende er ingen af de dominerende frames repræsenteret blandt de ikke-redaktionelle nyhedshistorier.

Det politiske nyhedsspil

Gennem analysen af Berlingske vises det, at nyhedsartikler i 48 procent af historierne er domineret af hovedrammen *Politisk spil*. Da nyhedsartikler ligeledes er den hyppigst forekommende type nyhedshistorie i den samlede dækning, vil der her blive foretaget samme analyse på Jyllands-Posten og Politiken med det formål at undersøge, om det samme gør sig gældende for disse. I nedenstående figur ses det, hvordan *Politisk spil* er hyppigst repræsenteret i Berlingske og Politikens nyhedsartikler:

I Jyllands-Posten er hovedrammen *Handlen* den hyppigst forekommende, hvor *Politisk spil* er den anden mest dominerende frame. Sammenlignet med den samlede hovedframefordeling i Jyllands-Posten er denne fordeling mellem *Handlen* og *Politisk spil* stort set identisk. For Berlingskes vedkommende er der som bekendt fra det særskilte analyseafsnit en afvigelse, da repræsentationen af *Politisk spil* i samtlige af daglædets typer nyhedshistorier er 35 procent. *Politisk spil* topper blandt nyhedsartiklerne i Politiken, hvor hovedrammen således dominerer i over halvdelen af tilfældene. Sammenlignet med det store billede i Politiken er *Politisk spil* kun dominerende i 27 procent af historierne, hvilket betyder, at repræsentationen af denne hovedframe blandt nyhedsartiklerne i Politiken er næsten dobbelt så høj.

9.5.4 Delkonklusion

Efter afslutning af ovenstående komparative analyse på baggrund af resultaterne fra de særskilte analyseafsnit for Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken vil der nu blive delkonkluderet på såvel hypoteser som væsentlige tendenser.

Specialets hypotese A om, at dagbladenes dækning af sagen domineres af hovedrammen *Trussel mod Danmark*, afkræftes, idet hovedrammen *Handlen* dominerer i hvert af de tre dagblade. Hypotese B, om at dagbladenes dækning af sagen går fra en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt i hovedrammen *Politisk spil*, bekræftes derimod, da vægtningen af de to hovedframes tipper mod sagens afslutning i alle dagbladene.

Fælles for alle tre dagblade kan det konkluderes, at der sker en markant stigning i antallet af nyhedshistorier fra uge tre til uge fire. Det vurderes i denne forbindelse bemærkelsesværdigt, at rammen *Partisplittelse* er repræsenteret for første gang i hvert dagblad i uge fire. Heraf tolkes det, at *Partisplittelse* har været med til at intensivere dagbladenes dækning af sagen.

Det udledes desuden, at de tre dagblade alle havde en overrepræsentation af underrammen *Goldman Sachs* i debatindlæg og læserbreve. Denne betragtning er interessant, da disse typer historier ikke produceres af dagbladenes egne redaktioner. Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens ledere blev gennemgået for at se, hvilke frames der dominerer i disse. Her udledes det, at Politiken er det eneste dagblad med nogenlunde sammenhæng mellem de dominerende frames i redaktionelle og ikke-redaktionelle nyhedshistorier.

Afslutningsvis i denne komparative analyse vises det, hvordan den hyppigst forekommende type nyhedshistorier, nyhedsartikler, er domineret af de to hovedframes *Handlen* og *Politisk spil*. I Berlingske og Politiken er *Politisk spil* den dominerende hovedframe, mens det i Jyllands-Posten er *Handlen*.

10. Diskussionen

Inden der konkluderes endeligt på den opnåede viden gennem analysen, diskuteres tilblivelsen af denne med henblik på at vurdere dens validitet og anvendelighed. Formålet med dette speciale er at undersøge, hvordan dagbladene Berlingske, Politiken og Jyllands-Posten har dækket sagen om den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs. Dette forsøges gennem analysen af de i alt 227 nyhedshistorier, der er bragt om sagen i de tre dagblade. Der ønskes altså en diskussion af applikationen af de udvalgte teorier i forhold til at besvare dette speciales problemformulering samt en vurdering af, hvad det betyder for den nye viden.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at diskussionen bygger på den præmis, at specialet forstås igennem et hermeneutisk verdenssyn, som har betydning for både undersøgelsens udførelse og udbytte. Det betyder i praksis, at der arbejdes med en bevidsthed om, at undersøgelsen af mediernes dækning af DONG-sagen udføres med en forforståelse af eksempelvis de undersøgte dagblade, Goldman Sachs og DONG. Denne forforståelse udvides, som undersøgelsen foretages, hvorfor det kan være nødvendigt at vende tilbage til dele af undersøgelsen og fortolke den med den nye forforståelse i takt med, at erfaringshorisonten udvides i løbet af undersøgelsen. På den måde veksles der hele tiden mellem forståelse af specialet som helhed og forståelse af specialets dele. Ifølge Gadamer kan fortolkninger hverken karakteriseres som sande eller falske – de skal i stedet ansues som mere eller mindre indsigtsfulde (Gadamer 2007: 420). På samme måde søges der i dette speciale ingen endelig sandhed om, hvordan medierne har dækket DONG-sagen, men der ønskes i stedet ny forståelse af sagens dækning, som kan bidrage til en udvidet erfaringshorisont, der så igen i fremtidige studier atter kan bidrage til ny forståelse af sagen.

10.1 Teorien

I dette afsnit vil specialets anvendte teorier blive diskuteret med henblik på, om de har bidraget til at kunne svare på specialets problemformulering. Som beskrevet i det indledende afsnit til denne diskussion skal såvel dette afsnit ligesom hele specialet forstås med hermeneutikken som ramme, hvorfor udviklingen af synet på anvendte teorier også vil blive diskuteret med den hermeneutiske cirkel in mente.

Specialets første teorikapitel, *Medierne*, har til formål at bidrage med viden og forståelse af det danske mediebillede i relation til mediernes rolle i samfundet. Dette

bidrag kan ses som en del af helheden af opgaven, og det giver således kun mening sammen med helheden, ligesom helheden kun kan forstås sammen med denne del. Samtidig fungerer afsnittet som teoretisk argumentation for relevansen af den efterfølgende undersøgelse af de tre dagblades dækning af DONG-sagen. Denne model er valgt, da fokus i dette speciale ikke ligger på effekten. I stedet argumenteres der for, hvordan medierne, ifølge eksisterende teori, kan påvirke befolkningen og beslutningstagere. Afgrænsningen til det snævre fokus i dette speciale gør, at de tre dagblades framing kan analyseres i dybden. Således skal den opnåede indsigt anses som den første byggesten til en undersøgelse af hele DONG-sagen, som eventuelle fremtidige studier kan bygge videre på. Hvis effekten skulle undersøges, kunne det gøres i lukkede forsøg, hvor en gruppe af testpersoner bliver bedt om at læse en nyhedshistorie med én frame, mens en anden testgruppe bliver bedt om at læse en nyhedshistorie med en anden frame. Herefter kan de to testgrupper undersøges med henblik på, om der sker en påvirkning. Men fokus i dette speciale er et andet, hvorfor der søges støtte hos blandt andre Jürgen Habermas, der som bekendt mener, at medierne påvirker borgerne.

Jürgen Habermas' (2009) tanker om, hvordan udviklingen af medierne har medført, at borgerne er gået fra at være kulturræsonnerende til at blive kulturkonsumerende bidrager desuden til empirivalget, hvor gratisavisen MetroXpress er fravalgt grundet sin redaktionelle newstainment-linje. Som yderligere teoretisk belæg for relevansen af mediernes framing findes Stig Hjarvards (2008) teori om, hvordan medierne er blevet en integreret del af hele samfundet. Hjarvards argument er således, at det ikke længere er muligt at til- eller fravælge brugen af medier, hvorfor alle vil blive eksponeret for disse. De forskellige befolkningsgrupper er, ifølge Hjarvard, blevet afhængige af mediernes logik, hvilket har skabt en opinionsindustri, hvor medierne er blevet til holdningsproducenter. Pointen i forhold til dette speciales case er her, at det, ifølge Hjarvards, medialiseringsteori ikke er muligt at undgå eksponeringen fra medierne. Hjarvard suppleres af Timothy E. Cook (1995), som mener, at nyhedsmediernes løsrivelse fra politiske institutioner paradoksalt nok har medført, at journalister er blevet politiske aktører. Cook mener, som tidligere beskrevet, at medierne i dag spiller en dobbeltrolle i samfundet, hvor de både er inden i og uden på kulturen og samfundet samtidig med, at de videreformidler kommunikationen mellem disse, hvilket bevirker, at de i deres stræben efter at producere objektiv og faktuel journalistik ender med at blive politiske, da de tilsidesætter alle hensyn i denne proces. I relation til Hjarvards

påstand om, at det i dag er noget nær umuligt at blive eksponeret for medierne, er journalisternes rolle som politiske aktører interessant. I analysen er dette især interessant i forhold til de tre dagblades ledere, der ud fra ovenstående teorier fremstår som holdningsdannere i en opinionsindustri.

Som nævnt indledningsvist i dette afsnit er det i dette speciale ikke muligt at foretage en effektmåling af mediernes dækning af DONG-sagen, da der er mange andre faktorer, der kan påvirke befolkningen og beslutningstagerne. Everett M. Rogers (1995) behandler med sin diffusionsteori én af de andre faktorer. Han peger på hvem, hvordan, hvor mange og hvorfor mennesker opdager og spreder ny viden. Diffusionsteorien bidrager således med nyttig viden om, hvordan det ikke kun er medierne, der kan sprede budskaber, men at det i høj grad også foregår i sociale kredse. Arbejdet med Rogers' diffusionsteori er en vigtig proces i dette speciale, som bidrager til en ny forståelse af, hvordan mennesker kan påvirkes. Udover problemstillingen med de mange faktorer ville en effektundersøgelse kræve viden om, hvad befolkningen mente om sagen før og efter artiklerne samt en undersøgelse af, hvordan sagen omtales i sociale kredse. Hertil kunne det være interessant at undersøge, hvordan de nye medier, som for eksempel internettets sociale medier kan føre til påvirkning. Denne diskussion vil blive taget op i perspektiveringen i dette speciales afslutning.

Afsnittet om medier fungerer således som en teoretisk argumentation for relevansen af specialets problemformulering samtidig med, at det bidrager til empiriudvælgelse. Det skaber desuden en nødvendig teoretisk platform med viden om medierne og de dynamikker, som kan påvirke andre dele af samfundet, hvilket er vigtigt for gennemførelsen af framinganalysen. Samtidig medvirker dette teoriansnit til opnåelse af nye forforståelser, som bidrager til en bredere forståelse af forskningsfeltet. I forlængelse af dette er det dog vigtigt at påpege, at disse teorier ikke uden videre anses som sande. For det første er de i dette speciale af prioritetsmæssige årsager ikke afprøvet empirisk, og for det andet kan fortolkninger af tekster, jævnfør Gadamer (2007) filosofiske hermeneutik, ikke karakteriseres som sande eller falske, men i stedet som mere eller mindre indsigtfulde. Denne problematik vil blive diskuteret senere i dette kapitel i forbindelse med både metode og analyse.

Det efterfølgende afsnit om framing er specialets teoretiske kerne, da dette fungerer som baggrund for besvarelse af problemformuleringen. Afsnittet tager udgangspunkt i begrebet framing og forsøger med en gennemgang af relevant teori at skabe et overblik over det ustrukturerede forskningsfelt, hvor der findes flere forskelli-

ge bud på den rette tilgang. Det vises således, hvordan Robert M. Entman (1993) ser framing som en udvælgelse af specifikke dele af virkeligheden forud for andre dele af virkeligheden for at gøre disse mere synlige. For at kunne nå frem til en brugbar analysemodel til specialets case vurderes det via nye forforståelser undervejs, at Entmans teori må suppleres af Claes de Vreeses (2005) mere handlingsanvisende teori. Dette resulterer i en induktiv tilgang, hvor der i stedet for at blive arbejdet med prædefinerede generiske frames selv udledes emnespecifikke frames, som passer til casen. I forbindelse med beslutningen om at arbejde med emnespecifikke frames bliver de gennemgængelige teorier om generiske frames og topiklister fundet nyttige, da disse kan være lettere at forholde til andre cases. Kapitlet indeholder desuden en introduktion til det gamle topikbegreb, som dog vurderes ikke at kunne bruges som supplement til framingteorien i dette speciale. Processen med undersøgelsen af denne teori ses som en naturlig del i forhold til den hermeneutiske tilgang til specialet, hvor der veksles mellem forståelse af del og helhed samtidig med, at der hele tiden opnås nye forforståelser. Grundet det på mange måder krakelerede billede af framingteori og den derfor sammensatte analysemodel kan denne risikere at have huller, hvilket det følgende diskussionsafsnit omhandlende specialets metode vil behandle.

10.2 Metoden

Som det blev præsenteret i ovenstående afsnit, lider framingstudier af en høj grad af diversitet i forhold til metodik og operationalisering, hvilket skaber et heterogent forskningsfelt. Ifølge Scheufele (2000) er der brug for at konceptualisere studier af framing for dermed bedre at kunne bidrage til kommunikations- og medievidenskab. Dette forsøger de Vreese i tidsskriftet *News framing: Theory and typology* (2005), hvilket i dette speciale fungerer som inspiration i udarbejdelsen af undersøgelsesdesignet. Men formår de Vreese på baggrund af eksisterende forskning på området at konceptualisere framingteorien og derfra udlede et videnskabeligt analyseværktøj, eller fremstår billedet af framing stadig krakeleret med limiterende sprækker? Dette vil blive diskuteret i det følgende afsnit.

For at styrke forskningsfeltet af framing mener de Vreese, at der er behov for en strømlinet metode for udledningen af frames. Det forklarer han således:

"Previous research on frames in the news shares little conceptual ground and most studies draw on tentative working definitions or operational definitions of

frames designed for the purpose of the specific study. Therefore there is little consensus as how to identify frames in the news.” (De Vreese 2005: 53)

Derfor opdeler de Vreese frames i issue-specific frames og generic frames. Alt efter studiets karakter og formål kan man således lede efter generelle frames, der overskri-der begrænsninger, fordi de kan identificeres på tværs af emner, kontekster og kultu-rer, eller man kan lede efter specifikke frames, der giver mulighed for et dybdegående niveau af specificitet af en bestemt begivenhed eller problemstilling. I dette speciale argumenteres der for at undersøge sidstnævnte, men det medfører, ifølge de Vreese, også begrænsninger og forhold, der kan give anledning til fejl. De Vreese beskriver paradokset således:

”An issue-specific approach to the study of news frames allows for a profound level of specificity and details relevant to the event or issue under investigation. This advantage, however, is potentially an inherent disadvantage as well. The high degree issue-sensitivity makes analyses drawing on issue-specific frames dif-ficult to generalize, compare, and use as empirical evidence for theory building.” (De Vreese 2005: 55)

De Vreese mener altså, at fordelene ved en høj grad af specificitet samtidig kan blive en ulempe, da en efterfølgende generalisering kan være svær. I så fald mener de Vreese ikke, at studiet vil bidrage til empirisk evidens. I dette speciale vurderes det, at det gavner muligheden for et dybdegående niveau af specificitet i undersøgelsen af medi-ernes dækning af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs studiet i forhold til at opnå nuanceret indsigt i framingen af sagen. Dette kommer for eksempel til udtryk gennem flere af de i alt ni underframes, der tydeliggør forskellige vinkler – vinkler der forment- lig ikke ville komme til syne ved hjælp af generic frames. Især *Partisplittelse, Hushold- ninger, Goldman Sachs* og *Ukendte købere* har bidraget til et dybt analytisk niveau. Her følger et eksempel på, hvordan der ved hjælp af underframen *Goldman Sachs* defineres et problem, diagnosticeres en årsag, fældes en moralsk dom og slutteligt foreslås en løsning i Politikens leder *Muppets på tinge*, hvor der fokuseres på, hvordan Goldman Sachs har magt over de ansvarlige politikere:

”Nu har Goldman Sachs landet sig en hel teatertrup af Muppets i form af med- lemmerne af det danske Folketing - undtagen Enhedslisten - der er på nippet til at indgå en helt igennem dårlig aftale på de danske skatteyderes vegne om et frasal- g af dele af den statslige energigigant Dong (...) Der er brug for Statler og Waldorf – de to vrisne, gamle Muppets på balkonen - til at sige det, som det er: Den her

forestilling er pinlig for deltagerne, og handelen bør aflyses hurtigst muligt.” (Bilag 4: P6)

Denne frame bidrager til indsigt i, hvordan der fokuseres på Goldman Sachs og virksomhedens ry som en magtfuld og kynisk investeringsbank med ufine hensigter – et specifikt fokus i denne sag, som ville være sværere at belyse ved hjælp af generic frames, som for eksempel Semetko & Valkenburgs anerkendte nyhedsframes: *conflict*, *human interest*, *attribution of responsibility*, *morality* og *economic consequences*. (De Vreese 2005: 56) *Human interest*, der personificerer et emne eller en problemstilling gennem en individuel historie eller en følelsesmæssig vinkel på en begivenhed, eller *Attribution of responsibility*, der præsenterer et emne eller en problemstilling med fokus på, hvem der har ansvar for at udrede situationen kunne begge være identificeret som dominerende frames i denne leder i Politiken, men ingen af de to frames ville umiddelbart kunne belyse det fokus, underramen *Goldman Sachs* bidrager med (Ibid.). På den anden side ville den viden, der er opnået ved hjælp af underramen *Goldman Sachs*, være svær at sammenligne med andre studier, da rammen er udledt specifikt til dette studie og dermed er unik, som de Vreese argumenterer for. I forhold til besvarelsen af problemformuleringen i dette speciale forekommer den svaghed dog irrelevant, da formålet ikke er at undersøge mediernes dækning af DONG-sagen i en bestemt kontekst eller i forhold til andre sager eller begivenheder. Derfor savnes muligheden for at sammenligne og generalisere ikke.

Den manglende sammenlignelighed i forbindelse med denne metode fører, ifølge de Vreese, til fremgangsmådens største svaghed, som han beskriver således:

”The absence of comparability has led researchers to ‘too easily finding evidence for what they are looking for’ and to contribute to ‘one of the most frustrating tendencies in the study of frames and framing [being] the tendency for scholars to generate a unique set of frames for every study.’ (De Vreese 2005: 55)

Her anfægter de Vreese validiteten i undersøgelsen af issue-specific frames, som afhænger for meget af undersøgeren. Kritikken kan både forstås i forhold til selve udledningen af frames og identifikationen af frames i tekster. I dette speciale er udledningen af frames sikret ved hjælp af Matthes og Kohrings (2008) seks metoder til udledning af frames. Her vurderedes det, at en manuel, holistisk tilgang, hvor frames opstilles ved hjælp af en kvalitativ gennemgang af en del af teksterne, passer bedst til dette speciale. Den manuelle holistiske tilgang lægger op til en høj grad af subjektivitet i udledningen af frames, hvilket stemmer overens med de Vreeses kritikpunkt. Således rammer de

Vreeses kritik den avondte metode i dette speciale. Antaget at de Vreese har ret i denne kritik, risikeres det, at der i udledningen af frames i undersøgelsen overses eksisterende frames, som ikke udledes på grund af den forforståelse, udledningen foretages på baggrund af. Ydermere bemærkes det i denne sammenhæng, at dagbladenes framing kan være mangelfuld i forhold til at dække alle tænkelige vinkler og perspektiver på sagen. Denne betragtning anspores af Gamson & Modiglianis (1989) syn på framing, hvor de beskriver, hvordan nogle elementer fremhæves på bekostning af andre.

For at øge objektiviteten i udledningen foreslår Matthes og Kohring en computerhjulpen tilgang i stedet, hvor "*... man tester om en frame er tilstede ved at identificere bestemte ord i teksten.*" (Matthes og Kohring 2008: 259ff) Denne metode vurderes dog at være for overfladisk i forhold til kompleksiteten af casen i dette speciale, som kræver en mere kvalitativ og dybdegående undersøgelse. I øvrigt forstås dette speciale ud fra et hermeneutisk verdenssyn, hvor der ikke eksisterer et ideal om objektivitet, men snarere en bevidsthed om, at forforståelse er uundgåeligt og bidrager til at opnå ny viden. I specialet har en forforståelse for eksisterende generic frames, i form af Semetko & Valkenburgs tidligere omtalte nyhedsframes og Binderkrantz' (2009) politiske frames, og karakteren af disse for eksempel fungeret som inspiration til udledningen af issue-specific frames og bidraget til validiteten af disse. Til gengæld vil de udledte frames i specialet formentlig være for specifikke til, at de kan anvendes på et mere generelt plan i andre studier – medmindre der i studiet undersøges en sag, der har tilstrækkelige lighedspunkter med DONG-sagen, så der blot kræves finjusteringer af frames. Et aktuelt eksempel på det er salget af Nets, der er ejet af Danske Bank, Nordea, norske DNB, Nationalbanken og et antal mindre banker. Her ejer staten ligeledes en større aktiepost, mens der også står en større amerikansk virksomhed klar til at købe.

Således argumenteres der i dette speciale for, at framingteori fortsat fremstår krakeleret med limiterende sprækker, men forskningen bidrager hele tiden til ny viden, som er med til at udbedre mangler og svagheder. I forhold til dette speciale har muligheden for et dybdegående niveau af specificitet i undersøgelsen givet nuanceret indsigt, som forventeligt ville have været sværere at opnå med en mere generel tilgang. Således har de Vreeses opdeling af frames bidraget til besvarelsen af specialets problemformulering.

10.3 Analysen

I de foregående to afsnit er specialets anvendte teorier og metoder blevet diskuteret, hvorfor det nu synes naturligt at kaste et kritisk blik på specialets analyse. Som det tidligere i diskussionen nævnes, kan de opnåede forståelser i dette speciale ikke betragtes som hverken sande eller falske, hvilket ligeledes er tilfældet for udbyttet af analysen af de tre dagblades dækning af DONG-sagen. Indeværende afsnit vil tage udgangspunkt i specialets hypoteser og diskutere, hvad ovenstående betyder for den opnåede indsigt. Analyseafsnittet vil blive inddraget, og sideløbende med gennemgangen af hypoteserne vil indsigten blive forholdt til specialets undersøgelsesspørgsmål og problemformulering, der i sidste ende skal besvares.

Men hvordan kan der konkluderes på specialets hypoteser, når ingen forståelse kan betragtes som sand eller falsk? Og hvilken betydning har det for besvarelsen af problemformuleringen, at der maksimalt kan nås en større indsigt og en udvidet forståelseshorisont? Der må dykkes ned i de enkelte analyseafsnit for at se på, hvad der ligger til grund for fundene af disse frames, og sammenhængen mellem nogle af de førnævnte kritikpunkter af metoden med issue specific frames må forholdes til specialets hermeneutiske forståelsesramme.

Specialets hypotese A og hypotese B er gældende for alle tre dagblade, og den første kunne afkræftes, da ingen af de tre dagblade er domineret af hovedrammen *Trussel mod Danmark*. Afkræftelsen af hypotese A er fundet gennem analyse af dagbladenes dækning, hvor det viste sig, at hovedrammen *Handlen* i stedet var dominerende. Beskrivelsen af denne hovedframe siger, at den fokuserer på handlens økonomi, tekniske detaljer eller andre bydere end Goldman Sachs, hvilket det altså blev vurderet var tilfældet i 36 procent af nyhedshistorierne. Disse vurderinger er fundet sted på baggrund af det opsatte metodedesign, hvor hver artikel er blevet vurderet. Men udover de opsatte rammer må den uundgåelige forforståelse også medregnes. Det er således, jævnfør specialets forståelsesramme, ikke muligt at gå fordomsfrit til en tekst, hvilket er interessant i forhold til de Vreeses kritik af den emnespecifikke tilgang. Som behandlet i det foregående afsnit mener de Vreese, at forskeren risikerer at finde det, han leder efter, da frames kan opstilles efter undersøgelsens behov. I dette speciale er det, som tidligere nævnt, dog ikke et ideal at være objektiv og nå frem til en endelig sandhed. Men de nye forforståelser, som er opnået gennem specialets analyser, bidrager til en udvidelse af forståelsesrammen, så der nu hersker en større indsigt i indværende case. Og det er denne indsigt, som bruges til at be- og afkræfte specialets hypoteser.

Specialets hypotese B blev med den samme tilgang derimod bekræftet, idet sagen i alle dagblade går fra en forholdsvis overvægt af hovedrammen *Handlen* til en forholdsvis overvægt af hovedrammen *Politisk spil*.

Det er altså muligt at teste hypoteserne – ikke på trods af – men på grund af den hermeneutiske forståelsesramme. De Vreeses kritik af den emnespecifikke tilgang kan på denne måde forsvares med, at der i dette speciale ikke findes noget ideal om at skulle finde en endelig sandhed, hvorfor analysens udbytte er brugbart. Dog skal det noteres, at resultaterne er et produkt af allerede eksisterende forforståelser, da disse uundgåeligt har haft en påvirkning. De udledte frames er alle testet af begge undersøgere i dette speciale for at sikre, at hver frame beviseligt er valid og ikke blot er et produkt af undersøgerens fantasi, som Cappella & Jamieson pointerer i et af deres fire kriterier til frames. I denne forbindelse kunne det være interessant at spørge, hvordan den opnåede indsigt ville se ud, hvis den samme undersøgelse var foretaget af andre personer med andre forforståelser. Som tidligere beskrevet hersker der i dette speciale en bevidsthed om egne forforståelser og om, hvordan disse er med til at danne viden. Med dette udgangspunkt må det antages, at forforståelserne hos dette speciales undersøgere har påvirket undersøgelsen af Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens framing. Derfor kunne det være interessant at spørge, om en gentagelse af undersøgelsen i dette speciale ville medføre en anden indsigt, da der undervejs er opnået nye forforståelser? Spørgsmålet bekræfter, at der herved ikke kan udledes nogen endelig sandhed, men det ændrer ikke på, at analysen har bidraget til at belyse et hidtil tilsløret område af dækningen af den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs.

11. Konklusionen

På baggrund af specialets samlede framinganalyse konkluderes der i det følgende kapitel på den opnåede viden om Berlingske, Jyllands-Posten og Politikens framing af DONG-sagen. Undervejs svares der med udgangspunkt i de opstillede hypoteser på specialets undersøgelsesspørgsmål. Dette er med henblik på endeligt at besvare specialets problemformulering:

Hvordan har dagbladene Berlingske, Jyllands-Posten og Politiken framet sagen om den danske stats salg af DONG-aktier til Goldman Sachs?

Inden der konkluderes på analysen, er det vigtigt at understrege, at der i dette speciale ikke søges en endelig sandhed om, hvordan medierne har dækket DONG-sagen. Der søges snarere indsigt og ny forståelse af dækningen, som kan bidrage til en udvidet erfaringshorisont. Overbevisningen i arbejdet med specialet er, at denne erfaringshorisont kan udvides yderligere i nye studier af sagen, hvorfor der ikke er opnået en endelig sandhed, men ny viden, som kan bidrage til den videre forskning på området.

I specialets samlede analyse udledes det af de 227 nyhedshistorier om DONG-sagen, at den hyppigst forekommende type nyhedshistorie i dagbladenes trykte udgaver er nyhedsartikler, som udgør 33 procent af den samlede dækning. Herefter følger baggrundsartikler med 19 procent og læserbreve med 18 procent.

I analysen af nyhedshistoriernes frames udledes det, at hovedrammen *Handlen* dominerer i dækningen med en andel på 35 procent efterfulgt af *Politisk spil* med 30 procent af de samlede nyhedshistorier. Således afkræftes hypotese A. Et niveau dybere i analysen fremstår det, at den dominerende underframe er *Goldman Sachs* med en andel på 18 procent. *Goldman Sachs'* dominans er dog marginal, da *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer* hver står for en andel på 17 procent.

I analysen brydes framingen også ned på hvert enkelt dagblad. Her udledes det, at der forekommer jævnbyrdighed i fordelingen af underframes. *Partisplittelse* og *Tekniske detaljer* udgør hver 18 procent, imens *Konflikt* og *Økonomi* hver udgør 17 procent af dækningen. Således afkræftes hypotese C, men det bemærkes, at rammen udgør en markant del af Berlingskes dækning. Politikens dækning domineres af underrammen *Goldman Sachs*, som udgør en bemærkelsesværdig høj andel med 29 procent, mens *Partisplittelse* kun er den tredjestørste frame med 18 procent. Således afkræftes hypotese D. Heller ikke Jyllands-Postens dækning domineres af den forventede underframe. Her udledes en overvægt i *Partisplittelse*, som udgør 16 procent, og *Goldman Sachs*,

som udgør 14 procent. Ligesom i analysen af Berlingske bemærkes det, at den forventede dominerende underframe udgør en markant del af dækningen, dog uden at være den dominerende underframe. Således afkræftes hypotese E.

Herfra udledes det af analysen, hvordan de dominerende frames optræder i de forskellige typer nyhedshistorier, og omvendt hvilke frames, der kendetegner de dominerende typer nyhedshistorier. I den forbindelse kan det konkluderes, at den dominerende hovedframe, *Handlen*, oftest bruges i læserbreve, som står for 33 procent af den samlede andel. Næsteften følger analyser og baggrundsartikler med henholdsvis 20 og 19 procent. Sammenlignet med hovedramen *Politisk spil*, som optræder næstflest gange i dækningen, bemærkes det, at 46 procent af forekomsten af denne frame er i nyhedsartikler.

I forhold til underframes udledes det, at den dominerende underframe, *Goldman Sachs*, oftest er repræsenteret i analyser, som udgør 24 procent, og læserbreve, som udgør 22 procent. Det bemærkes i øvrigt, at 16 procent af ramen *Goldman Sachs* optræder i ledere. *Partisplittelse* er den underframe, der optræder næstflest gange, hvilket den oftest gør i nyhedsartikler med 45 procent af de samlede nyhedshistorier.

Udviklingen i dagbladenes framing sker i takt med sagens forløb, hvilket først og fremmest kommer til udtryk gennem antallet af nyhedshistorier fordelt på sagens fem uger. Således er det samlede antal nyhedshistorier for uge et, to og tre 33, mens de tre dagblade i uge fire alene bringer 82 nyhedshistorier. I forløbets femte og sidste uge bringes der i alt 111 nyhedshistorier, hvilket er en bemærkelsesværdig stigning i forhold til, at denne uge kun består af tre dage. Typerne af nyhedshistorier udvikler sig ligeledes, hvor især andelen af læserbreve stiger mod sagens afslutning. Dagbladene ledere optræder hyppigere, modsat analyserne, som forbliver på et nogenlunde stabilt niveau.

Der blev i analysen fundet, at *Partisplittelse* først identificeres i uge fire. Det falder sammen med den bemærkelsesværdige stigning i antallet af nyhedshistorier, hvor underramen allerede fra sin indtræden er blandt de mest dominerende. Hvis der i stedet fokuseres på hovedframes, viser analysen, at *Politisk spil* går fra en andel på 19 procent i uge tre til en andel på 26 procent i uge fire og 38 procent i uge fem. I forbindelse med sagens udvikling bemærkes der en tendens til, at det indbyrdes forhold mellem de to hovedframes, *Handlen* og *Politisk spil*, skifter. Således går *Politisk spil* fra at være mindre dominerende end *Handlen* til at være mere dominerende end *Handlen*. Dermed bekræftes specialets hypotese B.

På baggrund af ovenstående udledninger kan det nu sammenfattes, at nyhedsartikler og baggrundsartikler har udgjort størstedelen af dækningen af sagen. Men det bemærkes, at læserbreve udgør næsten lige så stor en andel som baggrundsartikler, og hvis den anden læserbårne type nyhedshistorie, debatindlæg, tillægges, udgør de tilsammen en tredjedel af dækningen svarende til samme andel som nyhedsartiklerne. Dette indikerer, som det vurderes i specialets indledning, at sagen har skabt røre i dele af den danske befolkning. I analysen udledes det dog, at sagen først for alvor rydder avisernes spalter fra den 23. januar til og med den 31. januar 2014. Her bemærkes det, at Berlingske og Politiken er de første til at lade sagen dominere dagsordenen, mens Jyllands-Posten tøver en dag. I sidste ende overhaler Jyllands-Posten dog de to andre og ender således med at bringe flest nyhedshistorier om sagen.

Af analysen fremgår det, at det i alle tre dagblade er underrammen *Partisplittelse*, der dominerer dækningen på dagen, hvor sagen for alvor tager fart. Stigningen i antallet af nyhedshistorier sker samtidig med, at Politiken bringer en nyhedsartikel, hvori Poul Nyrup Rasmussen kritiserer regeringens ageren i sagen. Det er dog stadig hovedrammen *Handlen*, der dominerer dagbladenes dækning i det meste af perioden, hvor der altså primært fokuseres på detaljerne i den forestående aftale. Der sker imidlertid et skifte mod sagens slutning, hvor der i Politiken fra den 25. januar og frem fokuseres mere på det politiske spil end på aftalen. Samme fænomen udspiller sig i Berlingske og Jyllands-Posten, dog først fra henholdsvis den 26. januar og den 31. januar. Fælles for dagbladene er, at dette fokusskifte foranlediges af den stigende interne uro i SF. Dette aspekt i sagen italesættes allerede i specialets indledning som en del af det drama, der vækker mediernes interesse, fordi sagen og dens konsekvenser bliver målbar i den forstand, at der skal tælles stemmer og findes en *vinder* og en *taber* ved afstemningen i Folketinget den 30. januar 2014.

12. Perspektiveringen

Som afrunding på dette speciale findes det relevant at undersøge alternative metoder til besvarelse af problemformuleringen samt at perspektivere til eventuel fremtidig forskning. Dette kapitel vil således indledes af en vurdering af alternative teorier og metoder samt de metodiske konsekvenser, de ville have for specialet. Afslutningsvis breddes perspektiverne i dette speciale ud til fremtidig forskning på området.

12.1 Alternativ forskning

Den bærende teori i dette speciale er framing, hvilket naturligt smitter af på det metodiske design. Undervejs i specialet inddrages topik som et muligt supplement til framing, men det vurderes, at framingteorien som udgangspunkt står bedst alene. Det findes dog interessant at overveje, hvordan dette speciale ville have taget sig ud, hvis topik var blevet valgt frem for framing.

Gabrielsen & Pontoppidan har udviklet en topikliste, som består af topoi, der går igen i argumentationer og debatter i det moderne Danmark. Ifølge forfatterne er det muligt at tage udgangspunkt i denne liste og samtidig tilføje sine egne, emnespecifikke topoi. (Gabrielsen & Pontoppidan 2009: 23) Sammenlignes disse betragtninger med framing kan en sådan topikliste anses som en blanding af generiske og emnespecifikke frames. Som beskrevet i afsnittet om framing, kritiserer de Vreese (2005) *generic frames* for at være for generelle til at undersøge et specifikt emne, mens han kritiserer *issue specific frames* for ikke at være generaliserbare. Således findes det interessant, at topik giver mulighed for en metodisk blanding af, hvad framingen ville kalde *issue specific* og *generic frames*. På denne måde kunne der skræddersyes en metode til analyse af dagbladenes dækning af DONG-sagen, som samtidig gør det muligt at sammenligne og dermed generalisere den opnåede viden. I dette speciale argumenteres der dog for primært at bruge framingteori, da denne tilbyder en mere komplet metode til analyse af mediedækningen.

Et andet alternativ til framingteori er Norman Faircloughs (1992) kritiske diskursanalyse. Marianne Winther Jørgensen og Louise Phillips (1999) beskriver i bogen *Diskursanalyse som teori og metode*, hvordan Faircloughs kritiske diskursanalyse består af tre niveauer. Det første er tekstniveauet, det andet er det diskursive niveau og det tredje er social praksis. (Jørgensen & Phillips 1999: 28) Den kritiske diskursanalyse har en socialkonstruktivistisk tilgang, idet den indgår i et dialektisk forhold. Det ses,

når diskursen konstituerer den sociale verden samtidig med, at den konstitueres af sociale praksisser. (Jørgensen & Phillips 1999: 28) På den måde både skaber og afspejler teksten samfundsmæssige forandringer, hvilket kunne være nyttigt i forhold til en effektundersøgelse af de tre dagblades dækning af DONG-sagen. I forhold til en alternativ lingvistisk tekstanalyse i dette speciale kunne Faircloughs fire forskellige tekstlingvistiske niveauer have været anvendt. På Faircloughs første lingvistiske niveau forekommer det relevant at undersøge brugen af specifikke ord og andre karakteriserende træk ved tekstens ordvalg. (Fairclough 1992: 77) Begrebet *modalitet* ville desuden kunne inddrages med henblik på at afsløre eventuelle usikkerheder i afsenderens argumentation. Modaliteten kan således bruges til at undersøge, i hvor høj grad forfatteren til den givne nyhedshistorie har tillid til egne udsagn. (Fairclough 1992: 158) Der kunne altså opnås viden om, hvilke argumenter afsenderen er sikker i, og hvilke der fremstår usikre. Dette element kunne for eksempel være interessant i forhold til dagbladenes holdningsprægede ledere og analyser. På samme måde forekommer det relevant at undersøge debatindlæg og læserbreve med dette for øje, da der i disse findes en høj repræsentation af påstande. I relation til modalitet findes begrebet *styrkemarkører*, hvor graden af disse kan undersøges med henblik på at opklare, hvor stor vægt afsenderen tillægger de enkelte udsagn i teksten. (Ibid.) Faircloughs kritiske diskursanalyse kunne således fungere som et alternativ til framing, og den kunne bidrage med en tekstnær lingvistisk undersøgelse af speciales case. Teorien er dog fravalgt, idet den metodiske del ikke egner sig til analyse af 227 nyhedshistorier. Et andet argument imod er diskursteoriens videnskabsteoretiske tilgang. Således vurderes det, at de dialektiske forhold og den dermed socialkonstruktivistiske tilgang ikke umiddelbart er foreneligt med det hermeneutiske verdenssyn.

I dette speciale har tre danske dagblades trykte udgaver, som bekendt, leveret empiri til analysen, mens der i afsnittet om medier bliver behandlet teori om medialisering præsenteret af blandt andre Hjarvard. I forbindelse med medialiseringen forekommer det interessant at udfordre fremtiden, der på mange måder allerede findes i form af mange nye medieplatforme. Argumentet for at analysere de trykte udgaver af dagbladene er, at det stadig er i disse, at størstedelen af den originale journalistik produceres. (Kulturministeriet 2013) Men i takt med den udvidede medialisering, hvor mere kommunikation mellem mennesker bliver digital og nu i stigende grad foregår på internettet, forekommer det relevant at undersøge, hvad dette betyder for relationerne mellem medier, befolkning og beslutningstagere. Medierne er ikke længere ene om at

eje den teknologi, de formidler information igennem, hvilket, ifølge medieforsker Niels Ole Finnemann i *Kommunikations- og medieleksikon*, betyder, at alle nu har direkte adgang til offentligheden uden massemediernes indblanding. (Kolstrup et al. 2014) Mediebrugere bliver altså selv medier, som framer, når de deler indhold med deres digitale, sociale netværk. Finnemann skriver endvidere, at den høje tilgængelighed af kommunikationsmedier gør det endnu lettere at kommunikere på forskellige måder og over afstand. Hertil følger, ifølge Finnemann, en udvidelse af medieindholdet, hvilket betyder, at den medierede og arkiverede kommunikation i dag har et større omfang. (Kolstrup et al. 2014) På den måde bliver det stadig sværere at kontrollere informationsstrømmen og dermed også at undersøge, hvem og hvordan den påvirker modtagerne.

12.2 Fremtidig forskning

I forlængelse af disse perspektiver kunne det i et fremtidigt studie være interessant at undersøge, hvordan mediernes historier videreføres af individer i digitale, sociale kredse. Megen kommunikation, som tidligere kun har foregået privat, foregår nu på sociale medier som Facebook og Twitter. Det betyder, at denne kommunikation nu medieres og dermed arkiveres. Dette åbner for en analyse af befolkningens viderefremstilling af mediernes budskaber. I en sådan undersøgelse kunne dette speciales kapitel om mediebilledet suppleres med *medium theory*, hvor kommunikationsprofessoren Joshua Meyrowitz' (1994) teorier forekommer relevante at inddrage. Meyrowitz fokuserer på, hvordan forskellige medier kan have indflydelse på samfundet. Det handler med andre ord om mediet frem for indholdet: "*Medium theory focuses on the particular characteristics of each individual medium or each particular type of media.*" (Meyrowitz 1994: 50) Mediet i fokus i sådan et studie ville i så fald være internettet, som må være specielt interessant at undersøge, da det betragtes som et medie i sig selv. Samtidig er det et medie, der er integreret i andre medier, som for eksempel computere og smartphones.

Som yderligere supplement til ovenstående kunne den canadiske sociolog Erving Goffmans (1959) hovedværk *The Presentation of Self in Everyday Life* inddrages med henblik på at undersøge den sociale interaktion mellem mennesker. I værket arbejder Goffman med *teatermetaforen*, som består af en række dramaturgiske udtryk. Ifølge Goffman spiller alle mennesker hele tiden forskellige roller. Intet menneske er i den forstand sig selv på noget tidspunkt. (Goffman 1959: 37ff) Goffman mener nemlig

ikke, at det at være sig selv overhovedet eksisterer. Vi benytter os som mennesker i stedet af *masker*, som kan udskiftes, så vi hele tiden kan optræde passende. På denne teaterscene optræder mennesker, ifølge Goffman, på enten *frontstage* eller *backstage*. På frontstage er vi særligt opmærksomme på, hvordan vi agerer, mens der på backstage er mulighed for at forberede sig på sin optræden på frontstage. (Ibid.) Men spørgsmålet er så, hvilken scene, internettet svarer til? Her findes det interessant at undersøge, hvad der sker, når den sociale interaktion flyttes til internettet, hvor der ikke på samme måde kommunikeres ansigt til ansigt, og hvor der således kan opstå misforståelser omkring, hvilken scene, der optrædes på. Meyrowitz (1985) arbejder i denne forbindelse med begrebet *middle region*, som ville være oplagt at inddrage i besvarelsens af ovenstående spørgsmål.

12.3 Framingeffekt

Med udgangspunkt i ovenstående refleksioner om den udvidede medialisering søges nu nye perspektiver på framingstudier. Således reflekteres der over, hvordan den opnåede viden i specialet kan fungere som afsæt for nye studier af DONG-sagen. Her kunne der i stedet for dette speciales afsenderfokus anlægges et modtagerfokus, som for eksempel kunne inkludere undersøgelse af framingeffekt. Men er det overhovedet muligt at konstruere en videnskabelig undersøgelse af udvalgte mediers dækning af DONG-sagens påvirkning af læserne?

Mange medieeffektteoretikere har forsøgt at svare på dette spørgsmål, herunder de to professorer i journalistik, Maxwell E. McCombs og Donald L. Shaw (1972), som fandt, at massemedierne havde reel indflydelse på den politiske dagsorden i forbindelse med det amerikanske præsidentvalg i 1972. Her spurgte McCombs & Shaw tilfældige vælgere ved Chapel Hill i North Carolina om, hvilke valgемner de fandt vigtigst. Sideløbende monitorerede de samtlige printmedier i og omkring Chapel Hill for at identificere forekomsten af forskellige valgемner i nyhederne. På den baggrund udledte McCombs & Shaw en sammenhæng mellem valgемnernes fylde i nyhedsdækningen og vælgernes rangering af valgемner. (McCombs & Shaw 1972: 180) Således viste McCombs & Shaw, at medierne har indflydelse på, hvilke emner befolkningen tænker *på*, hvilket de definerede som *agenda-setting*. Men hvilken effekt har medierne så på, hvad befolkningen tænker *om* bestemte emner? Kommunikationsforskerne Claes de Vreese, Maud L. Adriaansen og Philip van Praag (2012) har undersøgt politiske nyheders effekt på vælgernes kynisme over for politik. I studiet deles nyhederne op efter

fokus på henholdsvis politisk strategi eller politisk indhold, imens vælgerne deles op i politisk vidende og uvidende. Her fandt de Vreese et al. blandt andet, at nyheder med fokus på strategi fremkalder politisk kynisme hos de politisk uvidende vælgere, mens nyheder med fokus på politisk indhold fremkalder usikkerhed og omskiftelighed blandt politisk vidende vælgere. (De Vreese et al. 2012: 166ff) I studiet bedes respondenterne vurdere deres egen politiske kynisme, inden de læser en nyhedshistorie med enten en strategisk frame eller en indholdsframe. Derefter bedes de igen vurdere deres egen politiske kynisme. Studiet bygger i øvrigt på indledende spørgeskemaundersøgelser og indeholder flere kontrolgrupper for at sikre validitet. Formen minder om et laboratorieeksperiment, hvilket svækker den eksterne validitet af undersøgelsens resultater. Som det beskrives tidligere i indeværende kapitel, påvirkes individer konstant af det samfund, de færdes i. I takt med samfundets medialisering udvides spektret af medier, hvorfor en endelig identifikation af afgørende påvirkningsfaktorer forekommer abstrakt. Udarbejdelse af et nyt studie af DONG-sagen med fokus på modtageren og framingens effekt på denne, kunne således udformes med inspiration fra de Vreeses studier om politisk kynisme. Her måtte respondenterne i så fald inddeles i forskellige grupper efter holdning til salget af DONG-aktierne til Goldman Sachs og efterfølgende blive præsenteret for nyhedshistorier med de ni forskellige frames fra de tre dagblades dækning af sagen, som er identificeret i indeværende speciale. Herefter må respondenterne give udtryk for, om de har ændret holdning til sagen. Således kunne der udledes en indikation af, hvilken effekt de forskellige frames kan have på læserne. Det vil dog stadig være vigtigt at være opmærksom på de inhærente fejlkilder i dette studie, som besværliggør en ekstern validering af den opnåede viden. På baggrund af den opnåede viden i indeværende speciale og den deraf udvidede erfaringshorisont findes det interessant at opstille følgende hypoteser til be- eller afkræftelse i et fremtidigt studie af, hvilken effekt de tre dagblades framing af salget af DONG-aktier til Goldman Sachs har haft:

- A. *Dagbladenes framing af sagen har påvirket befolkningens holdning til salget af DONG-aktier til Goldman Sachs negativt*
- B. *Dagbladenes framing af sagen har påvirket befolkningens holdning til Goldman Sachs negativt*
- C. *Dagbladenes framing af sagen har medført en øget politisk skepsis blandt befolkningen*

13. Litteraturen

- Binderkrantz, Anne og Green-Pedersen, Christoffer (2009). *Policy or Processes in Focus?*. The International Journal of Press/Politics 2009 14: 166.
- Bryman, Alan (2008). *Social Research Methods*. New York: Oxford University Press Inc.
- Cappella, Joseph N. & Jamiesen, Kathleen H. (1997). *Spiral of Cynicism*. New York: Oxford University Press Inc.
- Cook, Timothy E. (1995) *Governing With The News*. Chicago: The University of Chicago Press.
- De Vreese, Claes (2005) *News framing: Theory and typology*. Information Design Journal + Document Design, 13 (1), 51-62.
- De Vreese, Claes, Adriaansen, Maud L. & van Praag, Philip (2012) *A Mixed Report: The Effects of Strategic and Substantive News Content on Political Cynicism and Voting*. Communications, 37, 153-172.
- Dearing, James W. & Rogers, Everett M. (1996). *Agenda-Setting*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Entman, Robert M. (1993). *Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm*. Journal of Communication 43 (4) 51-58.
- Fairclough, Norman (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- Gabrielsen, Jonas & Pontoppidan, Christina (2009). *Topik – debattens skjulte niveau*. RetorikMagasinet 74.
- Gadamer, Hans-Georg (2007). *Sandhed og Metode*. Århus: Academica.
- Gamson, William & Modigliani, Andre (1989). *Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach*. American Journal of Sociology, 95, 1-37.
- Goffman, Erving (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. London: Harper and Row.
- Goffman, Erving (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life*. New York: Anchor Books.
- Habermas, Jürgen (2009). *Borgerlig offentlighed*. København: Informations Forlag.
- Hjarvard, Stig (2007). *Den politiske presse*. Journalistica 5.
- Hjarvard, Stig (2008). *En verden af medier*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Jakobson, Roman (1999). *Linguistics and poetics. I: Jaworski, A & Coupland, N. The Discourse Reader* 54-62. London: Routledge.

- Jørgensen, Marianne Winther & Phillips, Louise (1999). *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag.
- Kahnemann, Daniel & Tversky, Amos (1984). *Judgment under uncertainty*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kolstrup, Søren et al. (2010). Fredriksberg: Samfundslitteratur.
- Lasswell, Harold. D (1948). *The Structure and Function of Communication in Society*. The Communication of Ideas. New York: Institute for Religious and Social Studies
- Matthes, Jörg & Kohring, Matthias (2008). *The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity*. International Communication Association.
- McCombs, Maxwell E. og Shaw, Donald L. (1972). *The Agenda-Setting Function of Mass Media*. Public Opinion Quarterly, 36, 1972, 176-187.
- Merkelsen, Henrik (2007). *Magt og medier*. Fredriksberg: Samfundslitteratur.
- Meyrowitz, Joshua (1985). *No Sense Of Place – The Impact of Electronic Media on Social Behavior*. Oxford University Press.
- Meyrowitz, Joshua (1994). *Medium Theory*. The Annals of the American Academy of Political and Social Science.
- Rogers, Everett M. (1995). *Diffusion of Innovations*. New York: The Free Press.
- Scheufele, Dietram A. (2000). *Agenda-setting, priming, and framing revisited. Another look at cognitive effects of political communication*. Mass Communication & Society 3.
- Scheufele, Dietram A. & Tewksbury, David (2007). *Framing, Agenda Setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effect Models*. Journal of Communications 57.
- Shannon, Claude Elwood & Weaver, Warren (1949). *The Mathematical Theory of Communication*. Urbana: Illinois University Press.
- Vasterman, Peter (2005). *Media Hype*. European Journal of Communication 20(4).

13.1 Webkilder

- Carter, Bill (2014). *CNN's Ratings Surge Covering the Mystery of the Missing Airliner*. Lokaliseret d. 20. marts 2014 på http://www.nytimes.com/2014/03/18/business/media/cnns-ratings-surge-with-coverage-of-the-mystery-of-the-missing-airliner.html?_r=0
- Dansk Oplagskontrol (2014). *Kontrollerede oplagstal*. Lokaliseret d. 5. april 2014 på <http://www.do.dk/asp/kontrolleredeoplagstal.asp>

Den store danske (2014). *Kommunikation*. Lokaliseret d. 2. april 2014 på [http://www.denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Psykologi/Psykologiske temaer/kommunikation](http://www.denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Psykologi/Psykologiske_temaer/kommunikation)

Frandsen, Søren (2013). *Læserne flygter fortsat fra aviserne*. Lokaliseret d. 12. februar 2014 på <http://journalisten.dk/laeserne-flygter-fortsat-fra-aviserne>

Hansen, Christian (2014a). *Özlem afslører: Helle truer med at smide os ud*. Lokaliseret d. 10. februar 2014 på <http://www.mx.dk/nyheder/danmark/story/1273336>

Hansen, David Buch (2014b). *OVERBLIK: Forstå DONG-sagen på fem minutter*. Lokaliseret d. 6. februar 2014 på <http://nyhederne.tv2.dk/politik/2014-01-28-overblik-forst%C3%A5-dong-sagen-p%C3%A5-fem-minutter>

Helt Normalt (2014). *Den menige danskers viden & ytringer om forskellige emner*. Lokaliseret d. 1. marts 2014 på <http://heltnormalt.dk/truthfacts/2014/01/31>

Jyllands-Posten (2014). *Fakta: Forløbet omkring Dong-salget*. Lokaliseret d. 10. februar på <http://jyllands-posten.dk/politik/ECE6447480/fakta-forloebet-omkring-dong-salget/>

Kolstrup et al. (2014). *Udvidet medialisering*. Lokaliseret d. 17. maj 2014 på <http://medieogkommunikationsleksikon.dk/udvidet-medialisering/>

Kommunikatøren (2013). *Journalisterne er mediemøllens svageste*. Lokaliseret d. 16. april 2014 på <http://www.kommunikationsforening.dk/menu/fagligt-nyt/kommunikatoren/2013/nr-1-2013/kommunikators12-13113.pdf>

Kulturministeriet (2013). *Udredning om nyheder*. Lokaliseret d. 15. april 2014 på <http://kum.dk/nyheder-og-presse/kulturnyt/2013/marts/udredning-om-nyheder/>

MetroXpress (2014). *MX er newstainment*. Lokaliseret d. 4. april 2014 på <http://media.mx.dk/om-mx/redaktionel-profil/>

Sparre, Kirsten & Kabel, Lars (1999). *Grundlæggende definitioner på nyheder*. Lokaliseret d. 10. april på <http://130.225.180.61/cfje/VidBase.nsf/ID/VB00058883>

TNS Gallup (2014). *Læsertal*. Lokaliseret d. 12. februar 2014 på <http://www.tns-gallup.dk/statistik/laesertal>

Wikipedia (2014a). *Martin Heidegger*. Lokaliseret d. 16. april 2014 på http://da.wikipedia.org/wiki/Martin_Heidegger

Wikipedia (2014b). *Peter Goll*. Lokaliseret d. 16. marts 2014 på http://da.wikipedia.org/wiki/Peter_Goll

Underskriftindsamling (2014). *Nej tak til statens salg af DONG til Goldman Sachs*. Lokaliseret d. 5. februar 2014 på [http://www.skrivunder.net/nej tak til statens salg af dong til goldman sachs](http://www.skrivunder.net/nej_tak_til_statens_salg_af_dong_til_goldman_sachs)

14. Bilagsoversigten

Gennem specialet er der refereret til de enkelte nyhedsartikler via en kode, som består af dagbladets for bogstav(er) og nummeret på nyhedsartiklen. Berlinske er *B*, Jyllands-Posten er *JP* og Politiken er *P*. Således har artikel nummer 22 i Jyllands-Posten eksempelvis koden *JP22*. Oversigter over nyhedshistorierne for henholdsvis Berlinske, Jyllands-Posten og Politiken kan findes i bilag 1, 2 og 3. I disse oversigter kan der udover koder ses typer og frames på hver enkelt nyhedshistorie. Typer er ligeledes kodet, hvor *A* er analyse, *B* er baggrundsartikel, *D* er debatindlæg, *L* er leder, *LB* er læserbrev og *N* er nyhedsartikel. Typetildelingen kan ses i dokumenternes højre side. I bilag 4, 5 og 6 findes samtlige nyhedsartikler i kronologisk og kodet rækkefølge for henholdsvis Berlinske, Jyllands-Posten og Politiken. Interviews med Peter Goll findes i form af transkription og lydfil i henholdsvis bilag 7 og 8.

Følgende bilag kan findes på vedlagt cd:

Bilag 1: Framingskema, Sample

Bilag 2: Framingskema, Berlinske

Bilag 3: Framingskema, Jyllands-Posten

Bilag 4: Framingskema, Politiken

Bilag 5: Nyhedshistorier, Berlinske

Bilag 6: Nyhedshistorier, Jyllands-Posten

Bilag 7: Nyhedshistorier, Politiken

Bilag 8: Interview, Peter Goll, transskription

Bilag 9: Interview, Peter Goll, lydfil